

SUNUŞ

Kıymetli KAMUTÜRK okuyucuları...

26. sayımızla yine huzurlarınızdayız. Günler hatta haftalarca süren titiz çalışmalarımız sonucu siz değerli okuyucularımıza layık yeni bir sayı hazırlamaya gayret gösterdik.

Rab'bim emeklerimizi zayi eylemesin, bizleri mahcup etmesin.

Kıymetli kardeşlerim gerek çalışma hayatında ve gerekse ülkemizde gündem baş döndürücü bir hızla değişiyor. Kamu çalışanı kardeşlerimizin hem ekonomik, hem sosyal, hem de kurumiçi sorunları var. Sözümona 'yetkili' ancak kamunun hiçbir noktasında sorunların çözümüne ilişkin hiç 'etkisi' bulunmayan çarpık bir sendikal anlayış ile karşı karşıyayız. Bu anlayış ile memur kardeşlerimizin sıkıntıları asla ve kat'a çözülmedi, çözülemez.

MEMUR MAAŞLARI REVİZE EDİLMELİ

Türkiye Kamu-Sen Ar-Ge Merkezi'nin yaptığı araştırma son 10 yılda harcamalardaki artışın geldiği akıl almaz noktayı gözler önüne sererken memur maaşlarında dolar bazında erimenin %31.5, çeyrek altın karşısında ise %36.9'a ulaştığını gözler önüne serdi. Üzülerek müşahade etmekteyiz ki, ülkemizde güncellenmeyen tek rakam memur ve emeklilere yapılan maaş artışları olmaktadır. Bu bakımdan en azından 2019 yılı için öngörülen memur maaş zamlarının bir kere daha gözden geçirilerek yeni hedefe göre revize edilmesi zorunlu hale gelmiştir.

Öte yandan Türkiye İstatistik Kurumu verilerinde 922,25 TL olarak belirlenen kira gideri ise Şubat 2019 ortalama maaşının %24,36'sına denk gelmiştir. Buna göre bir memur, ortalama maaşının %64,84'ünü yalnızca gıda ve barınma harcamalarına ayırmak zorunda kalmıştır. Diğer ihtiyaçlarını karşılamak için ise maaşının %35,16'sı kalmıştır.

Kamu çalışanların içinde bulunduğu durum budur!

Bu girdaptan kurtulmanın tek yolu

Türkiye Kamu-Sen'in 'yeniden' yetkili olmasıdır.

Bu da çalışanlarımızın elindedir.

EMANET ARTIK EHLİNDE OLMALI!

Memur arkadaşlarımız bu dönem doğru tercih yapma-lıdır. 2018 ve 2019 yılı kayıp bizler için, 2020 ve 2021 için masaya oturacağımız bu yıl kamu çalışanlarının, yetki noktasında doğru karar vermesi gerekiyor. Şu ana kadar yaptıkları 4 toplu sözleşmede de başarısız olan yetkili sendikalara yol vermeleri gerekir. Biz

zaten enflasyon kadar ücret artışını kabul etmiyoruz. Bu sendikalar enflasyon hedefinin bile altında imza atıyorlar. Artık emaneti ehline verme zamanıdır. Behemehal çalışan kardeşlerimiz gereğini yapmalıdır.

SÖZLEŞMELİ KARDEŞLERİMİZ MÜJDE BEKLİYOR

Değerli okuyucularımız

Bugüne kadar sözleşmelilerin kadro taleplerini her platformda dile getirdik. 21 Şubat Perşembe akşamı twitter üzerinden gerçekleştirdiğimiz etkinlikle bu talebi, bir kez daha Türkiye gündemine taşıdık. Sözleşmelilerin feryadına kimse sessiz kalmamalıdır. Bu çağrılara yetkililerin bir an önce kulak vermesi ve sözleşmelilere hak ettikleri kadro müjdesini açıklamalarını bekliyoruz.

Kıymetli okuyucularımız

Bu sayıda çalışma hayatına dair haberlerimizin yanı sıra yine Türk tarihi, Türk edebiyatı ve İslam tarihinden önemli sayfaları aralıyoruz.

Hazırladığımız haber ve dosyalar ile yaptığımız röportajları zevkle okuyacağınızı temenni ediyorum. Köşe yazarlarımız sizler için yine her zaman ki gibi birbirinden çarpıcı konuları kaleme aldı.

Sözü daha fazla uzatmadan siz değerli okuyucularımızı dergimizin yeni sayısı ile baş başa bırakırken, sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz.

Sağlıcakla kalın... Allah'a (cc) emanet olun.

Ne Mutlu Türküm Diyene.

Sayı: 26 • Mart 2019

**TÜRKİYE KAMU
ÇALIŞANLARI
KONFEDERASYONU
TÜRKİYE KAMU-SEN
YAYINIDIR**

**İMTİYAZ
SAHİBİ**

Türkiye Kamu-Sen
adına sahibi
Önder KAHVECİ
(Genel Başkan)

**SORUMLU YAZI
İŞLERİ MÜDÜRÜ**
Mustafa Nurullah ALBAYRAK
(Basından Sorumlu
Genel Başkan Yardımcısı)

**TÜRKİYE KAMU-SEN
YÖNETİM KURULU:**

Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı
Önder KAHVECİ
Genel Sekreter
Talip GEYLAN
Genel Başkan Yardımcısı
Osman EKSERT
Genel Başkan Yardımcısı
Yücel KAZANCIOĞLU
Genel Başkan Yardımcısı
Nuri ÜNAL
Genel Başkan Yardımcısı
Mustafa TÜMER
Genel Başkan Yardımcısı
Mustafa YORULMAZ
Genel Başkan Yardımcısı
Mustafa Nurullah ALBAYRAK
Genel Başkan Yardımcısı
Ahmet DEMİRCİ
Genel Başkan Yardımcısı
Salih DEMİR

www.kamusen.org.tr

Editörler:
Gökhan ALTUNKAŞ
Esra Ocaklı YÜCE

AR-GE Koordinatörü:
Ercan HAN

Genel Yayın Yönetmeni:
Yusuf Ziya ERARSLAN

Hukuk Danışmanı:
Av. İlhan KARA

YAYIN SÜRESİ
3 ayda bir yayınlanır

BASKI TARİHİ
Mart 2019

YÖNETİM YERİ
Talatpaşa Bulvarı No: 160
Cebeci / Çankaya /Ankara
Tel: (0312) 424 22 00 (6 hat)
Faks: (0312) 424 22 08

TASARIM
YZE Medya Ajans
0530 363 5591
www.yzemedya.com.tr

BASKI
Semih Ofset

*Bu dergi Basın Ahlak İlkelerine uymayı taahhüt eder.
Yazıların hukuki sorumluluğu yazara aittir.*

**KAHVECİ: KAMUDA OLUŞAN
HEYECANA CEVAP VERİLMELİ**

42

**2018 memurlar için...
KAYIP YIL OLDU!**

06

ATATÜRK'ÜN
Şifreli telgrafları...
2. BÖLÜM

80

**İSTİKLÂL
MARŞIMIZIN
KABUL EDİLiŞİNİN
98. YIL DÖNÜMÜ
KUTLU OLSUN**

46

**Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı
Önder Kahveci:**

**YETKİ EMANETTİR
VE MEMURLARIMIZ
EMANETİ ARTIK EHLİNE
VERMELİDİR**

15

İÇİNDEKİLER

58

Bir Türk dervisi

AŞIK SEFAİ

**KAMUTÜRK
ÖZEL
RÖPORTAJ**

Önder **KAHVECİ** Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı

YETKİ EMİN VE EHİL ELLERE VERİLMELİ.

Kıymetli okurlarımız,

Bilindiği gibi 2019 yılının ağustos ayında toplu sözleşme görüşmeleri gerçekleştirilecek, kamu görevlileri ve emeklilerinin 2020 ile 2021 yıllarındaki mali ve özlük hakları belirlenecek. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu, yapılacak görüşmelerde mutabakata imza atma ya da hakem kuruluna gitme konusunda yetkili sendika ve konfederasyonlara yetki veriyor. Toplu sözleşme sistemine geçtiğimiz 2012 yılından beri 2012 hariç bütün toplu sözleşme görüşmelerinde mutabakat sağlandı ve toplu sözleşme metni imzalandı.

2012 yılında 3 yetkili sendikamızla toplu sözleşme görüşmelerine ağırlığımızı koymuş, 2011 yılında yapılmayan görüşmeler nedeniyle geriye dönük olarak gecikme zammı da dahil olmak üzere enflasyonun üzerinde bir maaş zammı sağlamıştık. Kazanımlarımızı artırmak amacıyla konuyu hakem heyetine taşımamıza rağmen Memur-Sen adına heyette bulunan akademisyenin hükümetin maaş artış teklifini kabul etmesi nedeniyle, arzu

ettiğimiz sonuca ulaşmamız engellenmişti. Buna rağmen yıl içinde gerçekleşen enflasyon yüzde 6,2 iken memur ve emeklilere 2012 yılında yüzde 16,12 oranında bir artış yapılmasını başarmıştık. Ne yazık ki o tarihten sonra bütün yetkiyi eline geçiren sendikalar 2013, 2015 ve 2017 yıllarında toplu sözleşme imzaladılar ancak kamu görevlilerimiz ve emeklilerimiz adına kayda değer bir kazanıma imza atamadılar. Hatta bu süreçte daha önce elde edilen birçok hakkımızın da memurların ellerinden alınmasına neden oldular. Her toplu sözleşme sürecinde bir skandala imza atarak basiretsizlikleriyle dünya sendikacılık tarihine geçtiler. Bir çoğumuz toplamda 30 gün sürmesi gereken görüşmelerin 2013 yılında 6 günde nasıl alel acele bitirildiğini ve haklarımızın yangından mal kaçırmacısına nasıl heba edildiğini hatırlayacaktır. O tarihte alınan seyyanen 123 liralık zam, hükümetin teklif ettiği yüzdelik zam ve enflasyon farkının dahi gerisinde kalmış ve tarihte ilk defa bir konfederasyon, işverenin teklifinin altında bir zammı kabul etmişti.

2015 yılında ise daha önce imzalanmış toplu sözleşme hükmünü geriye dönük olarak değiştirip memur ve emeklilerin hak ettiği enflasyon farkından yüzde 1,8'nin ellerinden alınmasına neden olmuşlardı. 2017 yılında imzalanan toplu sözleşmeye göre de 2018 enflasyonunun yüzde 20,3 olmasına rağmen maaşlara, yıl içindeki bütün enflasyon farklarıyla birlikte yalnızca yüzde 14,8'lik artış sağlanabildi. Bugün hükümet tarafından hedeflenen enflasyon yüzde 15,9 ama memur ve emekliler için verilen

maaş zammı yüzde 9,2 olacak şekilde kaldı. Toplu sözleşme sistemine geçilmiş ve imzalanan sözleşmelerin uygulanmasına hukuki mecburiyet getirilmiş olmasına rağmen son 7 yılda memurlarımızın gelirlerinin reel olarak sürekli eridiğini görmekteyiz. Tablo, **Türkiye Kamu-Sen** ile diğer konfederasyon arasındaki farkı açıkça ortaya koyması bakımından son derece önemli veriler içeriyor. Buna göre, **Türkiye Kamu-Sen**'in yetkili olduğu 7 yıllık sürede Konfederasyonumuz verdiği mücadeleyle 100 lirayı 319,55

liraya yükseltmişken diğer konfederasyon yetkili olduğu 9 yılda 100 lirayı ancak 256,6 liraya yükseltebilmiş. Yetkili olduğumuz dönemde ortalama yıllık enflasyon yüzde 13,47 olarak gerçekleşmiş, biz ise yıllık ortalama yüzde 31,36 zam almışız. Diğer konfederasyonun yetkili olduğu dönemde yıllık enflasyon ortalama yüzde 14,01 olarak gerçekleşmiş ama alınan zam ortalama yüzde 17,4'e düşmüş. Başka bir ifadeyle Türkiye Kamu-Sen kazandırırken diğer konfederasyon miras yedi misali sürekli kaybettirmiş.

Türkiye Kamu-Sen'in Yetkili Olduğu Dönem				
Yıl	Uygulanan Artış Oranı	Ortalama Maaş Endeksi (2009=100)	TÜFE Artışı	TÜFE Endeksi (2009=100)
2009	%17,50	147,50	%18,40	118,40
2004	%12,00	105,79	%9,35	129,47
2005	%10,20	182,70	%7,72	139,47
2006	%18,52	216,54	%9,65	152,92
2007	%8,47	237,04	%8,39	165,75
2008	%22,90	291,33	%10,06	182,43
2009	%9,70	319,55	%6,53	194,81
Yıllık Ortalama Veriler	Ortalama yıllık maaş zammı: %21,86		Ortalama yıllık TÜFE artışı: %18,67	

Memur-Sen'in Yetkili Olduğu Dönem				
Yıl	Uygulanan Artış Oranı	Ortalama Maaş Endeksi (2009=100)	TÜFE Artışı	TÜFE Endeksi (2009=100)
2010	%6,30	106,30	%6,40	106,40
2011	%14,60	121,81	%10,5	117,57
2012	%16,12	141,21	%6,20	124,86
2013	%7,42	151,09	%7,40	134,50
2014	%11,31	168,84	%8,17	145,06
2015	%7,90	182,18	%8,81	157,84
2016	%11,39	202,93	%8,53	171,30
2017	%10,12	223,46	%8,72	187,95
2018	%14,83	256,60	%10,30	226,10
Yıllık Ortalama Veriler	Ortalama yıllık maaş zammı: %12,4		Ortalama yıllık TÜFE artışı: %14,01	

Bir de toplu sözleşme sürecinin sosyal ve psikolojik olarak yönetilmesi meselesi var ki, bu konu aslında maaş zamlarından daha önemlidir. Türkiye Kamu-Sen'in yetkili olduğu dönemde toplu görüşme süreci eylem ve etkinliklerimizle, kurduğumuz toplu görüşme çadırları, gece yarılara kadar süren çetin pazarlıklar ve basın toplantılarıyla, ülkede memur sorunlarının konuşulduğu bir sempozyuma dönüşmekte, gazeteler memur haberlerini manşetlerden, görsel basın ise canlı yayınlarla halka duyurmaktaydı. Son yıllarda toplu sözleşme görüşmelerinin ve memurlarımızın sorunlarının ülke gündeminde yok denecek kadar az yer aldığını görmekteyiz. Bu durum da tamamen yetkili konfederasyonun umursamaz tavrı nedeniyle ortaya çıkmakta ve toplu sözleşme görüşmeleri yetkili konfederasyonun gereksiz polemikleri nedeniyle adeta değersizleştirilmektedir. Hal böyle olunca kamu görevlilerinin sorunları konusunda kamuoyu desteğinden mahrum kalmakta ve toplu sözleşme görüşmelerinde memurların elleri zayıflamaktadır. Şimdi önümüzde, sayıları 3 milyona yaklaşan kamu görevlisi, 2 milyon dolayındaki emekli ve aileleriyle birlikte yaklaşık 20 milyon vatandaşımızın ekonomik geleceğinin belirleneceği 2019 yılı toplu sözleşme görüşmeleri duruyor. Ekonomik gelişmeler, enflasyondaki yükseliş, döviz kurlarındaki tırmanış, gıda fiyatlarındaki artış memur ve emeklilerimizin doğrudan gelirlerini eritirken, son 10 yıldaki kayıplarımız ortadayken, memurlarımız durum-

dan memnuniyetsizliklerini tercihleri ile ortaya koymak zorundadır. Nasıl ki seçimler demokrasilerde, vatandaşların genel gidişattan memnuniyet düzeyini belirleme ve değişim taleplerini hayata geçirmeleri için bir araçsa, yetki süreci de memurlarımızın hak ve menfaatlerinin korunup geliştirilmesi noktasındaki memnuniyet ya da memnuniyetsizliklerini belirtecekleri yegâne unsurdur. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 15 Mayıs 2019 tarihinde sendikalara üye olan kamu görevlilerinin sayılarına göre yetkili sendika ve konfederasyonları açıklayacak. Dolayısıyla memurlarımızın bu gidişata **“Dur”** demek ve haklarının savunulmasını sağlamak için 15 Mayıs'a kadar sendikal tercihlerini yapmaları gerekmektedir. Kamu görevlilerimiz, haklarını gerçek anlamda savunacak sendikalara yetki vermezlerse ekonomik beklentiler de göz önüne alındığında çok daha zor günlerle karşı karşıya kalacaklar. 15 Mayıs'ta ortaya çıkacak sonuç, 2020 ve 2021 yıllarında memur ve emeklilerimizin ekonomik olarak bulunacakları pozisyonu belirleyecektir. Biz, **Türkiye Kamu-Sen** olarak yetkinin emin ve ehil ellere teslim edilmesi gerektiğine inanıyoruz. Yukarıdaki tablo, kimin sendikacılıkta emin ve ehil olduğunu açıkça göstermektedir. Kamu görevlilerimizin tercihlerini gerçek anlamda sendikacılık yapanlardan yana kullanacakları umuduyla tüm okuyucularımıza saygılar sunuyorum.

Memur ve emekliler için 2018 KAYIP YIL

Temmuz-Aralık 2018 döneminde gerçekleşen enflasyon %10,2 olarak hesaplandı. Böylece 2018 yılının ikinci altı aylık dönemi için %3,5 maaş zammı alan kamu görevlilerinin maaşlarının son altı ayda %6,7 oranında eridiği görüldü. Başka bir ifadeyle memur ve emekliler 2018 yılını %6,7 zararla kapattı.

Şimdi ise ocak ayında bu erimenin telafisi için memur maaşlarına %6,7 enflasyon farkı verilecek ve üstüne de %4 oranında 2019 yılının ilk yarısına ilişkin maaş artışı yapılacak. Enflasyon farkı ve maaş zammı ile birlikte memur maaşlarına toplamda %10,7 artış sağlanmış olacak. Hal böyle olunca memurlar ve emekliler geçtiğimiz yılı her şart altında zararda kapatmış, 2019 yılı başında da aldığı enflasyon farkı ile maaş zamları ancak bir önceki yılın enflasyonu ile aynı seviyeye gelmiş olacak. Enflasyon farkı ve 2019 yılının ilk yarısına ilişkin %4'lük maaş zammıyla birlikte en düşük dereceli memur maaşı 275,08 lira artarak 2 bin 570,83 liradan 2 bin 845,91 liraya çıkacak. Ortalama memur maaşı ise 365,87 lira artacak. Aralık 2018 itibarı ile 3 bin 419,32 lira olan ortalama memur maaşı yapılacak bu artışla 3 bin 785,19 liraya yükselecek.

**GENEL BAŞKAN ÖNDER KAHVECİ:
ÖNÜMÜZDE %26'LİK BİR ARTIŞ VARKEN
MEMUR VE EMEKLİLERİN MAAŞ ZAMMI İÇİN
DE KRİTER BELLİDİR**

2019 yılı maaş artışları ve 2018 yılının ikinci yarısında ortaya çıkan enflasyon farkına ilişkin değerlendirmelerde bulunan Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci, "Her ne kadar kasım ve aralık enflasyonu eksi çıkmış olsa da enflasyondaki bu düzeltme memur maaşlarının erimesini durduramamıştır." dedi.

Bu ay itibarı ile memur ve emeklilere %6,7 enflasyon farkı verilecek olsa da enflasyon farkının sıfır zam anlamına geldiğini hatırlatan Kahveci, enflasyon farkının 6'şar aylık hesaplanmasından dolayı da memurların zararda olduğunu ifade etti. Geçtiğimiz yıl ocak ayında memur maaşlarına %4, temmuz ayında ise enflasyon farkı ile birlikte %8,65 zam yapıldığını hatırlatan Önder Kahveci, "Memur maaşları 2018 yılında toplamda %13 oranında arttı ama enflasyon %20,3 olarak gerçekleşti. Dolayısıyla 2018 yılı memur ve emeklilerin hanesine zarar olarak yazıldı. 2019 yılının ilk altı ayı için ise yalnızca %4'lük bir artış öngörüldü. Halbuki, 2019 yılı enflasyon hedefinin %5'ten %15,9'a çıkarılması, asgari ücrette yapılan %26,02'lik zam, 2019 yılında yeniden değerlendirme oranlarının %23,73 olarak belirlenmesi, motorlu taşıt vergilerinin %15,9 oranında artırılması 2019 yılın-

da memur maaşlarına yapılması gereken artışların alt limitini de ortaya koymaktadır. Yapılacak %4'lük artış ne ekonomik gerçeklerle ne de toplumsal gerçeklerle örtüşmeyecek boyuttadır. 2017 yılında imzalanan toplu sözleşme, memur ve emeklinin idam fermanı olmuştur. Nasıl ki, enflasyon hedefi güncellendi, nasıl ki bütün kurumlara yeni enflasyon hedefine uygun bir bütçe yapıldı, memur maaş zamları da güncellenbilirdi. Biz aylardır kamu görevlilerine ve emeklilere ek zam yapılarak zararlarının telafi edilmesini ve 2019 yılına ilişkin maaş artışlarının yeni enflasyon hedefi gözetilerek üstüne büyüme ve refah payı da eklenecek güncellenmesini talep ediyoruz. 1603 liralık asgari ücrete 417 lira artış yapılan bir ortamda, 3 bin 419 lira olan ortalama memur maaşına 137 lira zam yapılması hangi vicdana sığar? Elbette bu zam, asgari ücretlilerimizin hakkıdır hatta yeterli de değildir ancak bir tarafta %26 zam alan bir çalışan kesimi varken diğer tarafta %4'e mahkûm edilen bir kesimin varlığı toplum vicdanını sızlatacaktır. 2019 yılı için kriter bellidir. Mutlak surette memur maaş zamları gözden geçirilmeli ve güncellenerek zararlar telafi edilmelidir." şeklinde konuştu.

MEMUR MAAŞI SON 10 YILDA 3'TE 1 DEĞER KAYBETTİ!

Türkiye Kamu-Sen Ar-Ge merkezinin yaptığı araştırma son 10 yılda harcamalardaki artışın geldiği akıl almaz noktayı gözler önüne sererken memur maaşlarında dolar bazında erimenin %31.5, çeyrek altın karşısında ise %36.9'a ulaştığını gözler önüne serdi.

Kahveci:
"2019 yılı için öngö-
rülen memur maaş
zamlarının bir kere
daha gözden geçi-
rilerek yeni hedefe
göre revize edil-
mesi zorunlu hale
gelmiştir."

2008-2018 TÜKETİM ÜRÜNLERİNDEKİ FİYAT DEĞİŞİMLERİ

ÜRÜN	2008	2018	% DEĞİŞİM
Kuru Soğan	0,65	4,18	%543
Sabun	3,70	19,10	%416
Buzdolabı Tamir	39,11	201,82	%416
Y. Soğan	2,16	9,53	%341
Patates	0,76	3,07	%303,9
Tıraş	1,63	5,76	%253,3
Gazete	0,34	1,20	%252,9
Kabak	1,50	5,08	%238,6
Nohut	3,29	10,51	%219
Sivri Biber	1,95	6,02	%208,7
Ağız-Diş Bakımı	5,16	15,78	%205,8
Koyun Eti	16,61	49,65	%198,9
Domates	1,36	3,97	%191,9
Mutfak Eşyası	47,76	138,70	%190,4
K. Barbunya	4,95	14,30	%188,8
Patlıcan	1,78	5,13	%188
Dolma Biber	2,04	5,84	%186
İlköğretim	7037,39	20088,07	%185
Diş Macunu	6,01	16,90	%181
Havuç	0,96	2,67	%178,1
Ameliyat	499,75	1380,37	%176,2
Dana Eti	16,17	44,33	%174
Yufka	2,95	8,07	%173
İçme Suyu	1,85	5,05	%172,9
Tavuk Eti	4,06	10,98	%170
Mobilya-Tamir	474,84	1281,90	%169,9
Ispanak	1,31	3,47	%164,8
Futbol-Giriş	12,21	32,33	%164,7
Ç. Biber	1,90	5,02	%164
Zeytin	9,00	23,66	%162,8
Un	1,58	4,08	%158
İç Çamaşırı	7,05	17,89	%153,7
Vapur	3,59	9,11	%153,7
Telefon	0,08	0,20	%150
Elektrik	0,24	0,60	%150
Takım Elbise	226,58	566,33	%149,9
B. Peynir	11,07	27,48	%148

MEMUR MAAŞI SATINALMA GÜCÜ

YILLAR	ORTALAMA MEMUR MAAŞI (TL)	\$ CİNSİNDEN	ÇEYREK ALTIN CİNSİNDEN
2008	1.216	935,3	16,7
2009	1.321	852,2	14,8
2010	1.405	936,6	12
2011	1.607	965,5	9,5
2012	1.866	1.036,6	11,4
2013	2.004	1.049,2	12,5
2014	2.230,31	1.023,0	13,5
2015	2.407,22	885,0	14,7
2016	2.703,84	895,3	12,6
2017	2.977,67	818,0	11,8
2018	3.419,32	753,4	10,20

2008’de ortalama memur maaşı 16,7 çeyrek altına denkken 2018 yılında bu sayı 10,20’ye düşmüş; maaşların altın karşısında kaybettiği değer %36,9 olmuştur.

Araştırmada şu ifadelere yer verildi: 2008 yılı 100 baz alındığında 2018 TÜFE endeksi 245,1 olmuş bu 10 yıllık süreçte ülkemizdeki mal ve hizmetlerin bedeli %145,1 oranında artmıştır. 2008-2018 yılları arasında harcama kalemlerindeki artışları karşılaştırdığımızda araştırmaya konu olan 75 üründen 37 ürün %150-%543 arasında değişen bir artış gösterdi. Bu artışın içinde gıda sektörü liderliği elinde tutuyor.

Zorunlu tüketim mallarından olan patates %303, kuru soğan %543 oranında arttı. Mutfığın diğer olmazsa olmazları olan biber, domates gibi ürünlerde artış %160’ı geçti. Taze sebzeler dışında kuru bakliyatlar, un vb. ürünlerde artış %150’lik bir artış gözlemlendi. Tüketicinin cebini en çok yakan yine gıda harcamaları oldu. Ev kiralarna ise %100 zam geldi. Kişinin temel haklarından olan yaşama hakkının tamamlayıcısı tedavi (ameliyat) hizmetlerinde %176’lık bir artış var. Bunların yanında ulaşım %81 ila %153 oranında artış gösterdi. Giyim, temizlik, eğitim alanları da bu durumdan payını aldı.

2008’de ortalama memur maaşı 1204,0 TL

iken 2018’de 3147,0 oldu. Maaşlardaki %161,3’lük artışa rağmen araştırmaya konu olan 75 üründen 28’inde %165’ten fazla artış görüldü. Tüketim mallarına gelen bu artışların yanında 2008’ten bu yana Türk lirasının dolar karşısında değer kaybetmesi de memur maaşlarını eritti. 2008 de 1216 TL olup 935,3 dolara tekabül eden ortalama memur maaşı 2018’de dolar cinsinden 753,4’e düşmüş; geçen 10 yıllık süreçte 2302,32 TL zamlanmış görünen ortalama memur maaşı dolar karşısında %20’lik bir düşüş yaşamıştır. 2016 yılından bu yana sürekli artan bu düşüş tüketicinin pek çok alanda zor durumda kalmasına sebep olur. Gerek dünyada gerekse ülkemizde pek çok mal ve hizmet dolar endekslidir, maaşlardaki bu erime alım gücünün ciddi anlamda düşmesine sebep olur. Bunlarla beraber 2008’de ortalama memur maaşı 16,7 çeyrek altında denkken 2018 yılında bu sayı 10,20’ye düşmüş; maaşların altın karşısında kaybettiği değer %36,9 olmuştur. 2019 Ocak ayı için ortalama memur maaşı 3786,21 TL iken güncel kurla 711,4 dolara denk geliyor. Bu durum ise değer kaybının devam ettiğini gözler önüne seriyor.

ÖNDER KAHVECİ: SON 10 YILDA GÜNCELLENMEYEN TEK UNSUR MEMUR VE EMEKLİ MAAŞLARI OLDU

Araştırma hakkında değerlendirmelerde bulunan Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci, “Gıda fiyatları başta olmak üzere vatandaşlarımızın vazgeçemeyeceği harcama kalemlerinde enflasyonun oldukça üzerinde bir artış yaşandığı görünüyor. Memur maaşlarını hangi açıdan ele alırsak alalım geride kalan 10 yılda memurların net bir zarar içerisinde olduğu gerçeğiyle karşı karşıya kalıyoruz. **Gerek dolar bazında gerekse çeyrek altın bazında memurlar alım güçlerini yaklaşık üçte birini son 10 yılda kaybetmiş durumdadır.** Bu durum kamu görevlilerinin ve emeklilerin bütçesinde telafi edilemez yaralar açmaktadır. Enflasyona endeksi maaş artışı inadından vazgeçilmediği müddetçe bu erime her geçen yıl artarak devam edecek gibi görünmektedir. Kamu görevlilerinin ve emeklilerin maaş artışlarında hayatımızı doğrudan etkileyen parametreler dikkate alınmazsa korkarız ki önümüzdeki birkaç yıl içerisinde bütün çalışanlarımız geri dönülemez bir borç batağının içine düşecektir. Hatırlanacağı gibi 2019 yılı enflasyon hedefi sürekli güncellenmekte ve bütün ekonomik planlar yeni planlanan hedefe göre yapılmaktadır. **Güncellenmeyen tek rakam memur ve emeklilere yapılan maaş artışları olmaktadır. Bu bakımdan en azından 2019 yılı için öngörülen memur maaş zamlarının bir kere daha gözden geçirilerek yeni hedefe göre revize edilmesi zorunlu hale gelmiştir.**” dedi.

MEMUR MAAŞININ % 41'İ GIDA HARCAMASINA GİDİYOR!

**YOKSULLUK
SINIRI
3103 TL
OLDU!**

**Türkiye Kamu-Sen
Araştırma Geliş-
tirme Merkezi'nin
yapmış olduğu 2019
Şubat ayına ait as-
gari geçim endeksi
sonuçları açıklandı.**

Şubat 2019 maaşından geriye yalnızca 1331,23 TL kaldı!

Türkiye İstatistik Kurumundan alınan Şubat 2019 fiyatlarına göre yapılan araştırmada çalışan tek kişinin yoksulluk sınırı 3102,66 TL olarak hesaplanmıştır.

Dört kişilik bir ailenin asgari geçim haddi ise 6368,4 Lira olarak belirlenmiştir. Sonuçlar, dört kişilik bir ailenin asgari geçim haddinin bir önceki aya göre % 0,03 oranında azaldığını göstermektedir. Çalışan tek kişinin açlık sınırı da bir önceki aya göre % 10 oranında artmış ve 2393,16 Lira olarak hesaplanmıştır.

Türkiye’de 4 kişilik bir ailenin ortalama gıda ve barınma harcamaları toplamı ise 2019 yılı Şubat ayında 2.454,89 Lira olarak tahmin edilmiştir.

Yapılan araştırmada, 4 kişilik bir ailenin sağlık kuruluşlarının belirlediği gibi sağlıklı bir biçimde beslenebilmesi için gerekli harcamanın Şubat 2019 verilerine göre günlük 51,09 TL olduğu belirlenmiştir. Ailenin aylık gıda harcaması toplamı ise 1.532,64 TL olmuştur.

Şubat 2019 itibarı ile ortalama 3.786,21 TL ücret alan bir memurun ailesi için yaptığı gıda harcaması, maaşının %40,48’ini oluşturmuştur. Türkiye İstatistik Kurumu verilerinde 922,25 TL olarak belirlenen kira gideri ise Şubat 2019 ortalama maaşının %24,36’sına denk gelmiştir. Buna göre bir memur, ortalama maaşının %64,84’ünü yalnızca gıda ve barınma harcamalarına ayırmak zorunda kalmıştır. Diğer ihtiyaçlarını karşılamak için ise maaşının %35,16’sı kalmıştır.

Ortalama ücretle geçinen bir memur ailesinin ulaşım, sağlık, eğitim, haberleşme, giyim gibi diğer zorunlu ihtiyaçlarını karşılaması için Şubat 2019 maaşından geriye yalnızca 1331,23 TL kalmıştır.

Şubat 2019 itibarı ile ortalama 3.786,21 TL ücret alan bir memurun ailesi için yaptığı gıda harcaması, maaşının %40,48’ini oluşturmuştur.

Ortalama ücretle geçinen bir memur ailesinin ulaşım, sağlık, eğitim, haberleşme, giyim gibi diğer zorunlu ihtiyaçlarını karşılaması için Şubat 2019 maaşından geriye yalnızca 1331,23 TL kalmıştır.

KAHVECİ: YETKİYİ EHLİNE TESLİM ETME ZAMANI GELMİŞTİR

Konuyla ilgili açıklama yapan Genel Başkan Önder Kahveci, öngöründen uzak yetkili konfederasyonun attığı imzalarla kamu çalışanının sürekli kaybettiğine dikkat çekerek, “2019 maaş zamlarının revize edilmesi şart olmuştur” dedi. Geçtiğimiz toplu sözleşme döneminde memurlara ve emeklilere yapılan maaş zammının enflasyon hedefinin bile gerisinde kaldığını vurgulayan Kahveci açıklamasına şu şekilde devam etti:

“Geçen yılın enflasyon rakamları %20.30 çıktı. Şubat ayı itibarıyla ise %0.16 çıktı. Enflasyon hesaplamasında sepette olan ürünlerin birçoğu geçen ayın fiyatlarıyla tıpa tıpa aynı olduğu yönünde bilgi aldık. Çarşı pazarda artan fiyatlar TÜİK’te ne hikmetse artmıyor. Kamu çalışanlarının ve emeklilerin enflasyonu açıklanan rakamlara göre çok daha yüksek. Özellikle gıda enflasyonu %50’nin üzerinde. Görülüyor ki nisan ayı itibarıyla enflasyon rakamları yüzde 4’lük zammın üzerine çıkacak. Kamu çalışanları bu enflasyon farkını temmuz ayında alacak. O zamana kadar yaşadığı kayıpların telafisi de yok. Kamu çalışanları ocak ayında %4 zam aldılar temmuz ayında %5 zam alacaklar. Toplamda da %9 oysa Hükümetin enflasyon hedefi %16. Şu anda çıkan yıllık enflasyon ise %20 dolaylarında. Hedef enflasyonun da üzerinde bir durum söz konusu. Onun için 2019 maaş zamları mutlaka yeniden revize edilmelidir. Türkiye Kamu-Sen olarak her zaman ifade ediyoruz ki; Hedef enflasyon %16 ise, en azından onun miktarı kadar ücret artışı yapılmalıdır. Ya da enflasyon gerçekleştiği ay itibarıyla ne kadar olmuştusa kamu çalışanlarının maaşlarına hemen o ay yansıtılsın. Yetkili konfederasyonun yapmış olduğu yanlış işlerin sıkıntılarını kamu çalışanları ödüyor. Memur arkadaşlarımız bu dönem doğru tercih yapmalılardır. 2018 ve 2019 yılı kayıp bizler için, 2020 ve 2021 için masaya oturacağımız bu yıl kamu çalışanlarının, yetki noktasında doğru karar vermesi gerekiyor. Şu ana kadar yaptıkları 4 toplu sözleşmede de başarısız olan yetkili sendikalara yol vermeleri gerekir. Biz zaten enflasyon kadar ücret artışını kabul etmiyoruz. Bu sendikalar enflasyon hedefinin bile altında imza atıyorlar. Artık emaneti ehline verme zamanıdır.”

Çalışanları ocak ayında %4 zam aldılar temmuz ayında %5 zam alacaklar. Toplamda da %9 oysa Hükümetin enflasyon hedefi %16!

Türkiye Kamu-Sen her platformda
sorunu gündeme getiriyor...

SÖZLEŞMELİYE KADRO TALEBİMİZ SOSYAL MEDYADA ÜLKE GÜNDEMİNE OTURDU

Türkiye Kamu-Sen'in sözleşmelilere kadro verilmesi talebiyle ilgili dün akşam sosyal medya twitterda #KamusenSusmazKadrosuzOlmaz etiketiyle gerçekleştirdiği hashtag çalışması Trend Topic(TT) listesine girerek adeta sosyal medya mitingine dönüştü. 21 Şubat günü saat 20'de Genel Başkanımız Önder Kahveci'nin attığı #KamusenSusmazKadrosuzOlmaz twitiyle başlayan etkinlik kısa sürede TT listesinde ilk sıralara yükseldi. 1 milyon dolayında twitin atıldığı etkinlikte sözleşmelilere bir an önce kadro verilmesi, güvencesiz çalışmanın son bulması için talepler dile getirildi. Twitterda düzenlenen çalışmada Konfederasyonumuz önderliğinde sözleşmelilerin haklı mücadelesine destek verildi.

**GENEL BAŞKAN
KAHVECİ:
SÖZLEŞMELİLE-
RİN FERYADINA
KİMSE SESSİZ
KALMAMALIDIR**

Genel Başkan Önder Kahveci, Türkiye gündeminde zirveye yerleşen çalışmamız için yaptığı değerlendirmede, "Bugüne dek sözleşmelilerin kadro taleplerini her platformda dile getirdik. 21 Şubat Perşembe akşamı twitter üzerinden gerçekleştirdiğimiz etkinlikte bu talebi, bir kez daha Türkiye gündemine taşıdık. Sözleşmelilerin feryadına kimse sessiz kalmamalıdır. Bu çağrılara yetkililerin bir an önce kulak vermesi ve sözleşmelilere hak ettikleri kadro müjdesini açıklamalarını bekliyoruz." dedi.

ATILAN BAZI TWİTLER...

Sözleşmelilere kadroyu mutlaka alacağız.

#KamusenSusmazKadrosuzOlmaz

Sözleşmeliler umutsuzluğa kapılmasın,Kamu Sen varsa umut vardır.

#KamusenSusmazKadrosuzOlmaz

Haklı Dava Güçlü Sendika

#KamusenSusmazKadrosuzOlmaz

Sözleşmeli, vekil, geçici değil adalet temelli kadrolu, güven-celi istihdam

#KamusenSusmazKadrosuzOlmaz

Yuvalar dağılsın, çocuklar ağlasın #KamusenSusmazKadrosuzOlmaz

Tayin hakkı yok, aile bütünlüğü yok, sözleşmeli haklarının teslim edilmesini istiyor

#KamusenSusmazKadrosuzOlmaz

Yağmur, çamur demeden, bıkmadan, yılmadan, usanmadan sözleşmelilere kadro diyeceğiz

#KamusenSusmazKadrosuzOlmaz

Şura falan deyip göz boyama derdinde olanlar, 1 milyon twitte tek katkısı olmayanlar. Gerçek sendika nasıl olur görün..

#KamusenSusmazKadrosuzOlmaz

Tartışmaya,şuraya,zaman kaybına gerek yok,sorun da belli, çözüm de.

#KamusenSusmazKadrosuzOlmaz

#	Trend	Tweet count
1	Jussie	997006
2	Smollett	910652
3	#KamusenSusmazKadrosuzOlmaz	274920
4	#الاتحاد_والهلال	268519
5	#ARMYPEDIA	188672

More on GetDayTrends.com

28 ŞUBAT
Postmodern Darbe

Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci:

MİLLET İRADESİ ÜSTÜNDE BAŞKA BİR GÜÇ YOKTUR

"Türkiye Kamu-Sen olarak bundan 22 yıl önce 28 Şubat sürecinde nasıl meydanlara inip "Kesintisiz Demokrasi istiyoruz" diye haykırdıysak bugün de ortaya koyduğumuz onurlu duruşumuzu bozmadan, demokrasiye karşı girişilen her türlü eylemi bir kez daha kınıyor; zihinlerinin bir köşesinde hala vesayetçi bir anlayış besleyenleri uyarıyor ve "Millet iradesi üstünde bir güç yoktur"

Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci, 22 yıl önce gerçekleşen 28 Şubat sürecine ilişkin bir mesaj yayınladı.

"Bundan 22 yıl önce, tarihimize 28 Şubat Post-Modern darbesi olarak geçen bir süreç ile bazı güçler ülkemizde seçimle gelmiş iktidarı, baskıyla göndermek yoluyla rejimi vesayet altına almışlardır" diyen Genel Başkan Kahveci, "Bize göre, askeri, sivil, muhalefet ya da iktidar tarafından toplumun iradesine karşı girişilen her türlü saldırı, kaynağı ne olursa olsun açık bir darbedir" dedi.

Genel Başkan Önder Kahveci mesajında şu satırlara yer verdi;

"Demokrasi, insanlığın on binlerce yıllık tecrübesi sonunda ulaştığı ve idealize ettiği bir yönetim tarzıdır. Adalet ve özgürlüğün temel teşkil ettiği demokrasi rejimi; farklı düşünen, inanan ve yaşayanlara tek tip bir inanç ve hayat tarzı dayatmak yerine, dil, düşünce ve vicdan hürriyeti başta olmak üzere, insan haklarını koruyarak kendi inançlarını yaşayabilecekleri eşitlik içeren bir toplum öngörür. Demokratik rejimin en önemli özelliği gücün, toplumsal tabandan tavana doğru yansımaları, başka bir deyimle sistemin, yönetenlerin değil yönetilenlerin talepleri doğrultusunda yönlendirilmesidir.

Kimi zaman devlet idaresinde söz sahibi olan bazı otoritelerin, ellerinde bulundurdıkları gücün kaynağının halk olduğunu unutarak demokrasiyi; halka dilediği zaman, dilediği kadar lütfeden bir anlayışa kapılmaları, demokratik rejimleri kesintiye uğratmaktadır.

Bundan 22 yıl önce, tarihimize 28 Şubat post-modern darbesi olarak geçen bir süreç ile bazı güçler ülkemizde seçimle gelmiş iktidarı, baskıyla göndermek yoluyla rejimi vesayet altına almış-

lardır. Bu süreçte vesayetçi güçlerin gerekçesi, demokratik rejimin, dini siyasete alet eden bazı kesimlerce tehdit edilmesi olmuştur. Birbiri ardına yaşanan olaylar, sözde demokratik rejimi koruma adına hareket edenlerin, halka tek tip bir anlayışı, tek tip bir yaşam modelini dayatması şekline dönüşmüştür.

28 Şubat'tan bugüne kadarki sürede yaşananlar hepimizin malumudur. Post-modern darbe, vesayetçi demokrasiden rahatsız olduğunu sıkça dile getirip, güce tapan ve kendi iradesini kayıtsız, şartsız başkalarının tasarrufuna teslim eden gizli vesayetçi grupların da türemesine vesile olmuştur. Bu gelişmeler neticesinde özgür iradelerini kaybederek fikirlerini güce tevil edenler nedeniyle devletimiz 15 Temmuz alçak darbe girişimine maruz kalmıştır. Bize göre, askeri, sivil, muhalefet ya da iktidar tarafından toplumun iradesine karşı girişilen her türlü saldırı, kaynağı ne olursa olsun açık bir darbedir. Oysa, toplumsal sorunların demokratik yollarla çözülmesi; her türlü istismarın önlenmesi, toplumun bütün farklılıklarının bir zenginlik olarak algılanıp tahammül kavramının geliştirilmesi, bir arada yaşama isteğinin doruğa çıkarılmasının anahtarıdır. Demokratik rejime vurulan her türlü darbe, toplumun taleplerine vurulan her türlü pranga, milli irade karşısında yok olmaya mahkumdur. Bu bakımdan Türkiye Kamu-Sen olarak bundan 22 yıl önce 28 Şubat sürecinde nasıl meydanlara inip "Kesintisiz Demokrasi istiyoruz" diye haykırdıysak bugün de ortaya koyduğumuz onurlu duruşumuzu bozmadan, demokrasiye karşı girişilen her türlü eylemi bir kez daha kınıyor; zihinlerinin bir köşesinde hala vesayetçi bir anlayış besleyenleri uyarıyor ve "Millet iradesi üstünde bir güç yoktur" diyoruz."

Yardımcı hizmetler sınıfı için Cumhurbaşkanı Erdoğan'a mektup gönderdik

Mübaşirlerin Yardımcı Hizmetler Sınıfından Genel İdare Hizmetleri sınıfına geçirilmesinin ardından bütün Yardımcı Hizmetler Sınıfı personelinin Genel İdare Hizmetler sınıfı içinde değerlendirilmesi ve sorunlarının çözülmesi için Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a mektup gönderdik. Genel Başkan Önder Kahveci imzası ile gönderdiğimiz mektupta, Yardımcı Hizmetler Sınıfı personelinin ek gösterge alamadığı, üst derecelere yükselmediği bu nedenle hem çalışırken hem de emekli olduklarında aldıkları maaşların düşük kaldığı hatırlatıldı. Mektupta, yer değiştirme yönetmeliği çerçevesinde değer-

lendirilmeyen Yardımcı Hizmetlilerin nakillerinde büyük sorunlar yaşadığına vurgu yapıldı. Mektupta, Mübaşirlerimizin Genel İdare Hizmetler sınıfına geçirilmesinin ardından bütün Yardımcı Hizmetler Sınıfı personeline adaletsizliklerin giderilmesi amacıyla bir sınıf değişikliği beklentisinin oluştuğundan yola çıkarak, söz konusu personelin sorunlarının çözülmesi için bir defaya mahsus olmak üzere Genel İdare Hizmetleri sınıfına geçirilmesi talep edildi. Genel Başkan Önder Kahveci, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a yazdığı mektupta şu ifadelerle yer verdi;

Sayın Cumhurbaşkanım,

Malumları olduğu üzere kamuda Yardımcı Hizmetler Sınıfına tabi personel olarak görev yapan memurlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre çalıştırıldıkları halde aynı kanuna tabi olarak çalışan diğer memurlara nispetle büyük bir ayrımcılığa maruz bırakılmaktadır.

Yardımcı Hizmetler Sınıfında görev yapan personel ek gösterge hakkından faydalanamamakta; eğitim seviyesi ne olursa olsun üst derecelerde bu sınıf için açılmış kadro bulunmamakta; 657 sayılı Kanunun 67. maddesi de kadro durumuna bağlı olarak derece yükselmesi yapılmasını öngördüğünden, öğrenim durumlarıyla eş değer derecelere yükselmeleri mümkün olamamaktadır.

Söz konusu personel, Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik hükümlerinin dışında tutulmakta, bu nedenle yer değiştirme konusunda da büyük belirsizlikler ve sorunlar yaşanmakta, aileler parçalanmakta, yardımcı hizmetliler adeta üvey evlat muamelesi görmektedir.

6 Şubat 2019 günü yayınlanan 31 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Yardımcı Hizmetler Sınıfı içerisinde yer alan mübaşirler, Genel İdare Hizmetleri Sınıfına geçirilmiştir. Daha önceki yıllarda da itfaiye personelinin Genel İdare Hizmetleri Sınıfına alınması sağlanmıştır. Bütün bu etkenler göz önünde bulundurulduğunda Yardımcı Hizmetler Sınıfında yer alan bütün personelin gerek mali haklarının gerekse özlük haklarının eşitlik ilkesi çerçevesinde düzenlenmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Bununla birlikte Yardımcı Hizmetler Sınıfına dahil personelin büyük çoğunluğu idari hizmetlerde, masa başı işlerde görevlendirilmektedir. Fiiliyatta zaten mevcut olan bu durumun yasal bir zemine taşınması, çalışma hayatında karşı karşıya kalınan bu hukuki ayrımcılığın giderilmesi amacıyla Yardımcı Hizmetler Sınıfına dahil olan personelin bir defaya mahsus olarak Genel İdare Hizmetleri Sınıfına geçirilmesi hususunda gerekli düzenlemelerin yapılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Önder KAHVECİ
Genel Başkan

EK GÖSTERGE DÜZENLEMESİNİN BÜTÜN ÇALIŞANLARI KAPSAYACAK ŞEKİLDE ÇIKARTILMASI İÇİN GÖRÜŞÜMÜZ **NETTİR**

**GENEL BAŞKAN: POLEMİK YERİNE,
TÜRKİYE KAMU-SEN'İN EK GÖSTERGE
ÇALIŞMASINA GÖZ ATILMALIDIR**

Kamuoyunda sabırsızlıkla beklenen 3600 ek gösterge düzenlemesi hususunda iktidar kadından iki ayrı açıklama gelmiştir. Kamuda heyecanla beklenen düzenlemeye ilişkin siyasi iktidara mensup iki önemli isimden gelen kısa aralıklı bu açıklamalar kafaları karıştırmıştır. İktidar Grubu Başkanvekili Bülent Turan'ın, "Meclis takvimine uygun şekilde ek gösterge

çalışmasını çıkartacağız" sözlerinin ardından İktidar Grubu Başkanvekili Mehmet Muş'un bu açıklamaya tezat düşen, "3600 ek göstergenin alelacele seçim öncesi getirilmesini etik olarak doğru bulmuyoruz. Teknik teferruatlı bir konu bu ama ajandamızda" şeklindeki söylemleri kamu çalışanları tarafından şaşkınlıkla karşılanmıştır.

"Ek gösterge konusunda kamuda oluşan beklentilerin bir an önce karşılanması yönünde adımların atılmasını bekliyoruz."

Genel Başkan Önder Kahveci, yaşanan gelişmelere ilişkin yaptığı açıklamada, şunları söyledi:

"Türkiye Kamu-Sen olarak ek gösterge konusunda tavrımız ortadadır. Sadece 4 meslek grubu değil, tüm kamu çalışanlarını kapsayan bir düzenleme yapılması hususunda görüşümüz nettir. Bu noktada Konfederasyon olarak hazırladığımız ek gösterge çalışması TBMM gündemindedir. Siyasilerin kendi içlerindeki polemik

yaratacak sözler, yerine Türkiye Kamu-Sen'in çalışmasına göz atmaları yeterli olacaktır. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Zehra Zümrüt Selçuk da yaptığımız görüşmede ek gösterge çalışmalarının devam ettiğini ve son aşamada sendikaların da görüşlerinin alınacağı hususunda beyan vermiştir. Konfederasyon olarak, ek gösterge konusunda kamuda oluşan beklentilerin bir an önce karşılanması yönünde adımların atılmasını bekliyoruz."

Önder KAHVECİ
Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı

TOPLUMUN GELECEĞİ KADINLA ŞEKİLLENİR

8 Mart Dünya Kadınlar Günü
KUTLU OLSUN...

Dünyada kadınlar günü kutlanırken, tüm kadınların toplumda hak ettiği, layık olduğu yere gelmesi temennisini taşımaktayız. Bu tür özel günler, toplumların kanayan yarası olan sorunların gündeme gelmesi, tartışılması açısından önemlidir. Büyük ozanımız Neşet Ertaş'ın "Kadınlar insandır, biz insanoğlu" diyerek muhteşem bir biçimde ifade ettiği üzere, tüm insanlığın ve insan yaşamının kaynağı olan kadınlarımızın toplumda hak ettikleri seviyeye gelmesi için yapılacak her türlü çalışmanın kutsallığına yürekten inanıyor, bütün kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü en içten duygularım ile kutluyorum.

Kadın, toplumun en asli ve vazgeçilmez unsuru, insanlığın birbirinden ayrılmaz, yeri doldurulamaz parçasıdır. Buna rağmen bütün toplumlar, kadınla erkek arasındaki fizyolojik farkı gözeterek, toplumu erkek ve kadın olarak iki gruba ayırmış ve her grubun da statü ve rollerini birbirinden değişik olarak tayin etmiştir. Bu sebeptendir ki, dünya geneline baktığımızda kadınların erkeklere oranla eğitim seviyelerinin daha düşük, işsizliğin daha yüksek olduğunu görüyoruz. Kadının eğitimini kısıtlayan bu toplumsal yapı içerisinde, güvenceli bir iş ve kariyer sahibi olmak için hayat boyu öğrenmeyi zorunlu kılan bir istihdam sistemi ortaya çıkmıştır. Bu tezat, kadınları iş hayatından uzaklaştırırken, acımasız rekabet şartları karşısında biraz daha geri plana itmektedir.

Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi ülkemizde de kadınların katliam boyutuna ulaşan şiddet olaylarıyla, eğitimsizlik, işsizlik, çocuk yaşta evlilik gibi

köklü sorunlarla karşı karşıya kaldığını görmek bizleri derin bir üzüntüye sevk etmektedir. Aslında ülkelerin genel gelişmişlik seviyeleri ile kadınların toplum içindeki yeri doğrudan orantılı bir seyir izlemektedir. Kadınların toplumsal yaşamdan en fazla soyutlandıkları toplumlar her alanda en geri kalmış ülkeleri oluşturmaktadır. Kadınların ekonomik, siyasi ve sosyal hayata en fazla katılım sağladığı ülkeler ise gelişmişlik seviyesinde de büyük bir ivme yakalamış olanlardır. Dolayısıyla ülkelerin gelişmesinin anahtarı, kadınlardan geçmektedir.

SON 3 YIL İÇİNDE ADLİ KAYITLARA GEÇMİŞ 932 KADINIMIZI AİLE İÇİ ŞİDDETE KURBAN VERDİKİ

Üzümler ifade etmeliyim ki, ülkemizde kadınlarımızın sosyal ve ekonomik alanda arzu edilen noktada olduğunu söylemek oldukça güçtür. Son 3 yıl içinde adli kayıtlara geçmiş 932 kadınıma aile içi şiddete kurban verdik. Bununla birlikte cinsel istismar vakaları da her geçen gün artmakta, ülkemiz adına adeta bir utanç tablosu oluşturmaktadır. Üstelik bu istismar olaylarının %90'ının mağdurunun en yakınındaki kişiler tarafından gerçekleştirilmesi ise başka bir yara olarak vicdanlarımızı sızlatmaktadır. Bu gerçekler ışığında kadına şiddet ve cinsel istismara karşı gerekli her türlü adli ve idari tedbirin alınması, bu tür insanlık dışı olayların en şiddetli biçimde cezalandırılması, yıllardır kanayan toplum vicdanını bir nebze olsun rahatlatacak, hepimizi derin üzüntülere sevk eden bu suçların azalması yolunda caydırıcı bir rol oynayacaktır.

Ülkemizde okuma yazma bilmeyenlerin yüzde 82,9'unu kadınlar oluşturmaktadır. 40 milyonu aşkın kadın nüfusumuzun dörtte biri ilkökul mezunudur. Genç kadınlarımızda işsizlik oranı yüzde 25 dolayındadır. Yönetici pozisyonlarında bulunan kadınlarımızın sayısı bir elin parmaklarını dahi geçemeyecek kadar azdır. Türkiye nüfusunun yüzde 49,8'ini kadınlar oluşturmaktayken işgücüne katılan 32,3 milyon kişiden yalnızca 10,5 milyonu kadındır. Devlet Personel Başkanlığı'nın verilerine göre, kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen personelin yüzde 37,98'ini kadınlar oluşturmaktadır. Bu rakamlar da gösteriyor ki, kadınlarımız çalışma hayatında yeteri kadar yer alamamakta, kariyer gelişimi noktasında geride kalmakta ve daha düşük ücretlerle, güvencesiz bir biçimde çalışmak zorunda kalmaktadır. Şunu da ifade etmeliyim ki, Allah'ın kadınlara bahsettiği annelik sıfatı nedeniyle geri plana itilmesi, yeterli liyakate sahip olduğu halde hak ettiği görevlere getirilmemesi ve işten çıkarılacaklar listesinde en üst sıraya oturtulması asla ve asla kabul edilemez bir durumdur.

KAMUDA ÇALIŞAN KADINLARIMIZ YARIM GÜN ÇALIŞMA HAKKINDAN DA MAHRUM BIRAKILMAKTADIRLAR.

Günümüzde çalışan kadınların sorunlarını azaltmaya yönelik doğum yapan kadınlara yarım gün çalışma hakkı gibi birtakım tedbirler alınsa

da iş güvencesi, çalışma süreleri, kreş imkânları, yasal korumalar ve toplumsal bilinç anlamında ideal seviyenin oldukça gerisinde kaldığımız da inkâr edilemez bir gerçektir. Kaldı ki, kanunun yasallaşmasının üzerinden yıllar geçmiş olmasına rağmen ilgili yönetmelik çıkarılmadığı için kamuda çalışan kadınlarımız yarım gün çalışma hakkından da mahrum bırakılmaktadırlar. Kadınlarımızı toplum hayatından koparmaya çalışan, şiddet uygulayarak adeta kadınları infaz eden, asılsız gerekçelerle kadınlarımıza ikinci sınıf vatandaş muamelesini layık gören, onların erdem ve değerini hala anlayamayan zihniyetlere karşı, tarihimiz ibret verici örneklerle doludur. Kadın ve erkek bir arada olduğunda bu toplumu yıkacak hiçbir güç olmayacaktır. Bunun için hayatın yükü karşısında erkeklerle omuz omuza mücadele veren analarımızı, tarihi değerlerimizi akıllarımızdan asla çıkarmadan hareket etmeliyiz.

KADINA VURULAN HER DARBE, TOPLUMUMUZUN VARLIĞINA YÖNELTİLMİŞ BİR TEHDİTTİR.

Eğer bu topraklar üzerinde mutlu, müreffeh ve huzurlu bir gelecek inşa etmek istiyorsak kadınlarımızın eğitimine, çalışmasına, yükselmesine ve güvencelerine önem vermek zorundayız. Kadına vurulan her darbe, toplumumuzun varlığına yöneltilmiş bir tehdittir. Bu bakımdan kadınların haklarını korumak en az kadınlar kadar erkeklerin de görevi olmalı-

dır. Atatürk, "İnsan topluluğu kadın ve erkek denilen iki cins insandan oluşur. Kabil midir bu kütlenin bir parçasını ilerletelim, ötekini ihmal edelim de kütlenin bütünü ilerleyebilsin? Mümkün müdür ki, bir cismin yarısı toprağa bağlı kaldıkça, öteki yarısı göklere yükselebilsin?" diyerek dünyadaki birçok gelişmiş ülkeye öncülük etmiş ve kadınlara başta seçme ve seçilme hakkı olmak üzere her türlü medeni hakkı tanımıştır. Ama bugün geline nokta kadınlarımızın toplumsal hayattaki yerini arzu edilen noktaya çıkaramadığımızı görüyoruz.

Her zaman dile getirdiğimiz gibi kadın ne denli güçlü ise toplum da o denli güçlü olacaktır. Öyleyse toplumumuzu güçlü kılmak için, önce kadınıma güçlü kılmak zorundayız. Toplumsal adaleti sağlamak için, önce toplumun diğer yarısı olan kadınların toplum içindeki etkinliğini ve toplumsal refahımızı artırarak toplumumuzu daha zengin kılmak için, önce kadınlarımızı her anlamıyla zengin kılmak zorundayız.

Bu duygu ve düşünceler içinde bir kez daha, başta evlat acısıyla yüreği yanan, bu vatan uğruna canlarını veren kahraman şehitlerimizin anneleri olmak üzere tüm kadınlarımızın Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyor, tüm çalışan kadınlarımızı haklarımız ve ortak çıkarlarımız için Türkiye Kamu-Sen çatısı altında her türlü kademede mücadele etmeye davet ediyorum.

MHP GRUP BAŞKANVEKİLİ LEVENT BÜLBÜL'Ü ZİYARET ETTİK

*Türkiye Kamu-Sen heyeti,
MHP Grup Başkanvekilliğine
seçilen Muhammed Levent
Bülbül tarafından makamında
ağırlandı.*

SOSYAL POLİTİKALAR KURULU BAŞKAN VEKİLİ VEDAT BİLGİN'İ ZİYARET ETTİK

*Türkiye Kamu-Sen Genel
Başkanı Önder Kahveci
ve sendikalarımızın Genel
Başkanları Cumhurbaşkan-
lığı Sosyal Politikalar Ku-
rulu Başkan Vekili Prof. Dr.
Vedat Bilgin'i ziyaret etti.*

ILO'DAN TÜRKİYE KAMU-SEN'E ZİYARET

*Uluslararası Çalışma Örgü-
tü ILO'nun 100. Kuruluş yıl
dönümü etkinlikleri çerçe-
vesinde Türkiye Temsilcisi
Numan Özcan Genel Baş-
kanımız Önder Kahveci'yi
ziyaret etti.*

HELAL AKREDİTASYON KURUMUNDAN KONFEDERASYONUMUZA ZİYARET

*Helal Akreditasyon Kurumu
Genel Başkanı Zafer Soylu,
Genel Başkanımız Önder
Kahveci'yi ziyaret ederek
çalışmaları hakkında bilgi
verdi.*

TÜRKMENELİ EĞİTİM MÜFETTİŞLERİNDEN KONFEDERASYONUMUZA ZİYARET

*Irak Türkmeneli Eğitim Mü-
fettişlerinden oluşan heyet
Türkiye Kamu-Sen Genel
Başkanı Önder Kahveci'yi
ziyaret etti.*

Diyarbakır

TÜRKİYE KAMU-SEN TEŞKİLATI DİYARBAKIR'DA BİR ARAYA GELDİ

Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci'nin, sendikalarımızın Genel Başkanları'nın ve il temsilcilerinin, bölgenin şube başkanları ile üyelerimizin katılımıyla Diyarbakır'da teşkilat buluşması gerçekleştirildi.

Kırşehir

TEŞKİLATIMIZ KIRŞEHİR'DE BİR ARAYA GELDİ

Türkiye Kamu-Sen Genel Sekreteri ve Türk Eğitim-Sen Genel Başkanı Talip Geylan, Türkiye Kamu-Sen Kırşehir İl Temsilciliği'nin düzenlediği istişare toplantısına katıldı.

Kütahya

KÜTAHYA İSTİŞARE TOPLANTIMIZ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci, Konfederasyonumuza bağlı sendikalarımızın Genel Başkanları ve Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeleri Kütahya'da gerçekleştirilen istişare toplantısına katıldı.

Adana

ADANA'DA TÜRKİYE KAMU-SEN BULUŞMASI GERÇEKLEŞTİ

Genel Başkan Önder Kahveci, Sendikalarımızın Genel Başkanları ve Genel Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin katılımıyla Türkiye Kamu-Sen Adana İl Temsilciliği tarafından düzenlenen teşkilat buluşması, büyük bir coşku içerisinde gerçekleşirken, toplantıya Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Hüseyin Sözlü de katıldı.

İzmir

TEŞKİLATIMIZ İZMİR'DE BİR ARAYA GELDİ, BİRLİK MESAJI VERDİ

Türkiye Kamu-Sen İzmir İl temsilciliğimizin ev sahipliğinde İzmir İstişare Toplantısı, "Aynı İman, Azim, Ruh, Heyecan ile Her Zaman Hazır" sloganıyla gerçekleştirildi. Genel Başkan Önder Kahveci, sendikalarımızın Genel Başkanları, bölge il temsilcileri ve sendikalarımıza bağlı şube başkanlarımızın katılımıyla gerçekleşen istişare toplantısı coşkulu geçti.

Esra Ocaklı YÜCE

Türkiye Kamu-Sen
Basın Danışmanı

1. BÖLÜM

ENDÜSTRİ 4.0 NE GETİRDİ?

Dünya, baş döndürücü bir hızla teknolojiye bağımlı hale geliyor. Bu değişim içerisinde hız önemli bir unsur olmaya başladı. İnsanlar eskiye oranla çok daha hızlı bilgiye ulaşıyor. Dolayısıyla bilgiye hızlı ulaşıncı sonuca da hızlı ulaşmak isteniyor. Hal böyleyken değişime direnmek değil ayak uydurmak gerekiyor. Peki Endüstri 4.0 ne getirdi, göz atmakta fayda var;

- Bir şey üreteceksen önce bunu dijital ortamda simülasyonunu yapacaksın. O simülasyonda üretilen cihaz düzgün çalışıyorsa üretime geçeceksin. Böylece üretim hataları sona erecek, maliyetlerde ciddi bir azalma sağlanacak.
- Yatay ve dikey yazılım entegrasyonu sağlandı. Yani üretim süreci devam ederken bilgiye ulaşmak mümkün. Eskiden aylık, haftalık raporlar çıkartılırdı. Bunlar ortadan kalktı. Süreç devam ederken edinilen bilgiler doğrultusunda değişiklik yapılabilir. Daha önce olduğu gibi haftalık, aylık raporlara ihtiyaç kalmadı.
- Akıllı robotlar hayatımıza girdi. Japonlar Toplum 5.0 kavramını ortaya attı. Robot aileler var. Bizler Endüstri 4.0'ı yakalamaya çalışırken, Japonya daha ilerisi için plan yapmaya başladı.
- Nesnelerin interneti, 2020 yılına bakıldığında ortalama 40 milyar nesnenin internete bağlanacağı söyleniyor. Telefonla uzak-

tan evdeki elektriği yakabiliyoruz. Bütün işler internet üzerinden gidecek.

- Büyük veri ve analizinin önemi arttı. 2012 yılında toplanılan veri dünya tarihinin o ana kadar toplamış olduğu veriye eşit. 2010 da başlayıp 2020 de sona erecek araştırmalarda ortaya şu çıkıyor, insanoğlunun üreteceği data 50 kat artacak. Datayı doğru okuyabilen firmalar ayakta kalacak.
- Bulut depolama söz konusu. Sanayi yazılımlarının hepsi bulut teknolojisine göre olacak. Verileri bu sayede istediğin zaman kullanabiliyorsun, yer kaplamıyor.
- Artırılmış gerçeklik diye bir olgu karşımıza çıkıyor. Olayları deneyleri yaşayarak içerisindeymiş gibi hissettirerek anlatma imkanı buluyoruz.

Z KUŞAĞI GELDİ, SIRADA ALFA KUŞAĞI VAR...

2012 yılında Almanya tarafından ortaya atılan bir kavram olan endüstri 4.0, eğitimde de çocuklara ezber yerine deneyimle öğrenmeyi hedefleyen yeni bir eğitim sisteminin kapılarını aralıyor. Bu sistem dijital teknolojilerden sonuna kadar faydalanan ve şahsa özel eğitimi esas alan, değişen dünyanın ihtiyaçlarını karşılayabilecek donanıma sahip nesillerin yetiştirilmesini hedefliyor. Bilinen bir gerçektir ki; insanların

kendi keşfettikleri ve deneyimleyebildikleri bilgiler, ezberledikleri bilgilere göre çok daha kalıcı oluyor.

Kas gücü değil, beyin gücü önemli hale geldi. Nitelikli elemanlara ihtiyaç duyuluyor. Almanya 2012'de endüstri 4.0 dediğinde, 2020 istihdam hedefini %6 artacağını da öngördü. Yani önlemler ve gerekli donanım eğitim yapıldığı takdirde işsizlik gibi bir tehlike ortadan kaldırılabiliyor. Yeni meslekler ortaya çıkacak. Bundan dolayı okullardaki eğitim sisteminin değişmesi şart. Bilgi değil beceri

odaklı eğitim şart olacak. Yeni nesillerin yeni mesleklere uyumlu olacak şekilde yetişmesi lazım. Endüstri 4.0 adıyla yaşadığımız büyük değişim hayatımıza yeni kavramları da sokmuş durumda. Z kuşağı diye adlandırdığımız teknoloji ile bütünleşmiş yeni nesil, artık teknolojinin yeni eğitim metotlarıyla öğrenim görüyor. X ve Y kuşağında olanlar Z ve Alfa kuşağını yönetmeye çalışıyor. Bundan dolayı bu kuşaklar arasında ciddi çatışmalar yaşanıyor. Dolayısıyla eski kafayla bu kuşakları yönetemeyiz.

ENDÜSTRİ 4.0 BİLEŞENLERİ

	BABYBOOMER KUŞAĞI (1946-1964)	X KUŞAĞI (1965-1979)	Y KUŞAĞI (1980-1999)	Z KUŞAĞI (2000-2012)	ALFA KUŞAĞI (2012-...)
ÖZELLİKLER					
YAŞ ARALIĞI	53-71	38-52	18-37	6-7	5-12
TEKNOLOJİK ÜRÜNLER	RADYO	Merdaneli Çamaşır Makinesi, Bantlı Teyp ve pikapla, Kişisel Bilgisayar	Tablet-Akıllı Telefon	Google Gözlük, 3D Yazıcı, Şoförsüz Araba	Robotlar, Hologram, Artırılmış Gerçeklik
İLETİŞİM ARAÇLARI	Yüz Yüze	e-mail-SMS	SMS-Sosyal Medya	Giyilebilir Teknolojiler	Nesnelerin İnterneti

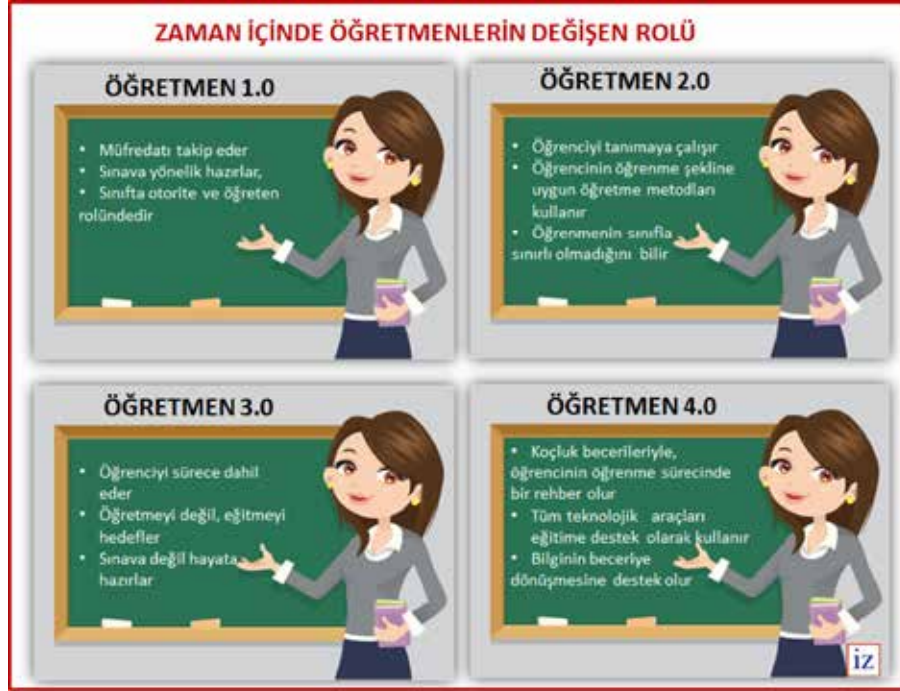
Okullarda sınavlar tabletler üzerinden yapılıyor, online eğitim, uygulamalar üzerinden akıllı tahtalarda ders görüyorlar. Bu durumda Z kuşağını iyi tanıyan çocuklara öğretmeyi değil rehberlik etmeyi hedefleyen, öğrencilerinin becerilerine odaklanabilen, en önemlisi çocuklara sorgulamaktan kaçmamaları gerektiğini benimseten Öğretmen 4.0 da diyebileceğimiz bir kavram da ortaya çıkıyor.

Değişen dünya düzeni içerisinde öğretmenlerin konumunu ve işlevini anlatan yandaki tablo yaşanan değişimi ifade ediyor.

Tablo:izkoçluk.com

Yaşadığımız 250 yıl boyunca endüstri anlayışımızı baştan sona değiştiren 4 önemli gelişim yaşandı. Endüstri 4.0 üretim süreçlerinin veri destekli bilimsel yöntemlerle kontrol edilmesi ve akıllı üretim yapılarıyla ortaya çıkan değişimin adıdır.

Eğitim 4.0 sınavlarda değil, hayatta başarılı olmak üzerine inşa edilen, şahsa özel eğitimin gerekliliğini ortaya çıkaran bazı yenilikleri sıralamak gerekirse:

- Çocuklar sınıf içerisinde yüz yüze pratik öğrenim için interaktif öğrenme araçlarıyla mekan ve zamandan bağımsız yeni bir düzene geçiş yapabiliyor. (maker etkinlikleri gibi)
- Öğretmenler öğrencinin alan yetkinliğini bulmak için kapasitelerini ortaya çıkartan özel eğitime tabi tutuluyorlar.
- Başarılı yöntemlerle çocukların bir kısmı yetkin olduğu alanlara doğru yönlendirilirken, zayıf yönlerini kendisine uygulanacak özel metotlarla geliştiriyor.
- Öğrenciler proje bazlı çalışmalarını kağıt üzerinde değil, uygulama şansı bulduğu gerçek projelerle yapıyor. Bu sayede, sorunlarla baş edebilme, çözüme odaklanma, işbirliği ve ekip çalışmasını öğrenme ve tüm bu çalışmaları yaparken zaman yönetimini doğru yapabilmesi sağlanıyor.
- Artık veriler robotlar tarafından yapılacak. Bundan dolayı önemli olan verileri ortaya çıkarmak değil, verileri doğru yorumlamak olacaktır.

Aşağıdaki tablo eğitim alanındaki temel odaklar arasındaki farkı gösteriyor.

	Eğitim 1.0	Eğitim 2.0	Eğitim 3.0	Eğitim 4.0
Ölçme	Yalnızca Sınavlar (Sınavlar)	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar
Öğretim	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar
Öğrenme	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar
Öğretmen	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar
Öğrenci	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar
Öğretim	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar
Öğrenme	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar
Öğretmen	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar
Öğrenci	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar	Yalnızca Sınavlar

Tablo: mentalup.net

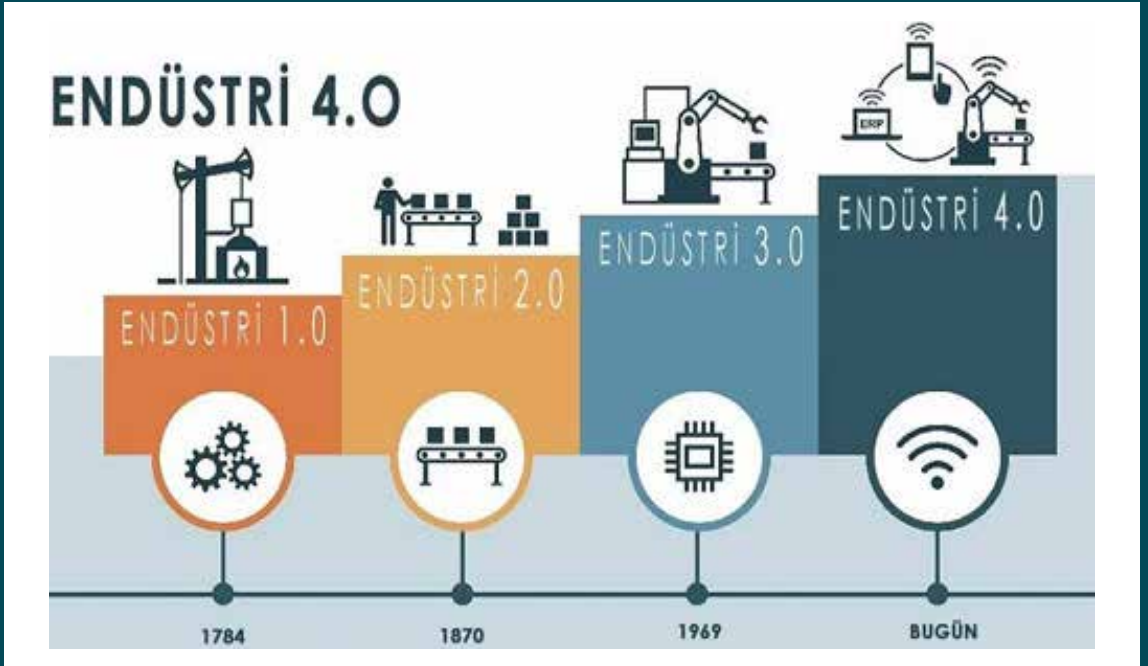
- Bu dönemde öğrencilerin sürekli maker etkinlikleriyle üretmesi ve ürettiklerini pratiğe dökmesi bekleniyor. Kodlama sayesinde çocuklar gündelik hayatlarını kolaylaştıran icatların yapımını öğreniyor. Yani günümüzdeki gibi sınav odaklı değil, sürekli gelişim söz konusu.
- Yıllar geçtikçe öğrenim süreci daha bağımsız bir forma sahip olacaktır. Bu süreçte öğrenciler daha sağlıklı gelişim sağlaması için rehberlik önem kazanacaktır. Beklenen 20 yıl sonrasında öğretmenler bilgi sunan değil, öğrencileri yönlendiren kişiler olarak anahtar rol oynayacaklardır.

Yaşanan hızlı değişimin ışığında eğitimin amacı da tartışılıyor. Dünya geneline bakıldığında, şu anda ilkokula giden çocuklarımızın %60'ının 10 yıl sonra hangi mesleği yapacağını belli olmadığı gerçeğiyle karşı karşıyayken, eğitimin amacı üretime eleman yetiştirmek mi olmalıdır? Günümüzde öğrenimi hızla yayılan "**kodlamanın**", geleceğin dili olacağı su götürmez bir gerçek. Eğitim uzmanları ilkokul 1. sınıftan itibaren okuma yazma öğretir gibi kodlamayı da öğretmek gerektiği konusunda hemfikir.

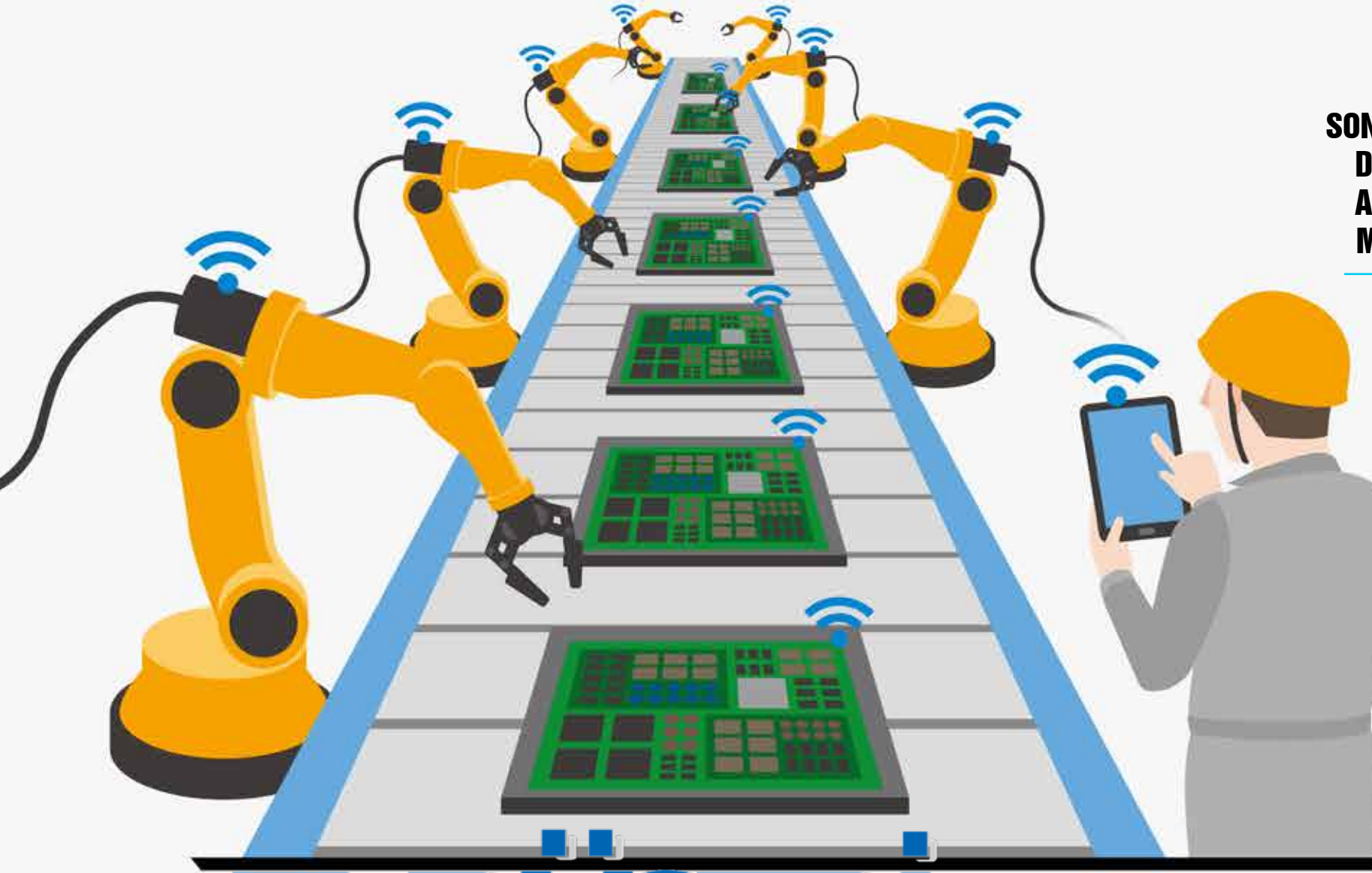
Sistematik düşünce küçük yaşlardan itibaren çocuklarımıza verilmelidir. Kuşaklar arasındaki bu ilerlemeyi ve değişimi görmezsek yol almamız mümkün değil.

Gelecek dünya düzeninde, duygusal zekâsı yüksek, sosyal iletişim yetkin olan, beceri odaklı kişilere ihtiyaç var. Artık Dünya bir köy konumundadır. Sadece bilgiyi veren öğretmene ihtiyaç kalmamıştır. Bunları bugünden görüp, değişime ayak uydurursak ilerleriz.

Aksi olursa endüstri ya da eğitim 4 olur, ülkemiz 0!

**Gelecek sayıda:
EĞİTİMDE DÜNYA BİRİNCİSİ SİNGAPUR'UN
SIRRI NE?**

ENDÜSTRİ 4.0

**BİLDİĞİMİZ DÜNYAYI
YENİDEN DÜŞÜNMEK :**

Prof. Dr. Yücel UYANIK

*Gazi Ünv. İktisadi ve İdari
Bilimler Fak.
Çalışma Ekonomisi ve
Endüstri İlişkileri Bölümü*

İŞGÜCÜ bakımından böyle bir sonuç doğurması öngörülen Endüstri 4.0, yeni üretim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla beraber üretim sürecinde iş tanımlarını değiştirerek yeni mesleklerin de ortaya çıkmasına yol açacaktır. DİJİTAL reklamcılık, veri madenciliği, siber güvenlik uzmanlığı, yapay zeka eğitmenliği, sürücüsüz araç mühendisliği, genetik kod tasarımı gibi fiziksel, dijital ve biyolojik alanların karşılıklı etkileşiminden oluşan meslekler yeni dönemin meslekleri arasında gösterilmektedir.

SON ÇEYREK YÜZYILDA YAŞANAN DÖNÜŞÜMÜ DE BU EKSENDE ANLAMAK VE ANALİZ ETMEK MÜMKÜN GÖRÜNMEKTEDİR.

Teknoloji, üretim sistemleri ve toplumsal yapı arasındaki ilişki, tarihsel süreç içerisinde her dönem belirleyici ve dönüştürücü bir nitelik taşımıştır. Teknolojik yapıda meydana gelen değişimler, başta emeğin konusu, emeğin araçları ve emeğin niteliği, bir başka deyişle emek süreçleri olmak üzere üretim alanları üzerinde dönüştürücü etkilere yol açmıştır. Kuşkusuz bu etkiler sadece üretim alanlarıyla sınırlı kalmamış, yeniden üretim alanlarına da sirayet ederek toplumsal yapının her noktasına nüfuz etmiştir. Bu bağlamda son çeyrek yüzyılda yaşanan dönüşümü de bu ekseninde anlamak ve analiz etmek mümkün görünmektedir.

2011 HANNOVER FUARI'NDA GÜNDEME GELEN “DÖRDÜNCÜ SANAYİ DEVRİMİ” YA DA “ENDÜSTRİ 4.0”

2000’li yıllarla birlikte teknolojiye yaşanan gelişim ve dönüşüm artık, 3. sanayi devriminin üzerine inşa edilen yeni bir kavram olan ve dijitalleşme temelleri üzerinde yoğunlaşan Endüstri 4.0’ı ya da 4. Sanayi Devrimini başlatmıştır. Dijitalleşme her ne kadar üretim sürecinde tam olarak kullanılsa da mobil ağların ve internetin hızla yaygınlaşması, yapay zekâ ile makinelerin kullanılması ve bunların çok daha fazla gelişip bütünleşmesi dördüncü sanayi devriminin başlamasında önemli etkenler olmuştur (Schwab, 2016: 16). İlk kez Almanya’da 2011 Hannover Fuarı’nda gündeme gelen “**Dördüncü Sanayi Devrimi**” ya da “**Endüstri 4.0**”, yeni sanayi devriminin küresel değer zincirlerinin örgütlenişi üzerindeki etkilerini ifade edebilmek amacıyla kullanılmıştır. Bu bağlamda Dördüncü Sanayi Devrimini, kapitalizmin tarihsel süreci içerisinde ortaya çıkan Sanayi Devrimlerinden farklı kılan özellikler bulunmaktadır. Bu özellikler; daha önceki teknolojik değişimlerden farklı olarak teknolojinin yayılım hızı, teknolojinin üretim alanlarından yeniden üretim alanlarına kadar kapsadığı alanların genişlemesi ve bir bütün halinde bu değişimlerin toplumsal sistemin tümüne sirayet etmesidir. Endüstri 4.0, oldukça kompleks birçok bileşenden oluşan bir yapıyla kurgulanmıştır. Endüstri 4.0 sürecinin üzerine inşa edildiği temel bileşenler; nesnelerin interneti, büyük veri, bulut bilişim sistemleri, siber fiziksel sistemler, üç boyutlu yazıcılar, robotik sistemler ve yapay zekâdır.

Endüstri 4.0 konusundaki en büyük endişelerden birisi, bu yeni dönemin en tanımlayıcı özelliğinin işçilerin yerlerini makinelere bırakacak olması öngörüsüdür.

Bu doğrultuda gelişim gösteren Endüstri 4.0'ın, özellikle işgücü piyasaları ve endüstri ilişkileri olmak üzere çalışma hayatında önemli etkiler göstermesi beklenmektedir. Üretim sürecinde artan oranda teknolojinin kullanımı, büyüme ile istihdam arasındaki kapitalizmin altın çağına var olan ilişkiyi anlamsız hale getirmiş; tam istihdamın merkezde olduğu bir dünyadan işsizliğin ve güvencesizliğin merkeze oturacağı bir dünya düzenine zemin hazırlamıştır.

Endüstri 4.0 konusundaki en büyük endişelerden birisi, bu yeni dönemin en tanımlayıcı özelliğinin işçilerin yerlerini makinelere bırakacak olması öngörüsüdür. Makinelerin işçilerin üretkenliğini arttırdığını ileri süren varsayımın değişerek bizzat makinelerin işçi haline geleceği öngörülmektedir. Otomasyon sürecinin yazılım otomasyonlarının ve algoritmaların gelişmesiyle beraber beyaz yakalı işgücünün

de işlerini kapsayacağı endişesi, işgücünün daha fazla eğitim alması ve yeni beceriler kazanması durumunda dahi işsiz kalabileceğini işaret etmektedir.

Bu senaryonun altında yatan sebep olarak ise geçmişteki otomasyon teknolojilerinin belirli alanlarda uzmanlaşmaya olanak tanıyan yapısının aksine, gelişimi günden güne artan bilgi teknolojilerinin genel amaçlı teknolojiler olması gösterilmektedir (Ford, 2018: 12).

Endüstri 4.0'ın işin niteliği üzerine etkileri, rutin ve rutin olmayan işler çerçevesinde de incelenebilecektir.

Endüstri 4.0'ın, sadece az eğitilmiş ve düşük vasıflı işçilerin çalıştığı rutin ve tekrarlı işler için bir tehdit oluşturduğu düşünülmemelidir (Ford, 2018: 14). Bu süreçte, sadece eski tipteki fabrikada çalışan işçiler değil, üniversite mezunu beyaz yakalı çalışanlar da işlerini kaybetme riskiyle karşı karşıyadır.

Sendikaların örgütlenme stratejilerini Endüstri 4.0 ile eşgüdümlü olarak şekillendirmesi, sendikaların güç kaybı yaşamasının önüne geçecektir.

SİSTEMİN AKTÖRLERİ OLAN SENDİKALAR ÜZERİNDE NİCELİKSEL VE NİTELİKSEL OLARAK ÖNEMLİ ETKİLER YAŞANACAKTIR.

İşgücü bakımından böyle bir sonuç doğurması öngörülen Endüstri 4.0, yeni üretim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla beraber üretim sürecinde iş tanımlarını değiştirerek yeni mesleklerin de ortaya çıkmasına yol açacaktır. Dijital reklamcılık, veri madenciliği, siber güvenlik uzmanlığı, yapay zeka eğitmenliği, sürücüsüz araç mühendisliği, genetik kod tasarımcılığı gibi fiziksel, dijital ve biyolojik alanların karşılıklı etkileşiminden oluşan meslekler yeni dönemin meslekleri arasında gösterilmektedir.

Kuşkusuz Endüstri 4.0'ın ortaya çıkardığı yeni iş tanımları ve meslekler; veri ve bilgi işleme becerisi, bilişim sistemleri bilgisi ve becerisi, istatistik bilgisi, iş süreçlerinin iyi anlaşılması, insan-robot arayüzleri aracılığıyla iletişim kurulabilmesi gibi yeni teknik beceri ve yetkinlikler gerektirecektir.

Endüstri 4.0 yalnızca işgücü piyasaları ile sınırlı kalmamakta; aynı zamanda endüstri ilişkileri sistemini ve aktörlerini de etkilemektedir. Sistemin aktörleri olan sendikalar üzerinde niceliksel ve niteliksel olarak önemli etkiler yaşanacaktır. Rutin işlerin otomasyona uğrayarak ortadan kalkması niceliksel etkilere; yeni işler ve meslekler bağlamında işgücünden beklenen beceri ve yetkinlikler doğrultusunda işgücünün yaşayacağı dönüşüme bağlı olarak sendikaların üye profillerinde meydana gelen değişim niteliksel etkilere yol açacaktır. Bu bağlamda sendika-

ların örgütlediği geleneksel işgücü profilinin değişime uğramasıyla beraber, sendikaların varlıklarını sürdürmeye devam edebilmesi için örgütlenme stratejilerini geliştirmesi ve günün koşullarına uyarlaması ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Sendikaların vizyonlarını yeni işgücü profilinin sorunlarını çözecek ve ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde belirlemeleri, sendikalaşma eğilimi düşük olan yüksek vasıflı işgücünün örgütlenme eğilimini artıracaktır. Sendikaların örgütlenme stratejilerini Endüstri 4.0 ile eşgüdümlü olarak şekillendirmesi, sendikaların güç kaybı yaşamasının önüne geçecektir.

Sendikaların yeni dönemde çalışma hayatında önemli bir aktör olarak mevcut konumlarını sürdürebilmeleri için çeşitli politika önerileri öne sürülmektedir. Endüstri 4.0'ın neden olacağı düşünülen işgücü fazlasının işsizliğe neden olmaması için çalışma sürelerinin kısaltılması ve bu anlamda çalışmanın paylaştırılması; büyüme ve istihdam arasındaki ilişkinin kopmasına bağlı olarak ortaya çıkan bölüşüm sorununa bir cevap oluşturması amacıyla çalışmadan bağımsız, karşılıksız ve koşulsuz bir gelir yaratım mekanizması olarak temel gelir/vatandaşlık geliri uygulaması; sendikaların üye sayılarındaki azalmaya bağlı olarak kaybettikleri siyasi baskı gücünün yeniden tesis edilmesi amacıyla sivil toplum örgütleriyle işbirliği içinde hareket etmeleri; yeni dönemde sosyal koruma alanlarında meydana gelen daralmanın ortaya çıkardığı güvencesizliği belli düzeylerde karşılama anlamında kooperatifler gibi yerel mekanizmaların desteklenmesi ve geliştirilmesi; sendikaların yeni dönem politika argümanları olarak ortaya çıkmaktadır.

ÖNDER KAHVECİ: Geleceğin çalışma

hayatına şimdiden hazırlanmalıyız

SENDİKA 4.0 panelimiz ile çalışma hayatının geleceği masaya yatırıldı

Konfederasyonumuzun “Sendika 4.0” adıyla dünyada ilk defa dillendirdiği ve bu çerçevede düzenlediğimiz **“Endüstri 4.0 ve Sendikaların geleceği”** panelimiz Ankara’da Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk 'un da aralarında bulunduğu yoğun bir katılımı gerçekleştirildi.

Panelimize Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, ile birlikte, Bakan Yardımcısı Ahmet Erdem, TOBB Başkan Yardımcısı Faik Yavuz, Türk-İş Başkanı Ergün Atalay, ILO Türkiye Temsilcisi Numan Özcan, Devlet Personel Başkanı Enes Polat, Çalışma Genel Müdürü Nurcan Önder, İŞKUR Genel Müdürü Cafer Uzunkaya, sendikalarımızın Genel Başkanları, sivil toplum kuruluşlarının yönetici ve temsilcileri, kamu kurum ve kuruluşlarının yönetici ve temsilcileri ile çok sayıda akademisyen, işçi, memur ve davetli katıldı. Panelimiz başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Silah arkadaşları ve şehitlerimiz için saygı duruşu ve ardından hep bir ağızdan coşkuyla okunan İstiklal Marşı ile başladı.

KAHVECİ: BU GÜZEL ÜLKEYİ HEP BİRLİKTE GELECEĞE TAŞIMAK İÇİN TARİHİ BİR ÇAĞRI YAPIYORUZ

“Endüstri 4.0 ve Sendikaların Geleceği” panelinin açılış konuşmasını yapan Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci, katılımcıları selamlayarak başladığı konuşmasında, **“Endüstri 4.0 süreci, hiç kuşkusuz ki yalnızca işletmeleri değil çalışma ilişkilerini de kökünden değiştirecek gelişmelere gebe. Bu dönüşüm, Endüstri Devriminin diğer aşamalarında olduğu gibi daha mutedil bir şekilde sürdürülebilecek bir süreç değildir”** diyen Genel Başkan Kahveci, **“Geleceğe yön vermek; geçmişi bilmek, bugünü anlamak ve yarını görmekle mümkündür.** Sürekli değişen ve dönüşen dünyamız yeni bir çağın eşliğinde, büyük doğum sancıları çekmektedir. 18. yüzyılın ilk çeyreğinde buhar makinasının icadı ile başlayan endüstrileşme süreci, binlerce yıllık toplumsal yaşamı kökünden değiştirmiş, devletleri temelinden sarsmış, yeni kavramlarla bambaşka bir dünyanın kapılarını açmıştır. Tarım toplumundan endüstri toplumuna geçilirken ortaya çıkan paylaşım sorunu, büyük toplumsal çatışmaların ardından demokrasi ve özgürlük, insan hakları, sosyal devlet, sendika, toplu sözleşme ve örgütlü toplum gibi kavramların hayatımıza girmesiyle bir nebze olsun çözülebilmektedir. Elektrik gücünün yardımıyla

seri üretime geçilmesi ve bilgi teknolojilerinin gelişmesiyle otomasyona dayalı üretimi öngören gelişmelerin ardından, siber fiziksel sistemler, otonom davranış sergileyebilen yapay zekâ çalışmaları sonucunda, Sanayi Devrimi artık dördüncü aşamasına geçmiş bulunmaktadır. Üretim sistemlerinin değişimi ve gelişimi, devletlerin ekonomi politikalarını, endüstri ilişkilerini, hukuki altyapıları ve gelirin paylaşımını da doğrudan etkilemekte, büyük toplumsal dönüşümlere önayak olmaktadır. Almanya Federal Hükümeti’nin ülkedeki işletmelerin gelecekteki zorluklara karşı hazır olmasını sağlamak için bilgi teknolojileri ve üretim teknolojisi arasında daha yakın bir ilişki kurmayı amaçlayan projesi olan Endüstri 4.0, tüm dünyada siyaset ve endüstri konusunda birçok tartışmayı da beraberinde getirmiştir. Endüstri 4.0 süreci, hiç kuşkusuz ki yalnızca işletmeleri değil çalışma ilişkilerini de kökünden değiştirecek gelişmelere gebe. Bu dönüşüm, Endüstri Devriminin diğer aşamalarında olduğu gibi daha mutedil bir şekilde sürdürülebilecek bir süreç değildir.

Öyle görünüyor ki, akıllı teknolojiler ve yapay zekâ, Sanayi Devrimi ile ortaya çıkan, bildiğimiz anlamdaki üretim, iş ve çalışan kavramını tamamen değiştirecektir.

Teknolojik gelişmedeki akıl almaz hız, bizlerin de bu

dönüşüme bir an önce ayak uydurmamızı zorunlu kılmaktadır. Önümüzdeki değişim sürecinin toplumsal boyutları, **Sanayi Devrimi** ile kıyaslanamayacak ölçüde büyük olacaktır.

Bütün tahminler işsizliğin artması, ücretlerin düşmesi, birçok mesleğin ortadan kalkması ya da yapay zekânın eline geçmesi, toplumda devlet algısının değişmesi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu çerçevede artık kapımızdan içeri girmekte olan yapay zekânın, otonom sistemlerin, nesnelerin internetinin toplumumuza, kamu yönetimine, çalışma yaşamına, hukuk sistemimize, ekonomik ve sosyal politikalara nasıl yansıtılmasının tespit edilmesi, fütürist bir yaklaşım olmaktan öteye hayati bir zorunluluktur.

- Eğitim sisteminin yeni üretim metotlarına entegrasyonu,
- Hukukî altyapının geleceğe dönük olarak revizyonu,
- Yeni istihdam programlarının oluşturulması,
- Yeni örgütlenme modellerinin geliştirilmesi,
- Farklı aksiyon planlarının belirlenmesi,
- Yeni sosyal politika önerileri,
- İnsan odaklı bir istihdam piyasasının inşa edilmesi,
- Yok olacak mesleklerle yeni ortaya çıkacak mesleklerin, yeni imkânların araştırılması,
- Yapay zekânın toplumsal yapı üzerinde yaratacağı etkinin hesap edilmesi,
- Kamu yönetimi ve kamu hizmetlerinin geleceğinin tespit edilmesi gibi konular,

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk,

Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay

TOBB Başkan Yardımcısı Faik Yavuz

ILO Türkiye Temsilcisi Numan Özcan

KAHVECİ: YARININ SORUNLARINA BUGÜNDEN ÇARE ÜRETMEK AMACINDAYIZ

“Bürokrat, siyasetçi, işçi, işveren, memur, işsiz, akademisyen, Uluslararası Çalışma Örgütü gibi toplumun bütün kesimlerini ve ortaklarımızı içeren ve süreklilik arz eden bir platformda tartışılmalı, değerlendirilmelidir” diyen Genel Başkanımız Önder Kahveci, “Çalışmalarda ortaya çıkacak sonuç, bizlere yeni bir dünyanın kapılarını açacak, kaçınılmaz olarak karşı karşıya kalacağımız bu süreçte, milli birlik ve beraberliğimizin muhafazasının anahtarı olacak, istihdam piyasasında bir toplumsal mutabakatın temelini teşkil edecektir” dedi.

Kahveci, “ILO, İşin Geleceği Küresel Komisyonu da geçtiğimiz gün açıkladığı raporunda iş dünyasının büyük bir dönüşüm içine girdiğinden hareketle, yeni fırsatların hükümetler, sendikalar ve işverenlerin ekonomileri ve işgücü piyasalarını daha kapsayıcı hale getirmek için birlikte çalışmasıyla ortaya çıkacağına vurgu yapmakta ve sosyal diyalogun önümüzdeki değişim sürecinde daha da gerekli olduğunu belirtmektedir. Türkiye Kamu-Sen olarak, yol gösteren sendikacılık anlayışımız çerçevesinde, dünyadaki ekonomik ve toplumsal sistemleri köklü bir değişime zorlayacak olan sürecin, ülkemizdeki çalışma yaşamına, mevzuata, sendikacılığa, memurlara ve işçilere etkilerini ortaya koyacak, çalışma hayatının ve toplumsal kesimlerin, bu büyük dönüşüm sürecine zarar görmeden adapte olmasını sağlayacak bir altyapı hazırlanmasının zorunlu olduğunu düşünüyoruz.

BU ÜLKEYİ İŞÇİSİYLE, MEMURUYLA, İŞVERENİ İLE BİRLİKTE YÜKSELTECEK, GELECEĞE HEP BİRLİKTE TAŞIYACAĞIZ.

Fikirler eyleme dönüşmüyorsa ne kadar parlak olursa olsun bir anlam ifade etmez. Bu noktadan hareketle, Sendika 4.0 Projesini öneriyor, bir hizmet binamızı tamamen geleceğimizi inşa etmek adına, yapılacak ortak çalışmalar için ayırdığımızı özellikle belirtmek istiyorum. Bu projede biz Türkiye’de konunun muhatabı olan herkesle iş birliğine hazırız. “Endüstri 4.0 ve Sendikaların Geleceği” konu başlığında düzenlediğimiz bu panelimiz, konunun taraflarını bir araya getirmesi ve değerli görüş ve önerilerini bizlerle paylaşması bakımından son derece önemlidir. Buradan elde edeceğimiz çıktılar, çizeceğimiz yol haritasına da kaynaklık edecektir. Bu ülkeyi işçisiyle, memuruyla, işvereni ile birlikte yükseltecek, geleceğe hep birlikte taşıyacağız. Buradan tarihi bir çağrı yapıyor ve “Gelin geleceği birlikte şekillendirelim. Takip eden değil takip edilen olalım. Etkilenen değil etkileyen olalım.” diyoruz. Biz günü kurtarmak değil yarını inşa etmek gayesindeyiz. Yarının sorunlarına bugünden çözümler üretme amacındayız.”

Panelin açılışında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, ILO Türkiye Temsilcisi Numan Özcan, Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay ve TOBB Başkan Yardımcısı Faik Yavuz birer konuşma yaptı. Protokol konuşmalarının ardından, Genel Başkanımız Önder Kahveci, konuşmacılara teşekkür beratlarını sunarken, konfederasyonumuza bağlı sendikalarımızın Genel Başkanları ve panelistlerimizle birlikte bu tarihi anlar aile fotoğrafı ile ölümsüzleştirildi.

GENEL BAŞKAN ÖNDER
KAHVECİ BENGÜ TÜRK
TV'YE KONUK OLDU

KAHVECİ: KAMUDA OLUŞAN HEYECANA CEVAP VERİLMELİ

✓ Sözleşmelilere kadro
bir an önce verilmeli

✓ FARKLI İSTİHDAM artık
modellerinden vazgeçmelidir

✓ Ek gösterge konusunda
kamuda ciddi bir umut oluştu

✓ MÜLAKAT SİSTEMİ
derhal kaldırılmalı

✓ DÖNER SERMAYE KONUSUNDA
CİDDİ SIKINTILAR VAR

✓ Yeni sistemde mutlaka
liyakate dikkat edilmelidir

Genel Başkanımız Önder Kahveci, her Salı Bengü Türk TV'de yayınlanan, çalışma hayatı ve ülke gündeminin değerlendirildiği **Söz Hakkı** programının canlı yayın konuğu oldu.

Gökhan Altunkaş'ın hazırlayıp sunduğu programda **Genel Başkanımız Önder Kahveci**, sözleşmeliler, yardımcı hizmetliler, ek gösterge, mülakat ve yönetici atama gibi bir çok konuda değerlendirmelerde bulundu.

KAHVECİ: HİÇ BİR ÇOCUK ANNE ŞEFKATİNDEN MAHRUM KALMAMALI
Yüzlerce izleyicinin de sosyal medya üzerinden soruları ve görüşleriyle katıldığı programda sözleşmelilerin kadro talebini gündeme taşıyan Genel Başkan Kahveci, "Yetkililer artık bu soruna duyarsız kalmamalı ve sözleşmelilere kadro bir an önce verilmeli" dedi. Kahveci, "Sözleşmelilerin kadro taleplerini her platformda dillendiriyoruz. Bu konuda atılacak adım, tek çare ve tek çözüm kadrodur. Şuraya, toplantılara, çalışmalara ve zaman kaybına gerek yok. Yetkililer artık farklı istihdam modellerinden vazgeçmelidir. 2011 yılında sözleşmelilere kadro verildi ama yeniden sözleşmeli alınmaya devam etti. 2013 yılında yine kadro verildi ama yine sözleşmeli istihdamı devam etti. Biz şimdi yeniden sözleşmelilere kadro verilsin ve bir

daha da sözleşmeli personel alınmasın diyoruz. Güvencesiz çalışmanın önü kapatılmalıdır. Vekil ebe, hemşire, vekil imam diye bir şey olur mu? Aileler parçalanıyor, eşlerin yaşadığı sıkıntılar onların hayatlarını etkiliyor, verimlilik düşüyor, motivasyon kalmıyor. Twitter'da "Kamusensusmazkadrosuz" olmaz adı altında bir etiket çalışması yaptık, neredeyse sosyal medya mitingine dönüştü. 1 milyon civarı tweet atıldı ki bu ciddi bir rakamdır. Bu insanların talepleri kadrodur. 4+2, 3+1 vs. Bunları bırakalım, bizim derdimiz aileler bira araya gelsin. Bir çocuk annesinden ayrı kalmasın, anne şefkatinden mahrum olmasın. Türkiye sosyal hukuk devletidir, bu sosyal bir yaradır, devlet bu yarayı iyileştirmelidir. Her türlü eylem ve etkinliği yapacağız ve kadroyu alacağız" dedi.

Kahveci: Kamuda heyecanlı bir bekleyiş var

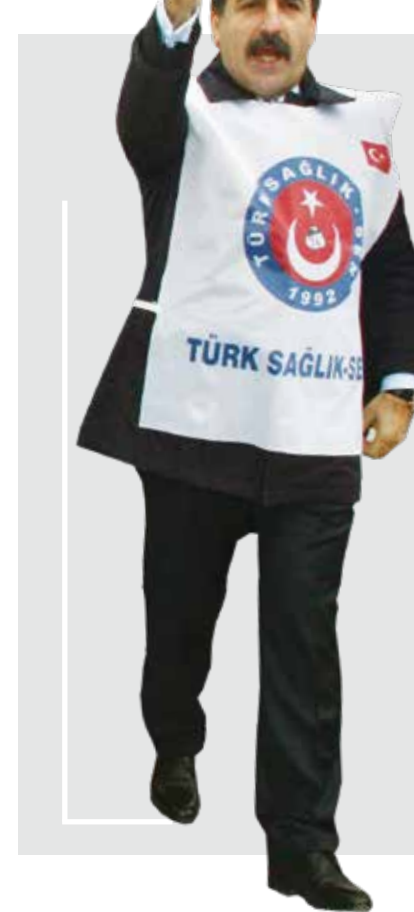
Ek gösterge beklentisi ve yardımcı hizmetlerin talepleri konuları da Genel Başkanımız Önder Kahveci'nin gündemindeydi. Kahveci, "Ek gösterge konusunda yıllardır yeni bir düzenlemenin şart olduğunu dile getirdik. Verilen sözlerle birlikte kamuda ciddi bir umut oluştu. Kamuda heyecanlı bir bekleyiş var. Ancak net bir adım atılmaması kamu çalışanlarında hayal kırıklığı yaratıyor. Bizim hazırladığımız ek gösterge çalışması TBMM'ye sunuldu. Ben inanıyorum ki bu tasarı Genel Kurula gelse hemen çıkar. Ancak bu mesele dört meslek grubu ile sınırlı kalmamalı, tüm kamu çalışanlarını kapsamalı. Ayrıca biz ek gösterge alamayan yardımcı hizmetler sınıfının da buraya dahil edilmesini istedik. Bu arkadaşlarımızın da bir defalığına Genel İdari Hizmetler sınıfına geçirilmesi için çalışmalar yapıyoruz. Bunların bütçeye bir yükü de yok. Biz Türkiye Kamu-Sen olarak bu konularda atılacak adımların takipçisi olacağız" dedi.

KAHVECİ: MÜLAKAT SİSTEMİ DERHAL KALDIRILMALI

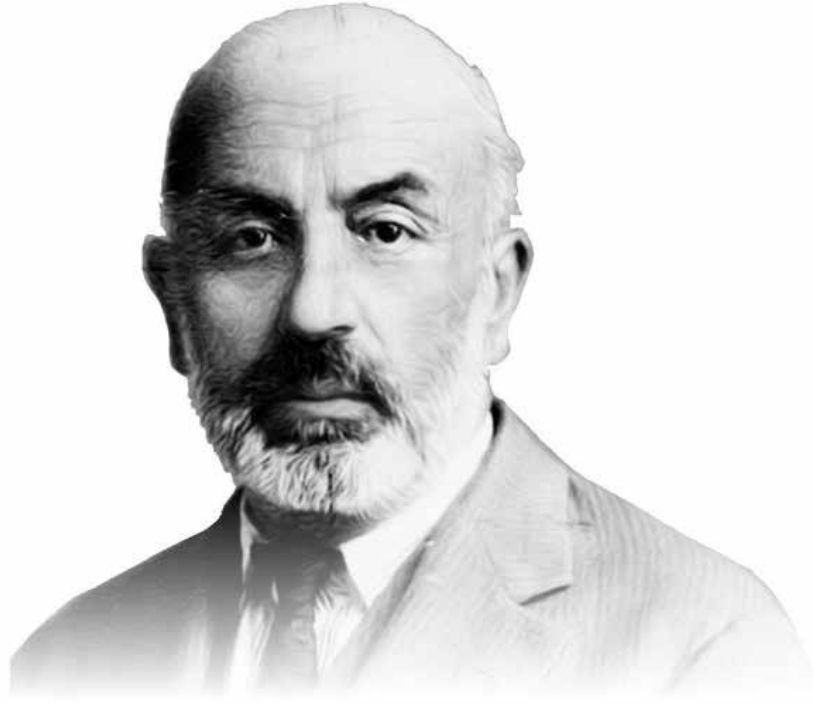
Yönetici atama ve mülakat sistemi hakkında Türkiye Kamu-Sen'in görüşlerini bir kez daha dile getiren Genel Başkanımız Önder Kahveci, "Mülakat sistemi kökten kaldırılmalı ve yerine liyakati esas alan bir sistem inşa edilmelidir" dedi. Kahveci, "Mülakat subjektif bir değerlendirme sistemidir. Burada çok net bir biçimde hak gaspı vardır. 2016 yılında yaşadığımız hain darbe girişimi aslında bize bir çok şeyi göstermiştir. Mülakat sistemi neticesinde, ehliyet ve liyakat sahibi olmayanların, benim adamım mantığı ile bir yerlere gelmesi neticesinde bunlar yaşanmıştır. Kamuda adı dernek, cemaat, vakıf vs. Hiç bir yapılanmaya müsaade edilmemelidir. Bizim sadakatimiz devletimiz ve milletimizdir. Mülakat konusunda yetkili merciler ve STK'lar bir araya gelmeli, yeni bir çalışma yapılarak bu sisteme son verilmelidir. Yeni sistemde mutlaka liyakate dikkat edilmelidir. Çünkü kamuda huzurun tesisi emin olun buna bağlıdır"

**Döner sermaye
konusunda ciddi
sıkıntılar var**

Sağlık hizmet kolunda yaşana problemleri de değerlendiren Genel Başkan Önder Kahveci, "Döner sermaye hekim dışı sağlık personeli, için artık yok. Bu konuda ciddi tepkiler var sağlık çalışanlarından. Yetkililer ne zamana kadar bu konuya duyarsız kalacaklar? Sayın Bakanı ve yardımcılarını ziyaretlerimde döner sermaye yönetmeliğinin değişmesi gerektiğini ifade ettim. Sağlık çalışanlarının eskiden aldığı rakamlara kavuşması lazım. Biz bu konuda imza kampanyası yapıyoruz ve bu imzaları Sağlık Bakanlığına teslim edeceğiz. Ben buradan bir öneri sunuyorum, gelsinler bu yönetmeliği kaldıralım. Biz yıllardır bunun sürdürülebilir bir sistem olmadığını söyledik. Bu konu bir an önce çözüme kavuşturulmalı" dedi.

İSTİKLÂL MARŞIMIZIN KABUL EDİLİŞİNİN 98. YIL DÖNÜMÜ KUTLU OLSUN

Genel Başkan Önder Kahveci, İstiklal Marşı'nın Kabul Edilişinin 98. Yıldönümü nedeniyle basın açıklaması yaptı. Açıklamasında, Mehmet Akif Ersoy'u rahmetle yad eden Kahveci şunları söyledi; "İstiklal Marşı'nın kabul edilişinin 98. yılında, Türk milletinin vatan sevdasını ve imkânsızlıklar içerisinde verdiği mücadele sonrasında yeşerttiği Devletini mısralara dökerek bizlere ölümsüz bir rehber bırakan büyük şair ve dava adamı Mehmet Akif Ersoy'u saygı, rahmet ve minnetle anıyorum. Bundan 100 yıl kadar önce, Osmanlı İmparatorluğu paramparça olmuştu. Son vatan toprağımız Anadolu'nun dört bir yanı, düşman postalları altında inim inim inliyordu; neredeyse şehit vermeyen hiçbir aile kalmamıştı.

11 yıl süren savaşlarda, 13 milyon nüfuslu Anadolu topraklarının 1 milyon 565 bin evladı kayıp, esir ya da şehit olmuştu. 20 milyon kilometrekareye hükmeden koca bir imparatorluk, I. Dünya Savaşı sonrası imzalanan Sevr Antlaşmasıyla 300 bin kilometrekarelik bir toprak parçasına hapsedilmiş; orduları dağıtılmış, bütün tersanelerine girilmiş, bütün kaleleri zaptedilmiş Türk milleti, bir kurtarıcı bekliyordu.

İşte bu kara günlerde bir avuç vatan sevdalısı, harap ve bitap düşmüş bu milleti ayağa kaldırarak istiklal ateşini yakmak, herkesin tükendi dediği Türk milletinin dünya durdukça var olacağını haykırmak üzere "Ya istiklâl ya ölüm!" parolasıyla yola çıkıyordu.

OLAĞANÜSTÜ DÖNEMLER, OLAĞANÜSTÜ DEHALARA, OLAĞANÜSTÜ İNSANLARA İHTİYAÇ DUYAR.

Türk milletinin verdiği bu istiklâl ve bağımsızlık mücadelesi kararı ise Mehmet Akif'in;

*"Ben ezelden beridir hür yaşadım,
hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracak-
mış, şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi
çiğner aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığ-
mam, taşarım."* dizeleriyle dile
gelmekteydi.

Olağanüstü dönemler, olağanüstü dehalara, olağanüstü insanlara ihtiyaç duyar. Bu olağanüstü dönemde Devletimizin siyasi temelleri, kadim yurdumuzda bizleri boğmaya ve yok etmeye and içmiş yedi düvele, dönemin en yüksek teknolojisine, en donanımlı askerlerine karşı imkânsızlıklar içinde yürütülen askeri savaşın başkomutanı Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları tarafından atılırken; manevi ve kültürel temellerinin mimarı da hiç kuşkusuz ki, istiklâl şairimiz Mehmet Akif Ersoy olmuştur.

ORDUMUZA BÜYÜK BİR MANEVİ GÜÇ AŞILAMIŞTIR.

Dilimizin en güzel şekliyle kullanıldığı, ay yıldızlı al bayrağımıza seslenen ve kahraman ordumuza ithaf edilen, Mehmet Akif Ersoy'un dizeleriyle ölümsüzleşen, bağımsızlık destanımız İstiklal Marşımız, Kurtuluş Savaşı'nın en zorlu dönemlerinde Türk milletine ve ordumuza büyük bir manevi güç aşılamiştir. Düşmanın Polatlı yakınlarına kadar ilerlediği, Meclis'in taşın-

masının dahi tartışıldı dönemde; Türk milletinin zafere olan inancı, başarma azim ve kararlılığı, "Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar, Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var. Ulusun! Korkma, nasıl böyle bir imanı boğar, Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?" dizelerinde hayat buluyordu.

"HAKKIDIR HAKK'A TAPAN MİLLETİMİN İSTİKLÂL"

Her ne kadar meydanlardaki savaşı kazanmış olsa da aydın bir gençlik yetiştiremeyen, birliğini ve beraberliğini kaybetmiş bir topluma karşı düşman saldırılarının devam etmesi kadar doğal bir şey yoktur. Bu bakımdan sayısız şehit vererek elde ettiğimiz istiklâl ve bağımsızlığımızı korumak, bu milletin bir daha böyle bir tehlike ile karşı karşıya kalmaması için her türlü tedbiri almak ve uyanık olmak ve geleceğimizi sağlam temeller üzerine inşa etmek son derece önemlidir. Geleceğimizin temeli olan sahip olduğumuz değerlerimizi, istiklâlimizi, cumhuriyetimizi ve demokrasimizi ne pahasına olursa olsun korumak zorundayız. Yaşadığımız her türlü badireye, varlığımıza karşı girişilen her türlü saldırıya rağmen geleceğimizden endişe etmiyor, korkmuyor, damarlarımızdaki asil kana güveniyoruz. Geçmişimizden aldığımız derslerle, İstiklâl Marşımızın verdiği feyzle, muhteşem ceddimizin açtığı yoldan giderek Türk milleti, bu topraklar üzerinde hür ve bağımsız olarak barış ve adalet çevresinde kurduğu Devletinde, kardeşlik ve dostluk içinde ebediyete kadar yaşama azim ve kararlılığındadır. İstiklâl Marşımız, "Korkma!"

diye başlamakta, "Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl" dizesiyle son bulmaktadır. Tıpkı son Kurtuluş Savaşımızda olduğu gibi bugün de etrafımızı saran ihanet çemberini parçalayıp atacağımızdan, bu topraklarda ebedi istiklalimizi ve istikbalimizi sağlayacağımızdan şüphemiz yoktur. Başta, yıkılıp yok olmak üzereyken bu milleti yeniden ayağa kaldıran ve yedi düvele meydan okuyan Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarına;

*"Kim bu cennet vatanın uğruna
olmaz ki feda,
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan
şüheda,
Canı, cananı bütün varımı alsın da
Hüda*

ALLAH BU MİLLETE BİR DAHA İSTİKLAL MARŞI YAZDIRMASIN

Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda" dizelerindeki duygularla gerek sınırlarımız içinde gerekse sınırlarımız ötesinde vatanı, milleti, ülkesi ve namusu için canlarını vermekten çekinmeyen tüm gazi ve şehitlerimize olan minnetlerimizi bir kere daha ifade etmek istiyorum. İçinde bulunduğumuz durumun vahametine aldırmaksızın her daim hakkı savunmayı öğütleyerek İstiklâl Marşımızı hediye eden Mehmet Akif Ersoy'u bir kere daha rahmetle anıyorum. Bizlere bu güzel vatanı, bu erdemli Devleti miras bırakan kahramanlarımızın emanetlerini kutsal bilip, canımız pahasına sahip çıkacağımıza dair söz verirken, Akif'in dediği gibi "Allah bu millete bir daha istiklal marşı yazdırmasın." diyor, İstiklal Marşımızın kabulünün 98. yıldönümünü kutluyorum."

Regaip Kandilimiz Mübarek Olsun

TÜRK-İSLAM ALEMİNE HAYIRLAR GETİRSİN

İçinde Kur'an-ı Kerimin indirilmeye başlandığı Ramazan ayını ve bin aydan daha hayırlı olarak bizlere müjdelenen Kadir Gecesi'ni de barındıran mübarek üç aylara erişmiş bulunmaktayız. İnsan gerçek manada Rabbine kul, Resulüne ümmet olabiliyorsa; kalp kırma-yıp, insanların duasını alıp, geride hayırlı işler bırakabiliyorsa Allah katında makbuldür.

Bu itibarla, Kur'an'ın insanlık âlemine inmesinden öte, onun gönül dünyamıza inmesi ve davranışlarımıza yansması önemlidir. Ben de Kur'an'ın tüm milletimizin gönül dünyasında gerçek anlamda yer bulmasını dilerim.

Bu vesile ile rahmeti, bereketi ve mağfireti bol üç ayların manevi iklimine girildiğinin habercisi olan Regaip Kandilinizi kutlar, sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav)'in "Allah'ım, recep ve şaban aylarını bizim için mübarek kıl ve bizi ramazan ayına kavuştur" duasıyla, bu gecenin tüm Türk İslam alemine hayırlar getirmesini Yüce Allah'tan niyaz ederim.

ÖNDER KAHVECİ

*Türkiye Kamu-Sen
Genel Başkanı*

18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü

Çanakkale Geçilmez

Çanakkale; bağımsızlığını ve vatan topraklarını korumak için varını yoğunu ortaya koyan Türk milletinin tarih sayfalarından silinemeyecek destanıdır.

Çanakkale...

Metrekareye 6 bin mermi ve 5 can...

Analar, henüz 14-15 yaşlarındaki yiğitlerinin saçlarına kına yaktı.

Ve "Hey On Beşli On Beşli" ağıtlarıyla vatana kurban diye gönderdi...

Onlar, dünyanın en güçlü ordularına karşı göğüslerini siper etti. Tertemiz kanlarıyla, "Çanakkale Geçilmez" sözünü tarihe yazdırdılar...

**"Hasta adam"
uyanmış, üstlerine
bomba
yağdırmaktadır**

1. Dünya Savaşı sırasında İtilaf Devletleri Almanya'nın yanında yer alan Osmanlı'yı etkisiz hale getirmek, Rusya'nın boğazlardan rahatça geçebilmesini sağlamak amacıyla ele geçirme planları yapıp, donanmalarını Çanakkale'ye sürmüşler fakat hiç hesap edemedikleri bir bozguna uğrayıp ağır bir yenilgi almışlardır. 1 Dünya Savaşının başlamasının akabinde Almanya ve Osmanlı İmparatorluğu arasında ittifak anlaşması imzalanmış, Alman donanmasına ait iki gemiye Osmanlı bayrağı çekilerek Rus limanları bombalanmıştır. Bunun üzerine Rusya İtilaf Devletleri ile birlikte hareket ederek Osmanlı'ya karşı savaş ilan etmiştir. Kısaca Osmanlı savaşa Almanya tarafından itilmiştir. Ardından İtilaf Devletleri Boğazlardan geçerek Rusya'ya askeri destek sağlamak amacıyla bir plan yaparak, 1915 yılının ilk günlerinde Çanakkale'ye ulaşmışlar ama hiç beklemedikleri bir biçimde saldırıya uğramışlardır. "Hasta adam" uyanmış, üstlerine bomba yağdırmaktadır. O gözlerinde küçülttükleri Osmanlı bir anda devleşmiş, tek yürek olmuş, üstlerine yağmur olmuş yağmıştır. Donanmasının büyük bölümünü zayı eden İtilaf Devletleri bu sefer karadan saldırmayı denemiş, bir çok cephede daha karaya ayak bile basmadan ruhlarını teslim etmişlerdir. İki taraf için en büyük kayıp Mayıs 1915 ayında yapılan Anzak çıkarması sırasında olmuştur. Hem Gelibolu yarım adası, hemde Çanakkale öyle etkin bir savunma yapmış ki, kendilerinden misli misli fazla orduları darmadağın etmişlerdir.

**SAVAŞMAYA DEĞİL
ÖLMEYE GELMİŞ BİR MİLLET!**

Bu savaşın Türk tarihinde önemi ve yeri çok büyüktür. Tarih boyunca Türkler hep savaş veren hep mücadele eden bir millet olmuştur. Tam düşmanları artık bunlar iflas etti artık bu sefer yok edeceğiz diye kapımızı çaldıklarında hep kapı yüzlerine çarpmıştır. İşte Çanakkale'de bunların en önemlilerinden birisidir. Modern silahlarla donatılmış ordunun karşısında, ateş almaz tüfeklerle, patlamaz toprakla, yalın ayak, aç bir mide ile kazanılmış bir zaferdir Çanakkale. Mustafa Kemal gibi bir büyük insanın tarih sahnesine çıktığı, Seyit Onbaşının 230 okka gülle ile koca gemiyi sulara gömdüğü, Kurşunların havada çarpıştığı, Türk'ün kahramanlığının resmi bir vesika olduğu savaştır Çanakkale. O sene memleketteki liselerin ve üniversitelerin çoğu mezun verememiş çünkü hepsi savaşta şehit olmuşlardır. Toplam savaşta verilen şehit sayısı kesin olarak bilinmemekte fakat tahminlere göre 250 binin üzerindedir. Mustafa Kemal Paşa'nın dediği gibi savaşmaya değil ölmeye gelmiş bir millet ve tamamen çıkar amaçlı işgale gelmiş bir ordu. Karşıdan bakıldığında garip ama sonucu tamamen gerçektir.

Kıbrıs Barış Harekâtı'nın isimsiz kahramanlarından Gazi İsmail Tören

Çoban kılığına girip keşif yaptı, top atışlarıyla Rum mevzilerini hallaç pamuğuna çevirdi!

KOMUTANIN
ÖZEL
RÖPORTAJ

Emekli Piyade Astsb. Kd. Başçavuş İsmail Tören:

Keçi sürüsünü aldım kıyafetini giydim çoban oldum. Yunan alayının kenarına gittim mevzilerini tek tek tespit edip akşama geri döndüm. Ertesi günü belirlediğim hedeflere 106'lık havanlarla binlerce mermi attım. Yunan ordusunun çok zaiyatı oldu. Tüm emeklerimiz vatanımıza-milletimize helal olsun .

İsmail Tören ile Kıbrıs Harekâtı'nı ve harekatta askerleri ile birlikte savaşta neler yaşadığını konuştuk. Kendisi öğrenimini askeri okullarda yapmış. Kıbrıs'a görevlendirildiğinde henüz savaş yokmuş. Bir süre bölgeyi tanıyıp adapte olduktan sonra cephaneye gittikleri bir gün yanlarına Yunan bombası düşmüş ve bu yüzden kulağında işitme kaybı kalmış. Bu olaydan beş gün sonra Kıbrıs Harekâtı başlamış. Bölgeyi iyi bilmeyen ve Yunan askerine karşı mevzi, cephaneye ve sayı olarak geri olmalarına rağmen cesurca bulundukları mevzileri savunmuşlar. Öğrenim süresinde aldığı havan eğitimi ile harekâta katkısı büyük olmuştur. Yunan askerinin mevzilendiği yerden kaçmalarını sağlayıp komutanın odasına kadar girerek bölgelerini savunmuşlardır. Suyun ve cephanenin çok az olduğu, teknolojik açıdan Yunan askerine karşı dezavantajlı konumda olmalarına rağmen askerlerinin hepsinin duasını alarak zayıtsız bir biçimde hareket bittikten üç ay sonra vatana dönmüştür. Oradaki emeklerini "Bir kişinin hatası bin kişiyi götürür, bir kişinin fedakârlığı bin kişiyi kurtarır, beni askerlerim bilir" sözleri ile ifade etmiştir. Şu an yıllardır alamadığı madalyası ve savaştığı yerleri tekrar görme isteği ile emeklilik günlerini yaşayan komutanımıza bu güzel röportaj için teşekkürlerimizi sunuyoruz.

■ Röportaj: Dr. Zehra Aslan - Dr. Büşra Çelik

Komutanım bize kendinizi tanıtır ve askeri geçmişinizden bahsedermisiniz?

Gazi İsmail Tören: 1946 Erzurum/Şenkaya Yazırlı köyünde doğdum. İlkokuldan sonra Mersin Astsubay hazırlama okulunda üç yıl okudum. İstanbul/Tuzlada Piyade okulunda branş eğitimi aldım. Okulu ikinci olarak dereceyle bitirdim. Askeri Mızıka Okulu'nda 3 sene okudum. Memeleketime, Oltu 246.Piyade alayına kendi isteğim ile giderek 5 yıl çalıştım. 106'lık havan komutanlığı ve talimhah bölümünde Osman Abay Üsteğmen ile 3.Ordu birliklerine subay yetiştirdim. Havan atışlarında ihtisas yaptım, ateş idare ve kripto kursu gördüm. Muhafız Alayı'na Ankara'ya gelerek burada 11 ay çalıştım.

Kıbrıs yolculuğunuz nasıl başladı?

Gazi İsmail Tören: Eşim öğretmen olduğu ve tayini yapamadığı için Kıbrıs'a tayinimi istedim ve 1973 sonunda üç ay İskenderun'da eğitim aldıktan sonra Kıbrıs'a gittim. Bir subay kontrolünde bir mangada askerlerle kalıyordum. Eşim Türkiye'deydi. Rum kesimine geçmek yasaktı. Askeri disiplin aynı Türkiye'deki gibiydi. Oradaki askerlere eğitim verdim. Bölgeyi tanıyacak haritaları yoktu. Bölgeyi tanımaya çalıştım.

Taarruz başlangıcı nasıl gerçekleşti?

Gazi İsmail Tören: Temmuz 15'inde, savaştan 4 gün önce cephaneye gittiğimizde bir top mermisi yanıma düştü, araba şarapnel parçalarıyla doldu, taşıdığımız cephaneye bir şey

olmadı ama patlama kulağımın birinin az duymasına neden oldu. Mevzide 81'lik havan vardı; ancak 106'lık havan yoktu. Düz tarlada, Yunan alayı rakımı yüksek ve açık gözle Türk alayını izleyebiliyorlardı. Temmuz 20'sinde taarruz başladı. Aydınlatma mermisi yoktu ve taarruzun nereden geldiğini bilmiyorduk. Savunan kişi aydınlatma mermisi olup üzerine atar, taarruz edenleri görürse daha iyi ateş eder zayıf verdirirdi. Askerlerin çaba ve gayretleriyle, havan mermileri ve atışları ile Gönyeli'ye girmelerini engelleyerek, Ortaköy'e bölgesine baskın yapılmasını sağladık. Yunanlılar, 'Kanlı Dere' denilen yerde çalışan tankları bırakıp kaçtı. Sabaha kadar benzinleri bitene kadar çalıştı tanklar. Mevzi yanındaki ormanlık alan yandı ve oradaki yılanlar mevziyi bastılar, koynumdan siyah yılan bile çıktı.

Çok ciddi emekler vermişsiniz. Ardından neler oldu?

Gazi İsmail Tören: Türk ordusu Kıbrıs'a Çıkarma yaptı ve Gönyle'ye paraşüt birlikleri atıldı, telsiz iletişim olmadığı için ekin tarlalarına düşen- mesafe yakın olduğu için Yunan alayının ateş ederek vurduğu, yanlışlıkla Yunan bölgesine düşen paraşütçüler oldu. Askeri taktiğe göre indirme bölgesinin düşman ağır silahlarının menziline uzak olması ve zaiyat görmemesi lazım ancak bölge tam bilinmediği için yanlışlıklar çok sık oldu. Askerler bölgeyi bilmiyordu, kendi askerlerinin üzerine ateş ettiği oldu. Hava kara iletişimi çok iyi değildi. Karabirliği ve hava birliği iletişimi çok iyi olmadığı için yanlış ateş etmeler oluyordu. İkinci harekatta 106'lık havanlar paraşütle atıldı. 3 tanesini bir üstteğmen 2'sini ben ve 2'sini Engin Çavuş aldı. 2. Harekata 2 havan ve 1200 mermi atarak katkı sağladık. Lefkoşa Havaalanı bölgesine taarruz ettik ve Yunan alayının içine

girdik, askerler kaçmıştı. Yunan bölgesini keşfe çıktık, taarruz ettikleri gece Yunan alayının mutfağında balık ve patates gördük. 11 aydır Kıbrıs'taydık ve balık yememiştik. Askerlerime sabotaj ihtimali için yememelerini söyledim ancak askerler aylardır süren yoksulluk nedeniyle yemekleri yediler. Cephaneye gittiğimizde açtığımız köpüklü ve üzerlerinde "dikkat cam eşyadır" yazan kutularda silahlar vardı. Yunan alay komutanının makam odasına girdik ve Yunan Tarihi adlı kitabı aldık, sinema salonu vardı ve perdede "**Türk gel de al**" yazıyordu, biz de gidip aldık. Her şeyleri düzenli ve daha teknolojikti. Mevzi kazmak için küreği bile olmayan Türk askerinin karşısında dozerle mevzi kazılan Yunan askeri vardı. Girne sahilleri ve Yunan alayının Gönyle tarafına bakan mevzilerinde beton mevziler vardı, bu mevzilerin içinde askerlerin kaçmamaları için zincirle bağlandıklarını gördük. Makinalı

tüfekleri, dolu cephaneleri, meşrubat ve sigaraları vardı. Askerlerin konforları Türklere göre çok yüksekti. Türk askeri sabaha kadar mevzi kazardı. Türkiye'den gelen bazı birlikler ilk defa helikoptere binmiş ve aynı gemi tutması gibi helikopter tutanlar, paraşütle atlayıp ağaçta kalanlar, ateşe verilen buğday tarlasında ateşle karşı karşıya kalanlar oldu. Mesafe uzun olduğu için Yunan uçakları bombalamayı uzun tutamıyordu. Benzinleri yetmiyordu. Yunanlılar çok zaiyat verdi, binaların içinden Türk askerini ateş altına aldılar, bir uçak mermisi geldi ve bu binadan Rumlar kaçmak zorunda kaldılar. Bir tank o binaya doğru taarruz edecekken tank orda kaldı ve o tankın oradan alınması emredildi. Bir asker elinde zinciri tanka taktı ve diğer bir tank tankı çekti. Sabah tankı göremeyen Rumlar çok şaşır- dı. Yunanlılar stratejik olarak daha üstündü ama Türk askerinin cesareti ve hareketin erken başlaması sayesinde hareket başarılı oldu.

106'lık havan önünde askerlere nöbet tutturuyordum ben de bekliyordum dudaklarımı etlerimi parçalardım uyumayayım diye uyanık kalır erleri gezerdim.

KKTC'ye tekrar gidip o yerleri görmek istiyorum ama imkanlar elvermiyor. Davet ederlerse çok mutlu olurum.

Havanlar işe yaradı mı?

Gazi İsmail Tören: 106'lık havanlar 81'lik havanlar çok işe yaradı. Üstün başarılı atışlar sayesinde Yunan Birlikleri Gönyle Bölgesinden giremedi Ortaköy Bölgesinden girdiler.

O dönem havan toplarını bilen kişi azdı değil mi?

Gazi İsmail Tören: Benim bölüğün hepsi biliyordu. İyi bir nişancı 3-5 tane mermi atarak etkili olmalıdır. Fazlası zarardır. Eğitimli olunmalıdır ki bir iki mermi sana yetmelidir. Eğitimsiz oldu mu yazık günah olur. Vatanımız için ekonomi düşünlümelidir.

Savaş sırasında gereksinimlerinizi karşılayabiliyor muydunuz?

Gazi İsmail Tören: Yeme içme boldu; ancak cephan ve ikmal çok azdı. İçecek su bulmak çok zordu. Savaş sonrası 3 ay menzilde kaldık daha sonra döndük.

Askerin moralini yüksek tutmak için ne yapıyordunuz?

Gazi İsmail Tören: Baba gibi davranıyordum. Orası çok farklı bir ortam.

Eşinizle nasıl iletişim kurdunuz?

Gazi İsmail Tören: Bir mektup gönderdin mi ya altı ayda gelir ya üç ayda. Hatta benim hanımım geldi izin alıp karşılayamadım. Kimden izin alacağın görevde.

Savaş sonrası sizin için neler oldu komutanım?

Gazi İsmail Tören: Savaş sonrası Türkiye'ye dönerek Manisa 57. Er Eğitim Tugayı'nda 8,5 yıl çalıştım. Buradan sonra Ağrı Patnos'ta 2 sene çalıştım, daha sonra Kırklareli'nde Cezaevi müdürü oldum, 11 ay askerlere burada hiz-

met ettim ve emekli oldum.

Tüm emekleriniz için sonsuz teşekkür ederiz. Kıymetinizin bilindiğini düşünüyor musunuz Komutanım?

Gazi İsmail Tören: Allahuekber Dağları ve Çanakkale'de vatan için savaşmış şehitlerimiz gibi biz de Kıbrıs'ta çarpıştık. Çok derli toplu olmayan bu taarruzda bizim emeğimiz büyüktür. Bir gazi olarak devletin bize daha hassas davranması, 44 senedir verilmeyen madalyamızı verilmesini arzu ediyorum. KKTC mücahitlere madalya bastırıp dağıttı bizde kendimiz için arzu ediyoruz.

Kore gazilerine Kore elçileri nasıl saygı duyuyor önlerinde eğiliyor gördünüz, bizde saygı görmek istiyoruz.

106'lık havan önünde askerlere nöbet tutturuyordum ben de bekliyordum dudaklarımı etlerimi parçalardım uyumayayım diye uyanık kalır erleri gezerdim. Çünkü bir kişinin hatası bin kişiyi götürür bir kişinin fedakarlığı bin kişiyi kurtarır beni askerlerim bilir. Keçi

sürüsünü aldım kıyafetini giydim çoban oldum. Yunan alayının kenarına gittim mevzilerini tek tek tespit edip akşama geri döndüm. Ertesi günü belirlediğim hedeflere 106'lık havanlarla binlerce mermi attım. Yunan ordusunun çok zaiyatı oldu. Böyle günler geçirdik ama tüm emeklerimiz vatanımıza milletimize helal olsun. KKTC'ye tekrar gidip o yerleri görmek istiyorum ama imkanlar elvermiyor. Davet ederlerse çok mutlu olurum.

Ben sanatçı
değil
Türk
dervişiyim!

KAMUTÜRK
ÖZEL
RÖPORTAJ

“Bizler Türk dervişiyiz. Milletini ve devletini se-
venler, bu harekete gönül verenler, pantolonunun
ütüsünü bozanlar işte bunlar Türk dervişleridir.
Alperen zaten eşittir Türk dervişi demektir.
Bu millet o yiğit alperenlerin sayesinde bugünle-
re geldi. Sırtımızdan geçen şehitler var.”

AŞIK
SEFAİ

400'ü aşkın muhteşem şiir, 11 albüm,
1 kitap, binlerce konser... Büyük üstat
Aşık Sefai ile çok özel röportajımız...

Röportaj: Yusuf Ziya Erarslan Fotoğraflar: Gökhan Altunkaş

“Bu hesap sorulacak Apo denen köpekten”
destanından sonra ‘Teröristler seni öldürür’
diye bana 3 gün ömür biçtiler. Aradan 20
yıl geçti. Birilerinin verdiği zaman değil,
Allah’ın verdiği zamandır esas olan. Çok
tehdit aldım. Telefonla, mesajla, aklınıza ne
gelirse. Programlarda yazıp gönderiyorlar-
dı, ‘Sefai’ye verin bunu’ diye. Açıyordum
zarfı, kağıtta ‘Seni öldüreceğiz’ yazıyor.
Daha neler neler...”

Aşık Sefai asıl adı Ayhan, soyadı Akyüz’dür. Trabzon’un Yomra ilçesine bağlı Tepeköy’de,
1956 yılında doğdu. Yüksekokul mezunu olan âşık evli ve dört çocuk babasıdır. Şiirlerini sazı
eşliğinde söyleyen Aşık Sefai’ye mahlâsını Meydanî vermiştir.

“Allah kendini övenleri sevmez. Allah muhafaza! Ne haddimize.”

*Türkiye’de çok sevilen sanatçı-
ların başında yer alıyorsunuz.
Sizi sanata iten etkenler neler-
dir? Küçükken sanatçı mı olmak
istiyordunuz yoksa yetenekleri-
niz sizi sanatla mı buluşturdu?*
İlk önce ben sanatçı değilim.
Aşık Sefai derler bana. 1969 yı-
lında başladım, dokundum sazın
tellerine, gerisi geldi. Bizim ço-
cukluğumuz farklıydı. O zaman-
lar bize bir şey sorulmazdı, insan
içinde, üstümüze söz düşürse
konuştuk.
Benim hiç hedeflerim olmadı.
Allah nasip etti. Türk Ülkücülüğü
harekatı içerisinde, mensubiyeti-
min gereği olan hizmet boyutuna
dikkat ettim hep. Devletimin ve

milletimin sıkıntılı günlerinde, o
günlerin destanlarını yükledim.
Mesela Ayşem şiiri 1979 yılın-
da ortaya çıktı. Her dönem bir
destan vardır.
Bayraksızlar destanı var.
Bayraksızlar bayraksızlar /
Yere düşse bayrak sızlar /
Nerden bilsin kıymetini /
Soysuz sopsuz bayraksızlar /
Serdengeçtiler vardır. O dönem
şehit definlerinde söylenen
Zapsuyu şiiri vardır. Pusu-Zap-
suyu o zamanlar Güneydoğu’da
terörizme karşı verilen mücade-
lede Türk Milletinin hissiyatını
anlatır. Giresun’da öğretmenlik
yaparken dilekçe verdim gönüllü
Hakkari’de öğretmenlik yap-

tım. Etki-tepki fizik kuralıdır,
bu durum bende çok aktiftir. Bu
eserleri yazan ben değilim.
Yar deyince Elif Lam Mim
sızardım /
Sefai’yem yazdırırdı yazardım /
Ezel meclislerinde
sohbet bozardım /
Gerek olur bir kenara yaz beni.
Ben yazdım demek olmaz,
yakışmaz. Allah yazdırıyordu.
Bizim inanç, imam ve teslimiyet
noktamızda ‘ben’ yoktur.
Lokman Suresinde ne diyor Ya-
radan, “Allah kendini övenleri
sevmez.” Allah muhafaza! Ne
haddimize. Üstümüze düşerse sa-
zımızı kaldırırız, gönlümüzdekini
de Mevla’m ruhsat verir söyleriz.

İFTAR SOFRASINDA YAZILAN ŞİİR: AYŞEM

*Bir çok eseriniz var ama Aşık Şefai
denilince sanırım aklımıza ‘Ayşem
ve Bayraksızlar’ şiirleriniz geliyor.
Bu eserler nasıl ortaya çıktı?*

“Ayşem” şiirinin yazılışı şöyle oldu.
1977 yılında Ramazan’da arkadaş-
larla iftar sofrasındayız. İftara 22-
23 dakika filan vardı. Bünyamin’e
dedim ki ‘Bir kağıt kalem ver.’ Şiir
bitti. Abdest aldım, ezan okundu,
namazımı kaldım orucumu açtım.
16-17 dakikada yazıldı yani 3.5
sayfalık şiir.

SIRTIMIZDAN GEÇEN ŞEHİTLER VAR.

*Daha çok Türk-İslam Milliyetçisi kimliği-
nizle tanınıyorsunuz? Bu kimlik
sizin için ne ifade ediyor ve sanat dünya-
sındaki yeri nedir?*

Bizler Türk ülkücüsü, Türk dervişiyiz. Milletini ve devletini sevenler, bu hareke-
te gönül verenler, pantolonunun ütüsünü
bozanlar işte bunlar Türk dervişleridir. Alperen zaten eşittir Türk derviş demektir. Bu millet o yiğit alperenlerin sayesinde bugünlere geldi. Sırtımızdan geçen şehitler var.

'DIŞIMIZ TÜRK, İÇİMİZ İSLAM. DIŞIMIZ İÇİMİZ KÖLE, İÇİMİZ DIŞIMIZA HAKİM.'

*Eserlerinizde milli hissiyat ve ilahi aşk ön
planda. Nasıl bir duygu bu?*

Türk'ün töresi var, İslam'ın gönül hali var. İnancımız-
dan dolayı bir tarafımız
akılcıdır bizim. Hamdolsun
gönlümüz de çok sağlam-
dır. Akılsız gönül, gönülsüz
akıl olmaz. Aklın gücünü
gönülden aldığını biliriz. Gönül sağlam olmazsa
akılda zaiyat olur, sıkıntı
olur. Büyüklerimiz, dizinin
dibinde oturduğumuz çok
güzel alimler derlerdi ki,
'Dışımız Türk, içimiz İslam.
Dışımız içimize köle, içimiz
dışımıza hakim.' Benim ki
Dede Korkut geleneği, Türk
geleneği yani.

Kendinizi neden 'sanatçı' olarak tanımlamıyorsunuz?

Bir insanın 'sanatçiyim'
demesi için şan dersi alması
lazım, hançeresini (gırtlığı-
nı) düzeltmesi lazım, notist

olması lazım, bestekâr olması lazım. Ya
kalemsuare, ya şair, ya ozan ya da aşık
olması lazım. Haa birde en önemlisi 'ben
oldum' dememesi lazım. 'O sanatçıdır'
kimliğini vatandaş verebilir ancak. 'Ben
sanatçiyim' demekten Allah'a sığınırım.

RAHMET OLSUN ONLARA...

Sahne hayatınız nasıl başladı?

6 Kasım 1974 yılıydı. Erzurum Ülkü
Ocaklarının gecesi idi. Mükerrrem Kemer-
taş, Raci Alkır, Aşık Reyhani ve ben sahne
aldık. Öyle başladı bu hikaye. O gece
sahne alan o güzel insanların hepsi Hak'ka
yürüdü. Allah rahmet eylesin, mekanları
cennet olsun.

**Türk'ün töresi var, İslam'ın gönül hali
var. İnancımızdan dolayı bir tarafımız
akılcıdır bizim. Hamdolsun gönlümüz
de çok sağlamdır. Akılsız gönül, gö-
nülsüz akıl olmaz. Aklın gücünü gö-
nülden aldığını biliriz. Gönül sağlam
olmazsa akılda zaiyat olur, sıkıntı
olur. Büyüklerimiz, dizinin dibinde
oturduğumuz çok güzel alimler der-
lerdi ki, 'Dışımız Türk, içimiz İslam.
Dışımız içimize köle, içimiz dışımıza
hakim.' Benim ki Dede Korkut gelene-
ği, Türk geleneği yani.**

Mustafa Yıldızdoğan

Osman Öztunç

Ali Kınık

Sazımızı sahneye getirirlerdi

*Yarım asra yakın sanat hayatınızda Mustafa
Yıldızdoğan, Osman Öztunç, Ali Kınık gibi
birçok gencin yetişmesine vesile oldunuz. Bu
oldukça gurur verici olsa gerek.*

Estağfurullah. Yetiştirme demeyelim de o ge-
lişim süreçlerinde birlikte olduğumuz güzel
insanlar diyelim. Bu arkadaşlarımız bu tedri-
sat arasında bir şeyler alabilenlerdir. Ama sağ
olsunlar o dönemlerde yaşımız onlardan biraz
fazla olduğu için sazımızı sahneye getirirlerdi.

"Benim internet sitem, soysal medya hesaplarım, **akıllı telefonum yok.** Sözüm meclisten dışarı aramıza akıllı telefonlar girince akıllı kıt olanlar ona biat etti. (Gülüyor)

11 albüm, 400'e yakın şiirim var. Bir de kitap yazdım. Yaş 60'ı geçti, bu kadar yazabildim. Şimdilerde taze delikanlılar '3 bin- 5 bin şiirim var' diye 2-3 kitap yazıp geliyorlar! **Önemli olan şiir yazmak değil, inandığını yazmaktır.**"

BİZ DEVRİN, ZAMANIN VE GÜÇLERİN ADAMI DEĞİLİZ. BİZ ZAT VE SIFATLARDAN ÜRYANLAŞTIK.

Sanatçı sizin deyişinizle dervişler aynı zamanda fikirleriyle toplumu aydınlatan insandır. Bu bağlamda neler söylersiniz?

Söze çok dikkat etmek lazım. Sözü yere düşenin şerefi yere düşer. Hak bildiğini söyleyenin de şerefi yere düşer. Biz devrin, zamanın ve güçlerin adamı değiliz. Biz zat ve sıfatlardan üryanlaştık. Bizim zat ve sıfat komplekslerimiz ve takıntılarımız yok. İnsan her daim öz kimliği ile beraber olacak.

Bu Sefai bağ başına yakışır / Ölüm kalım sağ başına yakışır / Fırtınalar dağ başına yakışır / Yakışmayanı yazmaz Allah sevdiğim.

Bir şey olmuşsa yakışmıştır, Allah da yazmıştır. Kaderimizde ne varsa onu yaşıyoruz.

O SÖZÜ YERE DÜŞÜRMEDİM. BU TÜRK'ÜN TÖRESİNDE DE VARDIR. KİTABI BÖYLE YAZDIK.

Aşık Sefai bu sıralar neler yapıyor, konserleriniz, albüm çalışmalarınız var mı?

Albüm çalışması elbette sevenlerimizin talebidir. Ama bizim albümümüz olsun, görünelim diye bir çabamız hiç olmadı. Elbette programlar oluyor, katılıyoruz. Benim internet sitem, soysa medya hesaplarım, akıllı telefonum yok. Sözüm meclisten dışarı aramıza akıllı telefonlar girince akıllı kıt olanlar ona biat etti. (Gülüyor)

11 albüm, 400'e yakın şiirim var. Bir de kitap yazdım. Yaş 60'ı geçti, bu kadar yazabildim. Şimdilerde taze delikanlılar '3 bin- 5 bin şiirim var' diye 2-3 kitap yazıp geliyorlar! Önemli olan şiir yazmak değil, inandığını yazmaktır. Kitabı da nasıl yazdım onu anlatayım. Saz çalmaktan kemik

veremi olmuşum. Hastanede yatarken yazıverdim. Kitap fikri de Sayın Genel Başkanım Devlet Bahçeli'den geldi. O dönem, 'Bu eserleri bir yerlerde yazıyor musun? Zayi olmasın, kayıt altında olsun, yaz bir yerlere' demişti. Yiğit insanlar birbirlerinin sözünü yere düşürmezler. O sözü yere düşürmedim. Bu Türk'ün töresinde de vardır. Kitabı böyle yazdık. Yeni bir kitap çalışmam var şu aralar.

Aşık Sefai'nin bir günü nasıl geçiyor?

Sabah namazına kadar uyumam. Okurum, yazarım. Namazı kılar yatarım, günde 4 saat uyurum o kadar. Gün boyu arkadaşlarla beraber sohbet ederiz, teşkilatları ziyaret ederim. Namazımı kılarım Allah kabul eder inşallah. Gazilerimizle bir arada oluruz. Onlar şahadetten dönenler ama gazilik gibi büyük mertebeye ulaşan dostlarım.

Şiirlerinizden dolayı tehdit aldığınız oldu mu?

"Bu hesap sorulacak Apo denen köpekten" destanından sonra 'Teröristler seni öldürür' diye bana 3 gün ömür biçtiler. Aradan 20 yıl geçti. Birilerinin verdiği zaman değil, Allah'ın verdiği zamandır esas olan. Çok tehdit aldım. Telefonla, mesajla, aklınıza ne gelirse. Programlarda yazıp gönderiyorlardı, 'Sefai'ye verin bunu' diye. Açıyordum zarfı, kağıtta 'Seni öldüreceğiz' yazıyor. Daha neler neler...

İŞTE O ŞİİR

BU HESAP SORULACAK

*Yiğit olanın lokması cana azıktır beyler
Kimse bana söylemesin buna yazıktır beyler
Soyu soysuz olanın sütü bozuktur beyler
Bunların soyu bozulmuş Türk'e düşman göbekten
Bu hesap sorulacak Apo denen köpekten!*

*Kan istediniz canlardan bitmedi inadınız
Oğuz size yar olmadı budüz idi adınız
Senelerdir bu vatanın ekmeğini yediniz
Suyunuzu keseceğiz dağlardaki gölekten
Bu hesap sorulacak Apo denen köpekten!*

*Dağlar, taşlar bu ovalar bilin ki Türk'ün yurdu
Aslımız insan neslidir Türk'e semboldür Kurd'u
Soyu ermeni olanlar nereden bilecek Kürd'ü
İhaneti seyreyleyin perdedeki delikten
Bu hesap sorulacak Apo denen köpekten!*

*Alperenler şehadeti seslenirken çağrına
İbrahim'in dedikleri nişan oldu bağrına
Mehmetçik'ler şehit düştü bu vatanın uğruna
Vatan mı istediniz lan beşikteki bebekten?
Bu hesap sorulacak Apo denen köpekten!*

Bu tehditler karşısında siz tedbir almadınız mı?

Tabi aldığımız yok bunlara. Allah ne dilemişse o olur. Ama elbette tedbirimizi de aldık. Bizim Ali Batman'ın bir sözü var, der ki, 'Rakibin karınca kadar olsa tedbirini al.' Bunlar bazı aşamalarda çok faydasını gördüğüm felsefeler, düşünce tarzlarıdır.

Bir de rahmetli dedem de derdi, 'Yavrum adamın aklına göre kusuruna bakılır.' Adamın aklına göre kusuruna bakınca kusurlu adam yok, akıllı o kadar!

KamuTürk okuyucularına yönelik mesajlarınız nelerdir?

Herkes mensup olduğu yerle beraber anılır. Dostu dost bilene selam olsun, Allah hepimizden razı olsun. Allah ahde vefa edenlerle beraber olsun. Emanete ihanet etmeyenlere selam olsun.

Emrah BEKÇİ
Yazar-Yönetmen

İSLAM VE TÜRKÇE

Ülkemizde siyasi hesaplaşmalar ve seçimler gündeme geldiği vakit, yakın tarihimizin mahzeninde soğutulmuş olan **‘Türkçe İbadet’** konusu tekrardan ısıtılarak kamuoyuna servis edilir. Türkçe ibadet teklifi ve uygulamaya çalışılması bir hata mıdır?

Neden yapılmıştır?

Hedefleri nelerdir?

Bu konuda sayfalar dolusu yazı kaleme alınabilir. Konunun siyasi zemine malzeme edilmesi, konu üzerinden şirin görünmek, siyasi alanda faaliyet gösteren parti ve partileri destekleyen cemaatlerin varlıklarını sürdürmede ellerini sağlam hale getirmektedir.

Türkiye kanun önünde ‘Laik’ bir devlet görünse de uygulamada ve gerçekte laiklikten söz etmek aklen mümkün değildir. Malumunuz “Laiklik” kabaca din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması, din işlerinin devlet tarafından etki altında tutulması, din işlerini yönetenlerin ise faaliyetlerinde devletten bağımsız olması demektir. Ama ülkemizde dini kurumların maaşlarını faaliyetlerini devletimiz yürütmektedir.

Dergimiz **KamuTürk**’ün bu sayısında, her defasında kaşınan **‘Türkçe İbadet’** konusunun tarihsel serüvenini sizlere aktarmaya gayret edeceğim. Bu konuyu ele alma amacım, taraf olmaktan ziyade ‘gerçeğin yanında taraf olup’, konuyu okuyucularımızın vicdanına tevdi etmektir.

Ülkemizde 1932-1950 yılları arası ezanın Türkçe okutulması uygulaması vukuu bulmuştur. Ancak Türkçe ezan ve İslam’ın Türkçe yorumlanması Cumhuriyetle birlikte ortaya çıkmış bir konu olmayıp, bu uygulamaya ait düşüncenin kökenlerini yakın tarihimizde, Tanzimat ve Meşrutiyet (1839 / 1877-78 / 1908) dönemlerinde yaşanan dinin millileştirilmesi ve ibadet dilinin Türkçeleştirilmesi tartışmalarına kadar

uzandığı çok az bilinir.

Konu özellikle Ali Suavi ve Ziya Gökalp tarafından dile getirilmiştir. Uluslaşma programındaki dil ve din bağlantısının belki de en meşhur ifadesini Ziya Gökalp’in 1918 yılında Yeni Hayat Dergisinde yayınlanan Vatan adlı şiirinde bulmak mümkündür:

Bir ülke ki, camiinde Türkçe ezan okunur.

Köylü anlar manasını namazdaki duanın...

Bir ülke ki, mektebinde Türkçe Kur'an okunur.

Küçük, büyük herkes bilir buyruğunu Hüda'nın...

Ey Türk oğlu, işte senin orasıdır vatanın!

Ziya Gökalp ayrıca **"Dinî Türkçülük, din kitaplarının ve hutbelerle vaazların Türkçe olması demektir.. Kur'an-ı Kerimin ve gerek ibadet ve ayinlerden sonra okunan bütün dualarla münacatların ve hutbelerin Türkçe okunması lâzım gelir"**

(1) görüşünü savunmuştur. Cumhuriyet kadroları, 'İslamiyet'in millileştirilmesine' yönelik politikalarında Ziya Gökalp'in bu düşüncelerinden oldukça etkilenmiştir. (2)

Türkçe Kur'an ve Türkçe Hutbe konusu özellikle İkinci Meşrutiyet'ten (1908) sonra sıkça gündeme geldi, hatta İttihatçıların mollalığını yapan Mehmed Ubeydullah Efendi, Talat Paşa'dan Türkçe namaz kıldırmak için izin istedi. Talat Paşa ise şartların buna elvermediğini söyleyerek bu talebi geri çevirdi. Daha sonra deneme mahiyetinde Kur'an, önce dergilerde, sonra da kitap halinde Türkçe olarak basıldı. Günümüzde İttihatçılara atılan iftiralarından birisi de, bütün felaketlerin müsebbibi oldukları savıdır. Görüldüğü üzere Mehmed Ubeydullah Efend'inin (Din otoritesi) isteğini İttihatın başındaki Talat Paşa geri çevirmiştir.

Ziya Gökalp

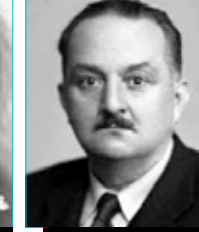
Kazım Karabekir

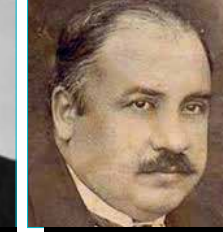
İsmet İnönü

Reşit Galip

Mahmut Esat Bozkurt

Ziya Gökalp

Bu konuda Şeyhülislam Musa Kazım Efendi (ö. 1920) de aynı şekilde düşünür. İslâm Mecmuası'nda yayımladığı **“İslâm ve Terakki III”** başlıklı makalesinin hâtime kısmında şöyle der: **“Şimdi ‘dîn-i İslâm mâni-i terakkidir** diyen zevata sorarım: **Bu makalemizde beyan ettiğimiz esâsât-ı mühimmedîn-i İslâm’dan başka hangi dinde vardır. Ve millet-i İslâmiyye’nin kendi atalet ve cehaletleri yüzünden uğradıkları felaketlerin esbabını o kadar ulvi olan dîn-i İslâm’da aramak muvafık-ı insaf mıdır?”** (3)

Genel İslâmî anlayış ve kavrayış da bu değişimden etkilenmiş ve XIX. yüzyılın ortalarından itibaren birçok Müslüman âlim ve mütefekkir gerek İslâm’ı anlatma biçiminin gerekse dinî ilimlerin modern dünyanın ihtiyaçlarına cevap verebilecek yeni bir ifade tarzına sahip olması gerektiği inancıyla bu yolda arayışlara koyulmuştur. Ancak söz konusu arayışlarda ortak payda zamanın ilcâatı/dayatması olmuş, dolayısıyla sosyo-politik gelişmelerin yanı sıra zihniyet dünyasına da taalluk eden şartlardaki değişiklik tayin edici bir hüviyet kazanmıştır. (4)

Yeni Cumhuriyet, Batılılaşmayı temel ilke olarak alınca, dinî düşünüş ve yaşayışta da bu ilkeye uygun değişikliklere girişti. **Mustafa Kemal Atatürk**, dinde yapmayı düşündüğü reform hareketlerinin ilk halkası olarak Kur'an'ı Türkçe'ye çevirmeyi kararlaştırdı. O yüzden daha Cumhuriyeti bile ilan etmeden bu fikrini etrafındakilere yayar. Bu sıralarda Atatürk'ün etrafında yer alanların büyük çoğunluğu reformist anlayışa sahip kişilerdir. (5)

Hatta bunların içinden bazıları, İslam'da reformu yeterli görmüyor; Türklerin bütünüyle dinsizleştirilmelerini öneriyordu. Diğer bazıları ise, Türklerin bin yıldır mensubu oldukları bu dini tamamen bırakıp Hristiyanlaşmalarını sağlamayı açıkça teklif ediyordu. Bunlar, İslamiyet'i ilerlemenin ve modernleşmenin önündeki en büyük engel olarak görüyor; çağdaşlaşmak ve kalkınmak için mutlaka bu dinden kurtulup, ilerlemiş Batı ülkelerinin dini olan Hristiyanlığı seçmek gerektiğini savunuyorlardı. Reşit Galip (v. 1934), Mahmut Esat Bozkurt (v. 1943), Tevfik Rüştü (v. 1972),

Fethi Okyar (v. 1943), İsmet İnönü (v. 1973) gibi kişiler, bu meyanda zikredilebilecek isimlerden bazılarıdır. Bunlardan Mahmut Esat, İslam'ın terakkiye mâni olduğunu ileri sürerek, anayasaya, "Türkiye Cumhuriyeti'nin dini Hristiyanlıktır" maddesinin yazılmasını teklif etmiştir. (6) Fethi Okyar ise, "Türkler İslamiyet'i kabul ettikleri için böyle geri kaldılar; İslam kaldıkları sürece de geri kalmaya devam edeceklerdir. Bunun için İslam kalmayacağız" demiştir. (7)

Bu tartışmaya katılan İsmet İnönü, Kazım Karabekir'e (v. 1948), Müslüman kaldıkları sürece sömürgeci devletlerin, özellikle de İngilizlerin daima kendilerine karşı çıkacaklarını, sonuçta istikallerini kaybedebileceklerini söylemiştir. (8) Kazım Karabekir, bu tür iddialara şiddetli karşı çıkmış ve İslam'ın ilerlemeye mâni olmadığını söylemiştir. O, **"Biz İslam kaldıkça kalkınamayız, yıkılır gideriz"** diyenlere, **"Asıl, İslam'dan çıkarsak yıkılır, yok olur gideriz"** diyordu. (9) **Atatürk, İslam'dan çıkıp dinsizleşmeyi veya Hristiyanlaşmayı ileri sürenlerin görüşlerine pek itibar etmemiş, Kur'an'ın Türkçeleştirilmesini istemiştir. O, İslam'dan çıkmayı değil, fakat İslam'ı Türkçeleştirerek, Arapların yaşadığından farklı, Türklere has bir din haline getirmek, başka bir ifadeyle İslam'ı "milli din" kılmak istiyordu.**

Hatta Atatürk ileride bunu gerçekleştirmesi ve bu yönde bir proje hazırlaması için Reşit Galip'e görev verecektir. Projesine de **"Müslümanlık: Türk'ün Milli Dini"** adını verecektir. (10)

MECLİS'İN KUR'AN'I TÜRKÇE'YE ÇEVİRME ÇALIŞMALARI

Cumhuriyetin hemen öncesinden başlayıp, Cumhuriyetin ilk yıllarında devam eden yoğun bir Kur'an tercümesi faaliyeti vardı. Bilhassa Batıdaki milliyetçilik cereyanının etkisiyle başlayan Kur'an'ı Türkçe'ye çevirme yönündeki bu hummalı çalışmaları yapanların ne yazık ki büyük bir kısmı ehil kimseler değildi. Bu yüzden yapılan Kur'an çevirileri etrafında ciddi tartışmalar yapılıyor, hatta bazı basın organları yeni hükümeti bu işe el atmaya davet ediyordu. İşte bunun üzerine Meclis, halkın dini mevzuları Türkçe olarak ve daha doğru bir şekilde anlamalarını sağlamak için bu işe el attı. Bu maksatla, İslam dininin temel kitabı olan Kur'an-ı Kerim ile **H. Peygamber**'in sözlerini toplamış olan ve en güvenilir hadis kitabı olarak kabul edilen Sahih-i Buhari'yi ehil kişilerce Türkçe'ye aktararak şerh ve tefsir edilmesini kararlaştırdı.

Meclis, Kur'an-ı Kerim'i Türkçe'ye çevirmek için o dönemin en ehliyetli kişilerinden biri olan ve o günlerde Mısır'da yaşayan Mehmet Akif Ersoy'u (v. 1936); Kur'an'ın tefsiri için yine alanının en önemli isimlerinden biri olan Muhammed Hamdi Yazır'ı (v. 1942) ve Sahih-i

Buhari'nin tercüme ve şerhi için de yine en muteber isimlerden biri olan Ahmed Naim Efendi'yi (v. 1934) seçmişti.

Meclis bu girişimiyle temel dini referansların Türkçe'ye aktarılması hallerinin okunmasını sağlayarak din alanında Türkçenin yaygınlaşmasını temin yönünde büyük bir adım atmaya hedeflemişti. Ancak, Göztepe camiiinde, Darülfünun İlahiyat Fakültesinde ve benzeri yerlerde namazda Kur'an'ın Türkçe tercümesini okuma yönünde meydana gelen gelişmeleri haber alan Akif, kendi yaptığı tercümenin bu maksatla kullanılacağından endişe duyacaktır. Bu yüzden, büyük önem verdiği, üzerinde hassasiyetle durduğu tercümesinin, daha önce yapıp, Diyanet İşleri Riyasetine teslim ettiği kısımlarını, esaslı düzeltmeler yapacağı bahanesiyle geri isteyecek, yazılar eline geçince de Diyanet Riyasetiyle yaptığı mukaveleyi feshedecek ve avans olarak aldığı bin lirayı Hamdi Efendi'ye gönderecektir. **(11)** Akif'in bu şekilde tercümeden vazgeçmesi üzerine, tercüme işi de tefsir görevi verilen Muhammed Hamdi Yazır'a tevdi edilir. Hamdi Yazır uzun süren çalışmalar sonunda hem tercümeyi hem de tefsiri tamamlar ve "Hak Dini Kur'an Dili Yeni Mealli Türkçe Tefsir" adıyla 1935 yılında bastırır.

İLK KURAN TERCÜMESİNİ ATATÜRK YAPTIRDI Atatürk'ün 30 Kasım 1929'da VossischeZeitung muhabirine verdiği şu demeç, bu düşüncüyü pekiştirmesi bakımından önemlidir: **"Ahiren Kur'an'ın tercüme edilmesini emrettim. Bu da ilk defa Türkçe'ye tercüme ediliyor. Hz. Muhammed'in hayatına ait bir kitabın (Sahih-i Buhari'nin) tercüme edilmesi için de emir verdim. Halk, tekerrür etmekte bulunan bir şey mevcut olduğunu ve din ricalinin derdinin, ancak kendi karınlarını doyurup, başka bir işleri olmadığını bilsinler."** demiştir. **(12)**

Atatürk'ün bu demecindeki büyük görüş çok önemlidir. Hem günümüz hem de gelecek nesillerin kulağına küpe olmalıdır. Bir insanın inandığı değerleri bilmesi gerekmektedir. Çok hassas bir konu olan inanç hususundaki bilgileri kendi gözüyle ve aklıyla idrak edip, başkasının yönlendirmesine ihtiyaç duymadan; hatta bu uğurda kendisine rant ve çevre oluşturan kesimlere imkân vermeden halletmesinin yolunu aramıştır.

Tarihimizden bir örnek verecek olur isek, geçmişimizin o şaşaalı dönemlerine imza atan alimlerin İslamla nasıl tanıştıklarının bir izahatını ise şöyle yapabiliriz. Türklerin İslamiyet'i kabul etmeleriyle birlikte, yeni bir inanç sistemi benimsenmiş ve bu yeni inanç sistemi büyük bir kültür değişimini de beraberinde getirmiştir. İslamiyet'ten önce Türk kavimleri arasında yaygın olan Şamanist inanışlar, Budizm; Maniheizm, daha sınırlı bir yayılma alanına sahip Hristiyanlık vb. din ve inanışların yerini Müslümanlık almış, doğal olarak da eski inanışlara ait kavramların yerini İslami kavramlar almıştır. Toplum yaşamına giren bu yeni kavramları karşılamak için de yeni bir terminoloji ortaya çıkmıştır. Karahanlı dönemi, Türklerin bu inanç değişimini yaşadıkları ilk dönemdir. İslami kültür içerisinde yazılmış ilk Türkçe eserler de bu dönemden kalmadır. Kuran tercümelerini bir yana bırakırsak bu dönemde yazılmış **Divânü Lügâti't-Türk, Kutadgu Bilig ve Atebetü'l-Hakayık** olmak üzere üç önemli eser günümüze gelmiştir. Bu üç eserde yer alan inanca ilişkin terimler, İslamiyet'le birlikte toplum yaşamına giren yeni kavramların ne tür sözcüklerle karşılandığı, toplumun bu kavramları algılayış biçimi ve eski inanışlara ilişkin kavramların yeri konusunda belirli bir ölçüde fikir verici niteliktedir. Bilindiği gibi inanca ilişkin terimlerin kullanımı, söz konusu metinlerin konularıyla da doğrudan ilgilidir. Dolayısıyla Karahanlı dönemine ait bu üç eserin konusu, bu metinlerde geçen dini terimler açısından önem taşır.

Bunlardan **Divânü Lügâti't-Türk**, bir sözlük ve dilbilgisi eseri olmasının yanı sıra tüm Türk dünyasının genel bir tanıtımını da amaçladığı için ansiklopedik nitelikte bir eserdir. Dolayısıyla bu eserde geçen dini terimler, söz konusu kavramların toplumdaki genel işlevleri oranında yer bulmuştur. **(13)** Türk Milleti inancını kendi dili ile öğrendiği-öğretildiği vakit muasır medeniyet seviyesi üzerinde bulunan uygarlık maverasına doğru hızla yol alacaktır. İslam'ın yeni kuşaklara detaylı öğretilmesi ve ibadetin ruhen öğrenicinin kalbine nüfus etmesi, geleceğimizi oluşturacak olan nesillerimize vereceğimiz en büyük faydadır. Bir ülke düşünün ki inancını anlamadığı-okuyamadığı bir lisanla icra ediyor. Bu hal, vahim bir gidişatın detayla çizilmiş resminden başkaca bir şey değildir. Çözüm olarak; geleneksel olarak ibadetin ana hatları korunup, başta Kur'an'ı Kerim olmak üzere dini konuda gelecek kuşaklarımızın hafızasına anladıkları lisanda ve iletişimde İslam'ın büyüklüğünü sevdirecek aşılmalayız. Bütün bunları yaparken, partizanlığı ve siyaseti bir tarafa bırakıp; 15 Temmuz'da olduğu gibi İslam adına cemaatleşen-cemaatleşecek her zındık güruhu da genç zihinlerden ve ruhlardan uzak tutmalıyız. **"Devlet-i Ebed Müddet"** ilkesinde yürümenin en büyük reçetesi; kullandığımız zehir dahi olsa, anladığımız dilde okuyup, anladığımız kültür ve törede tüketmemizdir. Aksi halde zehrin menşeyi bilmediğimiz için, tedavi için pan-zehir yapma imkânı bulamayız. Tüm okurlarımıza sevgi saygılarını iletirim.

- (1) Ziya Gökalp, *Türkçülüğün Esasları*, MEB Yayınları, İstanbul, 1990, s. 176-177.
- (2) Ali Dikiçi, *İbadet Dilinin Türkçeleştirilmesi Bağlamında Türkçe Ezan*.
- (3) Şeyhülİslâm Musa Kazım, "İslâm ve Terakki III", *İslâm Mecmuası*, yıl: 1, sayı: 3 (14Rebiülâhîr 1332-27 Şubat 1229), s. 77.
- (4) Daha geniş bir değerlendirme için bkz. Suat Mertoğlu, *Osmanlı'da İkinci Meşrutiyet Sonrası Modern Tefsir Anlayışı (Sırat-ı Müstakim/Sebilürreşad Dergisi Örneği: 1908- 1914)*, (yayımlanmamış doktora tezi), (İstanbul: 2001), s. 1-2.
- (5) *Türklerde Anadilde İbadet Meselesi-Cumhuriyet Dönemi*, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Sayı: 15, Yıl: 200, s.73-74.
- (6) Kazım Karabekir, *Paşaların Kavgası Alalürk-Karabekir*, (Yay. Haz. İsmet Bozdağ), İstanbul 1991, 145; Uğur Mumcu, *Kazım Karabekir Anlatıyor*, Tekin yay., İstanbul 1990, 86-87.
- (7) Karabekir, a.g.e., 146; Mumcu, a.g.e., 86-87.

- (8) Karabekir, a.g.e., 165-166.
- (9) Karabekir, a.g.e., 145-147.
- (10) Reşit Galip'in hazırladığı bu proje, onun yakın arkadaşı Münir Hayri Egeli tarafından kayda geçirilerek kamuoyuna sunulmuştur.
- (11) Bkz. Eşref Edip, *Mehmed Akif Hayan Eseleri ve Yetmiş Muharırın Yazıları*, İst. 1962,1/188~ 193; Mahir İz, *Yılların İzi*, Kitabevi, İstanbul 1990, 145; M. Ertuğrul Dilzdağ, *Mehmed Akif Hakkında Araştırmalar II*, IFAY yay., İstanbul 1989, 64; Hidayet Aydar, "Mehmed Akif ve Kur'an-ı Kerim Tercümesi", *İlmi Dergi Diyanet*, cilt 32, sayı 1 (Ocak-Şubat-Mart 1996), 48~ 49.
- (12) Atatürk'ün *Söylev ve Demeçleri (1918-1937)*, 111/124-125, TTK, 4. bas., Ankara, 1989, s. 85.
- (13) Zafer Önler, *Karahanlı Dönemi Metinlerinde İnançla İlgili Türkçe Terimler*, U.Ü. FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ Yıl: 10, Sayı: 16, 2009/1.

Hocalı'da katil sürüsü Ermeni çeteleri tarafından tutsak edilen

Esir Azeri Türkleri

NEREDE?

25 yıldır Ermenilerin elinde tutsaklar... Ermeniler inkar ediyor ama BBC kamplardaki Azerileri fotoğrafladı...

Araştırma: Yusuf Ziya Erarslan

KARABAĞ'DA ESİR TUTULUYORLAR

1988 Yılında Rus Ordusunun da desteği ile Ermeni ayrılıkçı kuvvetler, Ezeli Azerbaycan Toprağı olan Karabağı Ermenistan'la birleştirmek ve Karabağ'daki Türkleri ise bölgeden temizlemek için başlattıkları işgal 1994 yılında imzalanan ateşkesle savaşı sona erdirmiştir. Günümüzde özellikle sınır bölgelerinde yaşanan çatışmalar yer yer devam etmektedir. Rusya destekli Ermeni silahlı kuvvetlerinin başlattığı bu haksız işgalde; Azerbaycan Türklerinden 20.000 kişi öldürülmüş 50.000'e yakın kişi sakat kalmış, bir milyon üzerinde insan doğduğu, yaşadığı topraklardan kopararak göçmen durumuna düşmüştür. Yine bu işgal süreci içinde 5000 binden fazla kişi rehine ve esir olarak Ermeni silahlı güçlerinin elinde tam anlamıyla insanlık dışı işkencelere maruz kalmış, bu rehine ve esirlerden sadece 1370 kişinin iadesi sağlanmıştır. Özellikle Hocalı'da sivil halka uygulananlar yaşadığımız yüzyılın en sarsıcı soykırımı olarak dünyanın gözü önünde yaşanmıştır. 2700 Karabağlı Türk kadın, genç ve çocuk Ermenistan'ın soykırımcı silahlı kuvvetleri tarafından hala esir tutulmaktadır. Gerek bölgeye giden Uluslararası örgütlerin gözlem ve raporları, gerek süreci bölgeden takip eden basın-yayın organlarının tespitleri ve gerekse iade edilen esir ve rehinelerin yaşadıklarına dair anlatımları çerçevesinde bugün Karabağ'da esir tutulan Azerbaycan Türklerinin içinde bulunduğu insanlık dışı şartları gözler önüne sermektedir. Özellikle savaşla çatışmayla ilgisi olmayan kadın ve çocuklarla ilgili bilgi ve belgeler savaş kurbanlarının korunmasına dair 1949 tarihli Cenevre sözleşmesinin Ermeniler tarafından tümüyle ihlal edildiğinin kanıtlarıdır.

GÜNÜMÜZÜN UTANCI VE GERÇEĞİDİR

18-31 Ekim 1998 tarihinde HENRY BÖLL VAKFI tarafından Karabağ savaşında esir ve kayıplarla ilgili uzmanlar tarafından uygulanan araştırma projesi ve raporları bu gerçekleri dünyaya bir kez daha duyurmuştur. Organ mafyası eline düşen ve tıbbi denek olarak kullanılan çocuklar, köle anlayışı içinde seks pazarlarında satılan kadınlar ve en ilkel şartlar altında maden ocaklarında çalıştırılan erkekler günümüzün utancı ve gerçeğidir. 1992 yılında Uluslararası Haç Örgütü tarafından kayıt altına aldığı rehinelerin neredeyse tümü bugün Ermeniler tarafından inkar edilmektedir.

AZERBAYCAN: ERMENİSTAN İNKAR EDİYOR AMA AZERİ ESİRLER ONLARIN ELİNDE

1news.com.tr tarafından yayınlanan habere göre Azerbaycan'ın Esir, Kaybolan ve Rehin Alınan Vatandaşlardan Sorumlu Devlet Komisyonu Çalışma Grubu Başkanı Firudin Sadıgov, ANS'e verdiği demeçte, "Halihazırda 4049 Azerbaycan vatandaşı kayıptır. Esir ve rehin düşen 4049 Azerbaycan vatandaşının, 800'den fazlası Ermenilerin eline geçmiştir. Ama Ermenistan bunu inkar ediyor ve bu vatandaşlar hakkında bilgi verilmiyor. Bildiğiniz gibi, bu vatandaşlar Karabağ çatışmasının yoğun savaşı sırasında kayboldular. O dönemde 800'den fazla kişi Ermeniler tarafından sağ salim olarak rehin alındı. Maalesef, bu insanların hiçbirisi hakkında bilgi yok. Hatta Bazı insanların Ermeniler tarafından doğrudan esir alındığı bilgileri mevcuttur" diye konuştu.

**TÜRKSAM
RAPORU:
5101 Azerbaycan
Türkü kayıp
veya esir
alındı!**

TÜRKSAM Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Analizler Merkezi'nin 25 Şubat 2015 tarihinde yayınladığı, **"Türklerle Karşı Yapılan Soykırımlar ve Hocalı Soykırımı"** isimli raporda, esir Türklerle ilgili şu bilgiler yer alıyor:

"1988 yılında silahlı çatışmaya dönüşen Dağlık Karabağ sorunu kısa süre sonra Dağlık Karabağ'ın sınırları dışına taşmış ve cephede kazanılan askeri başarılar Ermenilerin Azerbaycan'ın içlerine kadar sokulmalarına olanak sağlamıştır. Netice itibarıyla Azerbaycan topraklarının yüzde 20'si Ermenistan Silahlı Kuvvetleri tarafından işgal edilmiştir. Bu işgal sırasında 20 binden fazla Azerbaycan vatandaşı öldü-

rülmüş (bu konuda bazı yazarlar her iki taraftan 1988-1994 yılları arasında toplam 35 bin kişinin öldüğünü ifade etmektedirler), 20 binden fazlası yaralanmış, 50 bini sakat olmuş ve **5.101 Azerbaycan Türkü ise kayıp olmuş ve/veya esir edilmiştir**. Esir olan Azerbaycan Türklerinin 66'sı çocuklardan ibarettir. Azerbaycan'da aile fertlerinden bir ve/veya birkaçı savaşta öldüğü için 7.737 aile "şehit ailesi" statüsü almıştır. Genelde Azerbaycan nüfusunun 1/3'ü Dağlık Karabağ Savaşı'ndan doğrudan veya dolaylı olarak zarar görmüştür. Dağlık Karabağ sorunu ile ilgili olarak da sosyal, ekonomik ve siyasal sorunlardan bütün ülke vatandaşları etkilenmektedir."

IHH RAPORU: HOCALI'DA 1275 TÜRK ESİR ALINDI

IHH İnsani ve Sosyal Araştırmalar Merkezi'nin Şubat 2014 tarihinde hazırladığı **"22. Yılında Hocalı Katliamı"** Raporu'nda şu ifadeler yer verildi:

"Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) döneminde Azerbaycan'a bağlı özerk bir bölge olan Dağlık Karabağ, 1991 yılında SSCB'nin dağılması akabinde uluslararası bir krizin konusu oldu. 19. yüzyıldan itibaren Rusya'nın Kafkasya politikası çerçevesinde Ermeni nüfusun yerleştirildiği Dağlık Karabağ, bu dönemden itibaren Ermenistan'ın gündemine girdi. Ermenistan'ın SSCB döneminde hukuken Azerbaycan'a ait olan bölgede hak iddia etmesi sonucu da Karabağ Savaşı başladı. Savaş sırasında 366. Rus Motorize Alayı

tarafından desteklenen Ermeni birlikleri, 26 Şubat 1992 günü abluka altında tuttıkları Hocalı kasabasına girerek 1.300 kişinin hunharca öldürüldüğü, **1.275 kişinin esir alındığı**, 25 çocuğun hem öksüz hem yetim, 130 çocuğun da öksüz veya yetim kaldığı bir katliam gerçekleştirdi. Hocalı Katliamı'nın 22. yıl dönümüne girilirken hukuken Azerbaycan'a ait olan Dağlık Karabağ ve çevre rayonları -Azerbaycan topraklarının beşte biri- hâlen Ermenistan işgali altında. Hocalı Katliamı'nın sorumluları bugüne kadar herhangi bir cezai sürece tabi tutulmuş değil ve işgal edilen topraklardan kaçan 1 milyon Azeri, "göçgün" statüsünde yaşam mücadelesi veriyor; katliam sırasında esir alınan 150 Azeri'nin akıbeti ise hâlâ belli değil."

15-10-2015 | 14:34 23 256
Ermeni esirliyinde olan azerbaycanlılarla bağlı dehşetli faktörler (FOTO)

Avrasya Türk Kadınlar Birliği Azerbaycanla bağlı çok statüetika açıklıyor.

BAKU.WS-in məlumatına görə, Hollandiyanın Lahey şəhərində yerləşən birlik "Bütün türk dünyasının utancı, Ermenistanda türk qadınlar esir saxlanılır" mövzusunda panel təqdim edib.

Paneldə çıxış edən nüatiqlər Qarabağda esir düşən Azərbaycan vətəndaşlarının sayının 4700 nəfər olduğunu açıqlayıb. Həqiqətə Avrasiya Türk Qadınlar Birliyi rəhbəri Fəzma Ağtaş bu esirlərin 2700-nin qadın və uşaqlardan ibarət olduğunu bildirib. Ümumilikdə qadın esir sayının 1400-dən çox olduğu deyilib.

Hazırda həmin azerbaycanlıların esirlikdə saxlanıldığını deyən birlik sədri 24 ildir davam edən bu esirlik hadisəsini yaxından təqib etdiklərini bildirib: "Bunu hər il gündəmdə tutmağa çalışırıq. Türk dünyasından bu kimi mövzulara çox az maraq var. Ermenistana esirlər haqqında siyasi və iqtisadi bir təzyiq edilmir. Esir qadınların və uşaqların üzərində tibbi təcrübələr aparılır".

Azerbaycan'da yayın yapan (www.az.baku.ws) haber sitesinde yayınlanan bir haber.

Hocalı ve bir katil köpeğin tüyler ürperten itirafları!

ZoriBalayan, Ermeni doktor, yazar, gazeteci ve eski siyasetçi. Zori Balayan, 1996'da çıkardığı **"Ruhumuzun canlanması"** adlı kitabında Hocalı soykırımına hak kazandırmış ve bu şehirde Azerbaycanlılara karşı soykırım yapıldığını gururla itiraf etmiştir. Ve kitabının bir bölümünde şöyle yazıyor: **"Biz Haçatur'la ele geçirdiğimiz bir eve girdiğimizde, askerlerimiz 13 yaşında bir Türk çocuğunu pencereye çivilemişlerdi. Türk çocuğu çok ses çıkarmasın diye Haçatur çocuğun annesinin kesilmiş göğsünü onun ağzına soktu. Daha sonra ben bu 13 yaşındaki Türk çocuğuna, onların atalarının bizim çocuklarımıza yaptıklarını yaptım. Başından, ensesinden ve karnından derisini soydum. Sonra saat tuttum ve Türk çocuğu yedi dakika sonra kan kaybından hayatını kaybetti!"**

Katil köpek
Zori Balayan

Körükle ateş yakalı,
Bakırdan dağı yıkalı,
Ergenekon'dan çıkalı,
Nevruz, Türkün bayramıdır.

Almaatı, Bişkek, Taşkent,
Bakü, Yesi ve Semerkant,
Oba oba, kasaba, kent,
Nevruz, Türkün bayramıdır.

Kırcaali, Gümölcine,
Tibet, Moğolistan, Çin'e,
Varna, Kırım, Urumçi'ne,
Nevruz, Türkün bayramıdır.

Bosna Hersek, usul usul,
Şam, Şiraz, Kerkük ve Musul,
Feymânî der ki; velhasıl,
Nevruz, Türkün bayramıdır.

21 Mart'ta havalar ısınmaya, karlar erimeye, ağaçlar çiçeklenmeye, toprak yeşermeye başlar. Tüm bu emareler baharın habercisidir. Nevruz, tüm varlıklar için uyanış, diriliş, yaradılış günü olarak benimsenir ve bu yeni günün gelişi bayram olarak kutlanır.

Bu bayram, Türklerde kurtuluş günü olarak kabul edilir. **Nevruz, Türklerin Ergenekon'dan demirden dağı eritip çıkmalarını temsil eder.** İşte bu nedenle bugün Türklerde Nevruz, yeni yılın başlangıcı olarak kabul edilmiş ve günümüze kadar bayramlarla etkinliklerle ziyafetlerle kutlanılmıştır. Orta Asya'daki Türk topluluklarından Azeri, Kazak, Kırgız, Türkmen, Özbek, Tatar, Uygur Türkleri, Anadolu Türkleri ve Balkan Türkleri Nevruz Bayramını hiç aksatmadan günümüze kadar taşımayı başarmıştır.

Önceleri Türkiye'de bir gelenek olan Nevruz, Türk Cumhuriyetleri'nde resmi bayram olarak kutlanırken 1995 yılından itibaren Türkiye Cumhuriyeti tarafından da Bayram olarak kabul edilmiştir. Anadolu ve Orta Asya coğrafyasında ortak kültürün ve binlerce yıllık kardeşliğin sarsılmaz devamı, bağı ve kararlılığıdır Nevruz.

Ülkemizin üzerinde kara bulutların yoğunlaştığı; komşu ülkelerde yaşanan savaşlar ve bölge üzerinde oynanan oyunları yaşadıkça, birlik, beraberlik, kardeşlik ve dostluğa her zamankinden fazla ihtiyacımız olduğu günümüzde, **Türk Milletinin vazgeçilmez değerlerinden biri olan Nevruz Bayramı'nı canı gönülden kutluyoruz.**

Sürgündeki Ahıska Türkleri'nin tamamına kapılarımızı sonuna kadar açmalıyız

Hasip BALCI

Avrasya Kalkınma ve İşbirliği Vakfı
Yönetim Kurulu Başkanı

"Sen bensiz, ben sensiz yaşayamam"

Ahıska Türkleri çok eski bir maziye sahiptir. Bazı kaynaklara göre Azerbaycan'a yakınlığı itibarıyla Azerbaycan'lı olarak adlandırılırsalar da kendilerini Türk olarak kabul etmişlerdir. (Eski) SSCB resmi kayıtlarında Türk olarak adlandırılan tek topluluk Ahıska Türkleridir. 1990 yılı itibarıyla Ahıska nüfusunun 400.000 olduğu kayıtlarda mevcut idi. Ayrıca bu dönemde Ahıska nüfusunun %95'inin ana dil olarak Türkçeyi benimsedikleri ifade edilmektedir.

Ahıska Türkleri ile ilgili en önemli konu şudur: Bu bölgede yaşayan Ahıska Türkleri, daima çileli bir hayata sürüklenmişler, gaddar ve merhametten mahrum zulüm erbabı kimseler 14 Kasım 1944 sürgününü gerçekleştirmişlerdir. Bu ölüm yolculuğunda insanlar aç bırakılmış, soğuktan ve hastalıktan, bir çoğu da kurda, kuşa yem olsunlar diye hiçe sayılmışlar ve trenlerden rastgele sağa sola savrulmuşlardır. Velhasıl bu toplum, sürgün üstüne sürgüne reva görülmüşlerdir.

1944-1956 ve 1956-1970 yıllarında ve daha sonra 1974 yılında göç kısıtlamasının kaldırılmasıyla, Gürcistan'daki kendi topraklarına geri dönüşler başlamış, ancak, Gürcistan yönetimi Ahıska Türklerine rahat ve huzuru çok görerek ülkeyi terk etmek zorunda bırakmışlardır.

Bu çileli hayat bitmemiş 1989 yılı Mayıs Ayı sonunda 15-20 günlük Fergana katliamı olunca, 160.000 Ahıska Türk'ünden yaklaşık 100.000'in üzerindeki soydaşımız Azerbaycan, Ukrayna, Kazakistan ve Kırgızistan'a göç etmişlerdir. Hal böyle olunca Ahıska Türkleri'ne kendi vatanlarında huzurlu bir hayat sürme, oturma izni bile

çok görülmüş, mülkiyet ve eğitim hakkından da mahrum bırakılmışlardır. Rusya (Eski SSCB) ve Gürcistan'ın bizim soydaşlarımıza çektiydikleri bu insafsız hayatı kabullene-meyen ABD ise, her ne hikmetse devreye girerek bir kısım soydaşlarımızı mülteci yasasına uygun olarak kendi ülkesine kabul ediyor!...

Yukarıda zikredilen sebeplere bakıldığında Türkiye'deki bir kısım insanlarımızın Ahıska Türkleri'nin göçüne yönelik düşünce ve kanaati; Ahıska Türkleri'nin tarihi yerleşim yerleri olan Ahıska'ya geri dönmeleri yönündedir. Maalesef, içimizdeki bazı dostlarımız bu görüşü paylaşıp da ben acizane bu kanaatte değilim. Zira, Gürcistan Devleti, Ahıska Türkleri'ni Ahıska topraklarına değil de Gürcistan'ın değişik bölgelerine yerleştirme kararındadır. Halen uygulama da bu yöndedir. Bu konuda anket ve mülakatlar sonucunda bir takım bulgulara erişildiği üzere, Ahıska, Ahıska Türkleri için yalnızca simgesel öneme sahip tarihi bir yurttur. Bir başka ifadeyle Ata topraklarını özetleyen ve tasdik eden bir kavramdır.

**Ahıska Türklerine göre
TÜRKİYE ANAVATANDIR.**

Türkiye Cumhuriyeti tarafından Ukrayna'dan

getirilerek Erzincan ve Bitlis'e yerleştirilen Ahıska Türkleri'nin buralarda hayata tutunabilmeleri sağlanmalıdır. **Hal böyle olunca kanaatim bu nahoş durumu ve tabiri caiz ise sürgün hayatlarını yaşamak/yaşatmaktansa, Türk'ün Ana Yurdu olan Türkiye'ye gelmelerini ve devletimizin hoş görüşüne sığınarak Ahıska Türkleri'nin tamamına kapılarımızı sonuna kadar açıp misafirperverliğimizi ve tarihte (örnek: Yahudiler) olduğu gibi bugün de alicenaplığımızı göstermemizdir.** Kendileri ile iftihar ettiğimiz Ahıska Türkleri, bunca dışlanmaya, eziyete ve horlanmaya rağmen dinlerinden, dillerinden, gelenek, görenek ve törelerinden vazgeçmedikleri gibi bugün de özlerini muhafaza ederek onurlu bir tarzda kimseye baş eğmeden yaşantılarını sürdürmekle, kendilerine yakışanı yapıyorlar ve bu vesileyle gelecek nesillere iyi bir örnek bırakıyorlar.

Ahıska'da milli mücadele devam ederken, eskiden Ahıska Eyaletinde bir nahiyeye olan ve Ardahan-Hanak'tan yetişen, köklü Balıoğlu Ailesi'nden amcam Şair Muallim Balıoğlu M. Salim (1896-1974) bir şiirinde şöyle sesleniyordu:

"Ey Din Kardaşı!"

Hükm-i idamın yazıldı, Sen henüz gaflettesin,
Rahatın selb oldu, hala pister-i rahattessin,
Kast-i can etmiş adû, sen meclis-i ülfettesin,
Evc-i izzetten sukut ettin bugün zillettesin.
Pâyimal olmuş vatan, hâlâ neden hayrettesin
Düşmen almış yurdunu , biçare sen gurbettesin!

... ..
Al sopan, baltan, tüfengin, et gazaya niyeti,
Kan akıt seller gibi, versin cihana heybeti,
Sen çalış Salim, ki Allah versin nusreti,
Ölmeden öldür, bırak yahu bu acz ü hayreti!
Pâyimal olmuş vatan, hâlâ neden hayrettesin
Düşmen almış yurdunu , biçare sen gurbettesin!

GAGAUZ TÜRKLERİ ve GAGAUZLARIN TARİHİ 1.BÖLÜM

Asya'nın boz kırlarını kanlarıyla sulamış, tarihte iz bırakan Oğuzlar onlar. Orhun'u da yazan Bilge Kağan'ın öz evlatları. Tarihin acımasız çarklarına karşı koyan; dilini, adetlerini, örflerini gururla koruyan kahramanlar.

Dr. Elk. Yük. Müh.
Rafet KÖKSAL

Türkiye Moldova Dostluk Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Tanrıdağları'nın Göktengriyle buluştuğu eşsiz yamaçların, erişilmez zirvelerinin çocukları onlar. Asya'nın boz kırlarını kanlarıyla sulamış, tarihte iz bırakan **Oğuzlar** onlar. Orhun'u da yazan Bilge Kağan'ın öz evlatları. Tarihin acımasız çarklarına karşı koyan; dilini, adetlerini, örflerini gururla koruyan kahramanlar.

Ne kitaplar yeter, ne de fazla laf lazım anlatmaya onları...

Bir tek söz onlar; **Gagauzlar...**

Gagauz adının kökeniyle ilgili türlü görüşler var. Kimi araştırmacılara göre-Selçuk Sultanı Kaykauzun adından değiştirilmiş Gagauz olmuş. Bundan başka, teoriler de var, yani Gagauz adı iki lafın birleşmesinden oluşmuş: 'gök oguz', 'kaka uz', 'kara guz', 'kaga uguz', 'gaga uz', 'hak oguz', 'ganga guz', 'ganga oguz' ve daha başka. Bu görüşlerin çoğunda Gagauz adını oluşturan ikinci kelime 'Oğuz' sözüdür.

Mehmet Türker Acaroglu (Araştırmacı-tarihçi-yazar)

"Keykavuz ile Gagauz isminin hiç alakası yok der."

Gagauz adı ister Kaykauz adından, ister Oğuz ya da uz sözünden gelsin, ama şu belli ki Gagauzlar - Hristian Oğuzlardır.

**Dr. Mihail GUBOGLO /
Tarihçi-Etnolog, Rusya. Rusya Bilim Akade-
misi Etnoloji ve Antropoloji Enstitüsü Md.
Yrd.**

*Gagauzlar akıllı, mukayetli insanlar. uzun yol-
lardan Altay tarafından Tuna boyuna geldiler.
Hristiyanlık dinini edindiler. Onlar önce Gök
Tengriyi inandılar, sonra, Balkan yarım adasına
geçtiler, orada kökleştiler. 18-19 asırlarda bu-
raya Besarabya topraklarına geldiler. Burada
sadece yüksek otlar vardı, onlar buraları köy,
bahçayaptılar*

Lüdmila Pokrovskaya (Tarihçi)

*"Bizim araştırmalarımıza göre Oğuz kabilesi
"kanga-guz" (... kanga-kişi"...)Gagauzların
büyük dedeleri, onun için etnonimi "Gagauz"
fonetika -ses tarafından var nice çıkarmaya
orta asırlarının etnonimindän "kanga-guz" (...
Gagauz)".*

(Sovremenniy Gagauzskiy yazık (kurs lekti))

Eski kaynaklarda Gagauz adı ne zaman kullanılmaya başlanmış bilgi yok. Ama 15. asırda Osmanlı vergi defterlerinde Gagauz mahalleleri için HristiyanTürk mahalleleri diye yazılır. Bugünkü bilgilere göre Gagauz adına ilk kez rastlanır 1817. yılda nüfus sayımıyla ilgili bir Rus haritasında.

**Dr. Ahmet CEBECİ
(Araştırmacı-tarihçi-yazar)**

*Rus kayıtlarına göre ilk defa 1817 nüfus sayı-
mında Gagauzlar Gagauz olduklarını Bulgar
olmadıklarını ayrı bir millet olduklarını belir-
tiyorlar. Ama Osmanlı kayıtlarında şahıs adı
olarak 1400-1500 yıllarda da sık-sık Gagauz
ismine (belirttiğim gibi) "kaykavuz, gagos"
şekillerinde raslanıyor.*

Türk aydınları 19. asırda Gagauz adını duymamışlar. Osmanlı padişahları ilk Ga-
gauzlar için söylemiş bir Fransız gazetecisi.
1867 yılında İstanbul'a yerleşen hem burada
franuzça 'Kuryer de Orient' gazetesini çıkaran Jan Pyetri, o yıllarda Moldovaya bir gezi yapmış, orada Gagauzları bulmuş, da kendi

gazetesinde Türk cümlesiyle tanıtmış Gagauz insanlarını.

Bu yazı merak uyandırmış sonuçta "Hayal" adlı gazetede çıkmış bir makale "Gagauz". Takvim gösterirmiş 1876. yılı. Gazetenin sahibi olan Teodor KASAP'ın bu sayısı, Osmanlı piyasasında Gagauzlarla ilgili ilk Türkçe yazıdır.

**DR. AHMET CEBECİ
(Araştırmacı-Tarihçi-Yazar)**

*19. yüzyılda Rus kayıtlarda çıkan bizim 19
yüzyılda Türkiye'de yapılan nüfus kayıtlarında
görünme de etnik ad olarak görünme de ga-
zetelerde ve basın yayın organlarında Gagauz
etnik adı kullanılmış. Demek 19 yüzyılda hem
Rusya'da hem Osman devletinde etnik ad ola-
rak "Gagauz" basında ve yayında kullanılmış.*

Mihail PetroviçGuboglu -Tarihçi

*"Tarih şafkında Gagauzlar" adlı bir doktora
tezi için çalışmıştım... Gagauzların kökünü
özellikle Oğuz-Türklerinde görmüştüm".
("Gagauzların "Türkçe" dili, edebiyatı ve tari-
hi hakkında araştırmalar.")*

Dr. Ahmet CEBECİ
(Araştırmacı-tarihçi-yazar)
19. yüzyılda Rus kayıtlarında çıkan bizim 19. yüzyılında Türkiyede yapılan nüfus kayıtlarında görünmese de etnik ad olarak görünmese de gazetelerde ve basın yayın organlarında Gagauz etnik adı kullanılmış. Demek 19. yüzyılda hem Rusya'da hem Osmanlı devletinde etnik ad olarak "Gagauz" basında ve yayında kullanılmış

20. asrın başlarından itibaren Gagauz adı hem Osmanlı, hem batı dünyasında artık hem bilinir hem kullanılır.

Dr. Ahmet CEBECİ
(Araştırmacı-tarihçi-yazar)
Vakıf defterlerinde daha çok Gagauz kayıtları bulunuyor. Onun için 1597 tarihli vakıf defterini örnek olarak gösterdim. Bu defterde "Gagauz" ismine de özel isimlerine rastlıyoruz. Bu kayıtları defterden göstereceğiz. "Gagauz" kelimesi burada "gagos" şeklinde yazılıyor daha kısaltılmış şeklinde yazılıyor ama Osmanlıcıda etnik ve şahıs isimlerine "arnaut" arno şeklinde yazılıyor bu arno-arnaut diye okunuyor, aynen Gagauz da gago yazılıyor, ama gaguz diye okunuyor.

Dr. Lübov ÇIMPOEŞ /
Gagauzolog, Gagauzya (Moldova Cumhuriyeti Bilim Akademisi Gagauzoloj Bölüm Başkanı).
Gagauzlar-anılmış büyük Türk halkların torunlarıdır. Bizim öz dedelerimiz peydalanmış 10. asırda. 1060. yılda aşmışlar Tunayı, da yayılmışlar Balkanlarda, nerede şimdi Bulgariyanın, Makedoniyanın toprakları.

Oralarda o kadar çok halklar kaynaşmışlar, ama hepsi da Türk boylarıymış.

İYİ, AMA KİMMİŞ BU GAGAUZLAR?

Tarih kaynaklarında, ancak 19. asırda adına rastlanan Gagauzlar, bütün Türk dünyası içinde bilinen nice Oğuz soylu halklardan biri. Hem Gagauz halkı hem tarihçileri kendilerini Oğuz Türkleri sayıyorlar.

Prof. Dr. Harun GÜNGÖR (Tarihçi, Türkiye)

Bizim yaptığımız araştırmalar göstermiştir ki sadece Gagauzları Kara denizin kuzeyinden gelen uz, Peçenek, ve Kıpçakların torunları yada Anadolu'dan giden Selçuklu Türklerinin torunları olarak kabul etmenin pek de doğru olmadığını aslında Gagauzların bunların hepsinin bir araya gelmesiyle meydana gelmiş bir etnik grup olduğunu ve tamamen Türk kitlelerinden meydana gelmiş bir kitle olduğunu bize göstermektedir.

DR. MİHAİL GUBOGLO
(Tarihçi-Etnolog, Rusya Bilim Akademisi Etnoloji ve Antropoloji Enstitüsü Bşk. Yrd.)
Var çok gipoteza, ama taa yakın o, ani onnar Peçeneklerin uzların, kumannarın, polovtselarin evladları.

Kim o polovtselar? – Rus kaynaklara göre onnar Türk, evropa kaynaklarına göre –kuman, arap kaynaklarına göre onnar-kıpçak, ama bunnar hepsi bir fidanın dalı – Türk insanı.

Konstantin İRECEK
(Araştırmacı-Tarihçi, Gagauzya)

"Gagauzlar hem kumanların bir kökenidir".
"Näkolko belejki za peçenezite, kumanite, Gagauzite i surguçite v Bolgariya".
(Kiyattan "Periodičesko spisanie", kn. 32-33, str. 238)

Kimi kaynaklara göre Türk, kimisine göre kuman, kimisine göre kıpçak sayılan ilk başta Gök Tengriye inanan bu insanların dedeleri, 1000 yıl geri Karadeniz'in poyrazından gelip, Balkan yarımadasına yerleşmişler. Kuman, Peçenek, Kıpçak, Oğuz soyundan Türk boyları zaman içinde kaynaşmışlar. Ortodoks Hristiyanlığını seçip Gagauzlar olarak tarihe girmişler.

Olga RADOVA

(Araştırmacı-Tarihçi, Gagauzya)

Benim araştırmalarıma göre Gagauzlar bir çok etnik grup oluşturmuşlar, güney doğu Avrupada. Burayı bizim Bucak Besarabianın toprakları da girer. Balkanlardan geldiler, bir kısmı da yerli Gagauzların içine yerleşti. Bizim dedelerimiz 5-6 yüzyılda burada vardı. Kimdi onlar? Soyların bir kısmı: skifler, asparov protoBulgarlar, Kıpçaklar, Oğuzlar.

-Gagauzların folklorunda gördüm o elementleri, hangileri vardı iskitlerin zamanında, daha elle zamanında.

Stepan KUROGLO (Gagauz tarihçi)

"...başka gipotezaya göre, Gagauzlar, göçebe Türklerinin ikinci bin yılın çekemesinin tayfaların torunnarı..."
("Semeynaya obrädnost Gagauzov v XIX – naçale XX vv.")

Kimi tarihçiler, Gagauzları Bulgar ya da Rum kökeninden geldiklerini kabul ederler, ama bu görüşleri bilimciler pek kabul etmezler. Tarihçilerin hepsi bugün söylüyorlar, yani Gagauzlar Türk soyundan geliyorlar. Yani onlar Anadolu Selçuklu Sultanı İzzeddin Kaykavuz Dobrucaya yerleşmiş Selçuklu Türklerinin evlat boylarıdır.

Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH

Gagauzların tarihi – Oğuzların tarihiyle başlar. Bizim tarihimize yani oğuzların tarihi Orhun yazıtlarında adımızın geçmesiyle başladığı, var sayılır. Tabi ki ondan öncesi de var. Oğuzlar - Orta Asya'da yaşayan bir Türk boyuyken sonra çeşitli sebeplerle, özellikle de fetih sebepleriyle

batıya doğru göç etmişlerdir. Büyük kolu – Selçuklar ve Osmanlılar oluşturmuştur. Biliyorsunuz Balkanlara, Avrupa ortalarına kadar bir büyük Osman devleti kurmuştur. Ama Karadenizin kuzeyinden de Peçenekler, Kıpçaklar, Uzlarayani Oğuzlar da 10-11 yüzyılda büyük kitleler halinde gelmişler Balkanlarda 1065'ten itibaren oğuzların kitleler halinde yerleştiklerini görüyoruz. Selçuklulardan da Keykavuz da bir kol bugünkü Balkanlara yerleşmişti. Bu coğrafyada yani Balkan coğrafyasında güneyden gelen Selçuklu Türkleri ve doğudan Karadeniz'in kuzeyinden gelen Oğuzlar yani uzlar kaynaştılar ve burada Hristiyanlaşarak Gagauzları oluşturdular.

19. asrın sonları ile – 20. asrın başlarında Gagauzlar arasında gezi yapan Rus Türkologu Valentin Moşkov ise Gagauzların Kumanlar ya da Oğuzlardan geldiğini sayardı.

Valentin Moşkov

"Var nice söylemeye, yani halk, hangisi yazmış Orhun yazılarını "torki", "uzlar" Rus kayıtlarından hem Gagauzlar – hep o bir halk. Onun adı Oğuzlar..."
("Gagauzi Benderskogo uezda")

Mehmet Türker ACAROĞLU (Araştırmacı-tarihçi-yazar)

Gagauzlar Bulgaristan'a Karadeniz'in kuzeyinden Hristiyan olarak geliyorlar. Ukrayna Rus bozkırlarına, yerleşiyorlar Deliorman yanına ve Deliorman şivesiyle konuşuyorlar. Yani geliyorum demiyorlar-gelerim, giderim diyorlar. Yani Osmanlıca dildir, Türkiye Türkçesi değildir, apayrı bu Deliorman şivesi. (DEVAM EDECEK)

Kıymetli KamuTürk Dergisi okuyucuları
Türk Milletinin ebedi önderi **Gazi Mustafa Kemal Atatürk**'ün İstiklal Harbi öncesinde, esnasında ve sonrasında ilgili makamlara çektiği çoğu **`şifreli'** telgrafları yayınlamaya devam ediyoruz. Geçen sayıda İzmir'in işgali öncesi ve hareket sırasında Gazi Paşa'nın **`mahrem'** mahreçli telgraflarına yer vermiştik. İkinci bölümümüzde ise Türk topraklarına yönelik işgal, Türk Milletine yönelik cinayet ve alçak tecavüzler karşısında kılını dahi kıpırdatmayan ve bilakis küffar kuvvetlerinin yanında yer alan İstanbul merkezi hükümeti ve kabinenin başındaki **Damat Ferit Paşa**'ya ilişkin Atatürk'ün şifreli telgraflarını yayınlıyoruz.

DAMAT FERİT PAŞA KABİNESİNİN YANLIŞ HAREKETİ

(16. IX. 1919)

Sivas'tan Erzurum Vilâyetine gönderilen telgraf.

2272

Erzurum Vilâyetine

Mahreci - Numarası - Kelimesi - Alındığı tarih-Saat- Sivas 1369 120 17 8/3

Malûm olduğu üzere Ferit Paşa Kabinesinin vatan ve millete karşı hiyaneti tamamen sabit olduktan sonra telgrafhaneler tutulmuş ve İstanbul'la resmi rabıtamız kesilmiştir. Bunun üzerine İngilizlerin Konya Ereğli'sini ve Niğde'yi işgale karar verdikleri haberi istihbar kılınmıştır. Fakat havalii mezkûre halkı böyle bir işgale katiyen muvafakat eyleyemeyeceklerini her nevi işgali silâhla karşılayacaklarını ihtar eylediklerinden bu haber bittabi mevkii fiile konulamadı. Mahallinden ahiren varit olan iş'arati Tesmiyeden anlaşıldığına göre Ereğli'ye Adana kumandanı tarafından gönderildiği söylenen bir İngiliz zabiti gelmiş ve güya o havaliiye Bolşevikler geldiğini işitişmiş olduklarını ve berayı tahkik vürüt eylediğini bildirmiştir. Kendisine milletin Ferit Paşa kabinesine itimat etmediğinden Padişahına arz etmek istediği ve kudreti milliyenin hakimiyeti gösterilmiştir. 16/9/35

Heyeti Temsiliye Namına Mustafa Kemal

T.İ.T.E. Arşivi: 24/3049

69 - DAMAT FERİT PAŞANIN İHANETİ

(18. IX. 1919)

Erzurum Vilâyetinden alınan tamim.

3619

Erzurum Vilâyetine

Mahreci	Numarası	Kelimesi	Alındığı Tarih	İman
Sivas	1379	159	29	Reşat

1- Millet ve vatan haini Damat Ferit Paşanın 13.9.35 tarihli İstanbul gazetelerinde görülen Fransız ajansı Havas muhabetine vâkı olan beyanatında Anadolu vilâyatının Dersaadetle olan kat'ı muhaberesi yağmacıların hareketi suretinde gösterilmekte ve şeriki hiyaneti Harbiye Nazırının faaliyetleri sayesinde güya bu hareketin kaybolmağa yüz tuttuğunu söyleyerek nameşru kabinesinin mevkii aklıca harice karşı muhkem göstermeğe yeltenmektedir.

2- Mevkilerini birkaç saat daha fazla muhafaza etmek ecnebi kesesinden bir az daha fazla para almak kaygısıyla yalan söylemekten utanmayan, zatı Hazreti Padişahıyı işgal eylemekten korkmayan bu hainlerin yeni bir teşebbüsü caniyane de bulunacakları mevsukan haber alınmıştır. Millet ile sevgili Padişahlarını temas ettirmiyen, hakikatı halin makamı mukaddesi Hilâfetin güçü ıttılama hasrı vusulüne müsaade etmeyen bu alçaklar bu kere de zatı akdesi Hilâfetenahillerini işgal ile bir bevanname ısdarına çalışmakta imisler.

3- Mevkii iktidara meşru bir kabine geçinciye kadar Dersaadetle münasebatı resmiye münkati bulunduğundan oradan gelebilecek her türlü beyanatın aslı esastan âri addedileceği şüpheden vârestedir.

4- Her tarafa tamim edilmesi mercudur. 18/9/35

Heyeti Temsiliye namına
Mustafa Kemal

132 - DAMAT FERİT PAŞA İLE İNGİLİZLER ARASINDA

YAPILAN ANLAŞMA

(12. XII. 1919)

15. K. Kumandanlığına gidenler şifre.

15. K. Kumandanlığına

Sivas 12.12.35

Zata mahsustur.

Zatı şahnenin tasviki ile iktisat ve İngiliz muahhabatıyla şahid Sad-ırazam Damat Ferit Paşa arasında tekarüz ve imza olunan 12.9.19 muahabesi hafiye sureti bu kere Dersaadette ekle edilmiştir. Tevhit ve mevkiyeti için alım ile geçmesini çalışılmaktadır. Mezkûr muahabesine herveğâlı yedi maddesi ihtiva eylemektedir:

1- İngiltere Hükümeti kendi mandan altında Türkiye'nin tamamıyet ve intikâlı deruhde eder.

2- İstanbul makâmı hilâfet ve saltanat olacak ve Boğazlar İngilterenin muraaka ve kontroluna tâbi tutulacaktır.

3- Türkiye müstakıl bir Kürdistan teşkilatı sülmanast etmeyecektir.

4- Bunlara mukabil Türkiye İngilterenin Suriye ve Elceziredeki hükümetini isahunda muaveneti filye ibrazıyla temin ve hilâfete ait manevi kudret ve selâhiyetinin İngilterenin gerek Suriye havaliyle ve gerekse Mısır-İstanbul mevkii diğer aksında istimalini taahhüt eder.

5- Milli cereyanların önüne geçebilmek için Türkiye yeniden tevlis edilecek olan sim mevruta idareye karpı vuku bulacak aksilamelleri İngiltere hükümeti teskin için bir kavve zahita tahsis edecektir.

6- Türkiye, Mısır ve Kıbrıs üzerindeki bütün hakukundan feragat ederek hususi ve sim resmi mahiyeti hâiz olan İngiltere hükümeti kodiferasına Türk muahhabatının bu bağdaki aralarını is'afe meyyal olacak ve bunun kaballatı deruhde edecektir.

7- Sûli peratının takarrüründen sonra Zatı şahane dördüncü maddedeki hususata tevsi için İngiltere hükümetiyle ayrıca bir mukavele teati edecektir. Bu mukavelede şahid mevkii mahkem tutulacaktır.

İşbu mukavelede Dersaadette müşaheteyn olarak tasviri ve tarafıni ikideyne teati ve kabul edilmiştir.

Heyeti Temsiliye namına
Mustafa Kemal

3. Kolordu Kumandanı
Selâhattin

Kısm. Kuvvetler, 12.12.1919 tarihinde imzalandı

n. 138

ATATÜRK'ün Şifreli Telgrafları

VATAN TOPRAKLARI İŞGAL EDİLMİŞTİ

SUNUŞ

Eski zamanlardan beri müşterek bir hayat yaşadığımız gayri müslim unsurlar, itilâf devletleri tarafından kendilerine gösterilen teveccühten cesaret alarak millet ve Devletin itibar ve haklarına açık hücumlara başladılar.

Hilâfet ve saltanatın merkezi olan İstanbul gaddarca ve ezici bir şekilde ihtilâf devletleri tarafından işgal edilmişti. Polis ve jandarma kuvvetleri işgal kuvvetlerinin kontrolü altına verilmişti. Bu, memleketin istiklâli ve hükümet merkezinin idaresine karşı bilfiil bir müdahale teşkil etti.

Adana ve Antalya bölgeleri Konya'ya kadar işgal edilmişti, İzmir ve civarındaki bölgenin, aynı zamanda Trakya'nın Yunanistan'a verilmesi hususu, ayrıca Doğu Anadolu'da geniş bir Ermeni devletinin, diğer taraftan Karadeniz sahillerinde Pontus Cumhuriyetinin kurulması meseleleri ciddi bir şekilde görüşülmeye başlandı.

Türk milletinin bu şartlar altında, topraklarının bütünlüğü ve bağımsızlığına aynı zamanda haysiyet ve diğer haklarına karşı yapılan bu hareketlerden müteessir olacağı tabii idi.

Diğer taraftan İstanbul'da Mebusan Meclisinin dağılmasıyla idareyi ele alan ve kifayetsiz şahıslardan müteşekkil hükümet salâhiyetini milli kuvvetlerden almıyordu ve milletin temsilcilerinin murakabesinden kurtulmuştu.

Bu sırada bu kabinelerin sadece milletin haklarını ve itibarını korumak için lüzumlu vasıflardan mahrum olmayıp yabancı devletlerin ve bilhassa İngiltere'nin arzularını tatmin yolunda çalıştıkları ve bunların elinde sadece birer oyuncak haline geldikleri fark edildi.

Bu suretle varlığı hususunda ciddi bir endişeye düşmüş olan millet doğrudan doğruya, bizzat

müdahale ederek kuvvetini ve idari tutumunu göstermek lüzumunu hissetti. Bunun neticesi olarak memleketin her tarafında milli cemiyetler kurulmaya başlandı.

Bu cemiyetler içinde belli başlıları şunlardır: Erzurum da **Vilâyatı Şarkıye Müdafaai Hukuk Cemiyeti**; Diyarbakır **Müdafaai Hukuk Cemiyeti**; Kilikya **Müdafaai Hukuku Milliye Cemiyeti**; (bu cemiyet daha sonraları Müdafaai Hukuku Milliye ve Reddi İlhak Cemiyeti" adını almıştır.) **Trakya ve Paşa Eli Cemiyeti** (bu cemiyet Batı Trakya cemiyetleriyle birleşerek "Trakya Cemiyeti" ismini almıştır); Ayrıca İstanbul'da birçok cemiyetler kurulmuştu ki bunlardan **Milli Birlik Cemiyeti** en başlıcasıdır. Bu cemiyetlerin hâli hazırda ki partilerle veya kurulmakta olanlarla hiçbir ilgisi yoktu. Aksine her türlü siyasi gayeden tamamen uzaktırlar ve varlıklarını sadece memleket bütünlüğünü, millet ve devletin diğer haklarını koruma gayesine borçludurlar. Bunların hepsi aynı tesirler ve sebepler altında faaliyet göstermektedirler.

Bütün memlekette kurulmuş bulunan bu cemiyetlerin teşkilatlarını tamamen nizamlı ve asayişe uygun bir şekilde genişletmekle meşgul oldukları sırada-adalet ve hukuk prensiplerinin talep edileceği zamanı emniyetle bekliyorlardı. Yunanlılar İzmir'i ve civarını itilâf devletlerinin himayesinde işgal ettiler ve bu vesileyle görülmedik mezalim yaptılar. Yunan askerleri ve onlara silâhlarla katılan mahalli Rumlar Müslüman halk arasında bir katliama giriştiler. Bu katliam sırasında memurlar, Osmanlı subay ve askerleri ve kendi halinde yaşayan halk ayırd edilmeden öldürüldüler ve Engizisyonvari çeşitli işkence ve vahşete tâbi tutuldular. İnsanlık hukuku her şekilde barbarca ihlâl edildi.

AYAKLANMALAR DİRENİŞLER BAŞLADI

Tabiatıyla Müslüman halk arasında şikâyetler büyüktü. Yardım isteniyordu. İstanbul'un masum ve işkence altındaki Müslüman halkının bu sesi bütün memlekette akisler yaptı. Bütün millet Yunanlıların düşmanca, barbar hareketlerine karşı yekvücut olarak ayaklandı. Şehirlerde ve hatta köylerde toplantılar yapılıyor, İtilâf devletlerine ve bütün medeni âleme göz yaşları içinde yardım dileyen yüzlerce telgraf gönderiliyordu. Bütün milletin insan haklarına ve adalete dönüş yolunda yaptıkları ricalar işitilmedi. Aksine Yunanlılar harekât sahasını ilk mezalimini devam ettirerek genişlettiler. İstanbul'da merkezi hükümetle birlikte hareket

eden İngilizlerin baskı rejimi daha sert bir şekil aldı. Antalya'daki İtalyan kuvvetleri arttırıldı. Kilikya'da Müslüman ahali hakaret ve tecavüzlere maruz kalmağa devam etti ve Türk hükümetinin baskı altında tutulması için yeni, şiddetlendirilmiş tedbirler kullanıldı. İstanbul ve İzmir tarafından hareketleri idare edilen Yunan bölükleri Müslüman halka karşı tecavüzlerini arttırdılar.

Bu nazik zamanda hiçbir zaman milletin his ve arzularını temsil etmeyen Ferit Paşa kabinesi Mustafa Kemal'in deyiimiyle, 'kukla ve oyuncak'tan ibaretti!

Yunanlılar İzmir'i ve civarını itilâf devletlerinin himayesinde işgal ettiler ve bu vesileyle görülmedik mezalim yaptılar. Yunan askerleri ve onlara silâhlarla katılan mahalli Rumlar Müslüman halk arasında bir katliama giriştiler. Bu katliam sırasında memurlar, Osmanlı subay ve askerleri ve kendi halinde yaşayan halk ayırd edilmeden öldürüldüler!

ATATÜRK'ÜN Şifreli Telgrafları

71 - DAMAT FERİT PAŞANIN BEYANNAMESİ (21. IX. 1919)

Erzurum Vilâyetinden alınan tamim

3594

Erzurum Vilâyetine

Mahreci	Numarası	Kelimesi	Alındığı Tarih	Saat
Sivas	1778	89	22	13.15

Zatı şahanenin lisası humayunlarından millete hitaben bir beyanname neşrinin Babıalice mutasavver olduğu birkaç gün evvel tamimen bildirilmişti. Ferit Paşa kabinesi hakikatı ahvalden zaten hilâfetpenahiyi haberdar etmekte ve hıyaneti vataniyesine devam eylemektedir. Kabinenin bu devam ve ısrarı memleket için her dakika ayrı bir zararı tevhit ediyor. Şimdi de neşretmekte olduklarını istihbar ettiğimiz beyanname ile milleti bir kere daha iğfal etmek istiyorlar. Bunların mevkii iktidardan çekilmelerine çalışmak en büyük bir vazifei vataniyedir. Bunun için zatı şahaneye icabeden maruzatta bulunulması lüzumu tamimen tebliğ olunur.

21.9.35

Heyeti Temsiliye namına
Mustafa Kemal

Baştaamim devniri rüesaya irası ve Belediye
yusulması 22 minh yusıldı 27/9/35

T.İ.T.E. Arşivi: 24/3517

YUNANLILARIN ASKER VE MÜHİMMAT SEVKETTİKLERİNE DAİR

(27. II. 1920)

3. K. Kumandanlığı elile Sivas Müd. Huk. Cemiyetine gönderilen telgraf.
1554 Sivas: 28/2/36

Müdafadi Hukuk Cemiyeti Sivas Heyeti Merkeziyesine

1- 22 /2 /36 da gelen vapurlardan üç yüz 23 /2 /36 da gelen büyük bir vapurdan bir tabur askerle her üçünden külliyyetli tel örgüsü, 300 nakliye arabası, 2 tayyare, altı top, on iki makineli silâh, sekiz mitralyöz pek çok zahire çıkarıldığı ve Pınarbaşı'nda kalmak üzere Nif kazasına üç bin araba sevk edildiği,

2 - Her gün asker ve mühimmat ve saire gelerek cephelelerin takviyesine devam edildiği ve Rum gazeteleri Venizelos'un Asyayı Suğra hakkındaki metalibatinın kabul edildiğini ve Rumların İzmir'in katiyen Yunanistan'a ilhak edildiğini iddia ettikleri İzmir'den bildiriliyor.

Heyeti Temsiliye namına
Mustafa Kemal
Aslına mutabıktır.

Mustafa Kemal'in askerlikten istifa telgrafi

45 - ASKERLİKTE İSTİFASI (9. VII. 1919)

Erzurum Vilâyetine tamim edilmek üzere gönderilen yazı.

numara
346

Erzurum
9 /7 /35

Erzurum Vilâyeti Aliyesine

Mübarek vatan ve milleti parçalanmak tehlikesinden kurtarmak ve Yunan ve Ermeni âmaline kurban etmemek için açılan mücahedei milliye uğrunda milletle beraber serbest surette çalışmağa sıfatı resmiye ve askeriye artık mâni olmağa başladı. Bu gayeyi mukaddese için milletle beraber nihayete kadar çalışmağa mukaddesatım namına söz vermiş olduğum eihetle pek âşıkı bulunduğum silki celili askeriye bugün veda ve istifa ettim. Bundan sonra gayeyi mukaddesei milliyemiz için her türlü fedakârlıkla çalışmak üzere sinei millette bir ferdi mücahit suretile bulunmakta olduğumu tamimen arz ve ilân eylerim.

kaleme 10 temmuz 35

M. Kemal

T.İ.T.E. Arşivi: 24/3526

Erzurum Müdafai Hukuk Cemiyetine çekilen telgraf

MEVLÛT KANDİLİ MÜNASEBETİYLE ATATÜRK'ÜN KUTLAMA TELGRAFI (5. XII.1919)

Erzurum Müdafaai Hukuk Cemiyeti Heyeti Merkeziyesine

Hulûliyle bütün muvahhidinin müşerref ve mübahi olduğu Mevlûdu Nebevi Hazreti Resaletpenahinin vatan ve memleket hakkında mütemeyyin ve mübarek olmasını temenni eylerim. 5 /12 /35

Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti Heyeti Temsiliyesi namına
Mustafa Kemal

T.İ.T.E.Arşivi:38/4331

(Allah'ın birliğine inanan askerlerin (İslam ordusunun) şeref duyduğu ve övüldüğü hazreti Peygamberin doğumunun vatan ve memleket için mübarek olmasını temenni ederim.)

ATATÜRK'ÜN OSMANLI PADİŞAHI MEHMET REŞAD'IN BAŞYAVERİ NACİ BEYE ÇEKTİĞİ ŞİFRELI TELGRAF

YENİ BİR KABİNEİN TEŞKİLİ LÜZUMU

(14.X.1918)

Gayet mahremdir

Seryaver Hazreti şehriyari Naci Beyefendiye Talât Paşa kabinesinin meflûc (felçli) bir halde, Tevfik Paşa Hazretlerinin de muayyen (belirsiz) bir kabine teşkilinde müşkülâta (zorluğa) maruz bulunmakta olduğunu haber alıyorum. Ordular muharebe kudretinden mahrum ve zaten kuvayı mevcude müdafaadan aciz bir hale getirilmiştir.

Düşman her gün daha müsait ve ezici şurut (1) ihraz (2) etmektedir. Müttefikân, olmadığı takdirde münferiden ve behemehal sulhu takarrür (3) ettirmek lâzımdır. Bunun için fevt olunacak bir an dahi kalmamıştır. Aksi takdirde memleketin kâmilten elden çıkması ve devletimizin gayri kabili telâfi mehalike maruz kalması baidül ihtimal, değildir.

Muhterem Padişahımıza olan sadakat ve inerbutiye-tim ve vatanımın temini selâmeti itibarile arzederim ki Tevfik Paşa Hazretleri filhakika (4) müşkülâta tesadüf etmişlerse Sadaretin (5) derhal İzzet Paşa Hazretlerine tevcihi ve müşarûnileyhin de esası, Fethi, Tahsin, Rauf, Azmi, Canbulat, Şeyhülislâm Hayri ve acizlerinden mürekkep bir kabine teşkil etmesi zaruridir. Zevatı (6) mezkûrenin (7) vücuda getireceği kabine vaziyete hakim olabileceği zan ve itikadındayım.

Tevfik Paşa Hazretleri size isimlerini saydığım zevata müracaat ettiği takdirde mazharı teşhîlât olabilir zannederim. Münasip ise bu zevatın şevketmeap efendimize arzını rica ederim.

Tesrinievvel 918

Fahri Yaver Hazreti Şehriyari

Mustafa Kemal

T.İ.T.E. Arşivi : 63/17436

1-Şurut-Sevinç

2- İhraz-Kazanma

3-Takarrür-Yerleştirme

4- Filhakika-Doğrusu

5-Sadaret-Padişahın sadrazamlarda bulunan mührü

6- Zevat-Önemli kişiler

7- Mezkure-İsmi geçen

48 - ERZURUM KONGRESİNİN AÇILIŞINDA OKUNAN HUTBE (9. VIII. 1919)

Şiran Müftüsü Hasan Fahri Efendiye gönderilen yazı.

Şiran Müftüsü Hasan Fahri Efendi Hazretlerine

Erzurum Kongremizin hini küşadında ve hitampezir olması münasebetiyle irat buyurduğunuz arapça belîğ ve fasih ve maksada tamamen mutabık hitabelerniz cemiyetimiz tarihinde pek kıymetli hatırat olarak mahfuz kalmaktadır. Bulunacağınız mahallerden dahi lâtif sözlerinizle mali mektuplarınızı almakla mübahi olacağım. Cenabı Hak hayırlı seyahat müyesser buyursun amin. 9 Ağustos 1335

M. Kemal

T.İ.T.E. Arşivi: 109/19023

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK, ERZURUM KONGRESİ'NİN AÇILIŞ VE KAPANIŞINDA KURAN-I KERİM OKUYAN VE DUA EDEN ŞİRAN MÜFTÜSÜ HASAN FAHRİ EFENDİ'YE GÖNDERDİĞİ TEŞEKKÜR YAZISI.

"Erzurum Kongremizin küşadında (açılış) ve hitampezir (kapanış) olması münasebetiyle irat buyurduğunuz Arapça belîğ (açık-güzel), fasih (açık ve güzel) ve maksada tamamen mutabık hitabetiniz cemiyetimiz tarihinde pek kıymetli hatırat olarak mahfuz (saklı) kalacaktır.

Bulunacağınız mahallerden dahi lâtif (mülayim) sözlerinizle mali mektuplarınızı almakla mübahi (övünmek) olacağım. Cenabı Hak hayırlı seyahat müyesser (nasip) buyursun amin."

M. Kemal

YERLİ KÖK HÜCRE PROJEMİZ

KÖKTÜRK

Günümüzde ‘kök hücre’ kullanım alanı; hasar görmüş organlar ile ‘lösemi’, kanser gibi birçok hastalığın tedavisinde kullanılıyor. Kök hücreler içimizde, kendi yedeklerini alarak çoğalabiliyorlar-mış. Hatta özel dokuların yerini alıp, onlara dönüşüp, en önemlisi sıfır kilometre doku, organ onarımı yapıyorlar.

■ Emrah Bekçi

KamuTürk Dergimizde, genelde Türk tarihi hakkında makalelerim yayımlanıyor. Bu sayıda da siz değerli okuyucularıma yine tarihsel ve kültürel bir dosyayı paylaşacağım. Ama bu sayıda geleceğimizi yakından ilgilendiren ve şimdiden tedbirini almamız gereken bir sağlık sorunumuz ve çözüm önerimi siz okuyucularıma arz etmek isterim. Malumunuz, sağlık hakkı, 1961 ve 1982 Anayasalarında tanınan temel haklar arasındadır. Anayasal hak güvencesi, kaynağını uluslararası insan hakları hukukundan alan sağlık hakkı normlarıyla tamamlanmaktadır. Sağlık konusunda ülkemiz ve

ilgili bakanlığımız birçok çalışma yürütmektedir. Şahsımın üzerinde duracağı husus ise (Tıbbi terminoloji kullanmadan) ‘**kök hücre**’ nakli ve kök hücrenin sadece kişi için değil bir ülkenin geleceğini nasıl etkilediğinin altını çizmek, bir proje fikrinin duyurusunu yapmaktır. Günümüzde ‘**kök hücre**’ kullanım alanı; hasar görmüş organlar ile ‘**lösemi**’, kanser gibi birçok hastalığın tedavisinde kullanılıyor. Kök hücreler içimizde, kendi yedeklerini alarak çoğalabiliyorlarmış. Hatta özel dokuların yerini alıp, onlara dönüşüp, en önemlisi sıfır kilometre doku, organ onarımı yapıyorlar. Eklem kireçlemesi,

cilt kırışıkları gibi yaşlanmayla ilgili etkileri geri döndürüyorlarmış. Konuyla alakalı olarak okuduğum birçok akademik metin içerisinden anladığım şu oldu; ‘kök hücre’ bir milletin gelecek asırlarda sağlıklı bireylerinin yaşaya bilmesi için günümüzde alınacak tedbirin ve projenin adıdır. Günümüzde medya ve televizyonların ana haber bültenlerinde haftada bir kök hücre ihtiyacı olan insanlarımızın dramlarını izliyoruz. Millet olarak bizleri çok derinden etkileyen bu sağlık sorunu, gerekli tedbirlerin alınmasıyla çözüme kavuşacak bir sorun. En önemlisi ise geleceğimize de güvenle bakmamızı sağlayacaktır.

“Kök Hücre” konusundaki okumalarımda dünya sağlık sektöründe birçok uygulama söz konusu. Ülkemizde ise ‘özel kök hücre bankaları’ kurulmuş olup. İleride sağlık sorunu yaşayacak olan ‘madden güçlü’ bireyler; kendi kök hücrelerinin saklanması için bu bankalara ücret karşılığı kök hücrelerini saklatmaktadırlar.

Ya imkânı olmayan (Parası Olmayan) insanlarımız?

Ülkemizde resmi olarak faaliyet gösteren Türkök (<https://turkok.saglik.gov.tr>) Sağlık Bakanlığı bünyesinde çalışmalarını yürütmektedir. Kurumun yapmış olduğu çalışma genelde donör merkezlerinde

insanlarımızdan kök hücre temini. Bunun için ülkemizde 13 donör merkezi kurulmuş. Her insanımızın farklı yaşlarda ciddi rahatsızlıklarına cevap olacak olan ‘kök hücre’ için ülkemiz sadece 13 noktada merkez açıp faaliyet göstermektedir.

13 DONÖR MERKEZİ

Peki 81 ilimizin tamamında ve maddi durumu ne olur ise olsun her vatandaşı-mızın ‘kök hücre’ ihtiyacı konusunda geleceğini temin etmenin bir yolu var mıdır? Evet!

“Kök Hücre” konusunda bütün insanlarımızı yakından ilgilendiren ve ailelerimizi sevindirecek olan bir uygulama söz konusu olabilir. Bu uygulama Yaraticının, yarattığını dünyaya ilk gelişindeki 15 dakika içerisinde sağladığı bir imkân. Bu metafizik imkânı bilimsel olarak iyi kullana bilir isek; geleceğimizi oluşturacak olan neslimiz çok daha sağlıklı ve kendinden emin olacaktır.

Kısacası dünyaya geldiğimiz ilk 15 dakika... Peki nasıl olacak? Anneler ve anne adayları normal, ya da sezeryan doğumlarda, doğumu gerçekleştikten sonraki ilk 15 dakika içerisinde bebeğin göbek bağı kesilerek “Kök Hücre” temini sağlana biliyor. Göbek kordonundan elde edilen kan ‘kök hücre’ oluyor. Gerekli olan miktar ise; 50-60 mililitre. Ve özel poşetlerde bankalara gönderilip sıvı azot içinde dondurulup saklana biliyor. Kısacası 81 ilimizde doğum ve çocuk hastanemiz bulunmakta. Bu kurumlarımızda oluşturulacak olan kök hücre bankaları, geleceğimizi temini

olacak. Doğum yapan her aneden alınan ‘kök hücre’ ile-riki tarihlerde hem çocuğunun hem kendisinin veya başka bir ihtiyaç sahibinin sağlık sorununu çözecektir. Buradan dergimiz aracılığı ile Sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere, Sağlık Bakanımıza konuyu ‘milli fikir işçisi’ olarak iletmek istiyorum. Ayrıca bu bankalarımız kurulur ve isim gerekir ise; adının “Kök-Türk Bankası” olmasını canı gönülden isteriz. Konuya duyarlı olacak tüm değerlerimize şimdiden teşekkür eder. Saygılarımı İletirim

KAHVECİ: YENİ ZELANDA’DA YAŞANAN HAIN SALDIRIYI LANETLİYORUM

Yeni Zelanda’da iki ayrı camiye Cuma namazı sırasında düzenlenen silahlı saldırı sonucunda onlarca insan hayatını kaybederken, çok sayıda kişide yaralandı.

Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci, ırkçı saldırıyı lanetlerken, hayatlarını kaybedenlere yüce Allah’tan rahmet, tüm İslam alemine baş sağlığı diledi.

Genel Başkan Önder Kahveci, mesajında şunları kaydetti: “Dünyanın en sakin ülkelerinden birisi olarak kabul edilen Yeni Zelanda’da Cuma namazı sırasında cemaate yönelik olarak yapılan saldırıda 50’den fazla insanın hayatını kaybettiği, çok sayıda yaralının olduğu haberleri bizleri derinden üzmüş ve infial yaratmıştır. Bu canî saldırıyı nefretle kınıyoruz. Dünyanın farklı bölgelerinde İslam dinine yönelik yıllardır ekilen nefret tohumları bugün bu tip saldırılarla kendini göstermeye başlamıştır. Kutsal dinimizi hedef alan yazılar, karikatürler ve alçakça saldırılar karşısında dünya devletleri harekete geçmeli, İslamofobi olarak adlandırılan ve bu çerçevede körüklenen tüm ayrılıkçı düşünceleri sonlandırmak adına ortak sorumluluk almalılardır. Dillerinden dünya barışını düşürmeyen, söylemlerinde demokrasi naraları atan sözde gelişmiş devletlerin İslam dünyasına yönelik uyguladıkları politikaları bu olaylara zemin hazırlamaktadır.

Dini ibadetlerini yaparken böylesine alçakça bir saldırıya maruz kalan insanların görüntüleri tüm dünya devletlerine ibret olmalı ve hiç kimse katliama sessiz kalmadan tepkilerini net bir şekilde açıklamalıdır.

Sadece dinimizi değil Türk devletini de hedef alan bazı yazı ve açıklamaların da bu olayda yer bulması, bu saldırının ve saldırganın arkasında organize olmuş farklı kişi ya da gruplarında olabileceğini ortaya koymaktadır. Din kardeşlerimize yapılan bu alçak saldırıyı bir kez daha lanetliyor, hayatını kaybedenlere yüce Allah’tan rahmet, ailelerine, yakınlarına ve tüm İslam âlemine başsağlığı, yaralılara da acil şifalar diliyorum.”

KÖK HÜCRE TEDAVİSİ UYGULANAN HASTALIKLAR

- Kemik iliği kanserleri
- Kalıtsal metabolik hastalıklar
- Lenfomalar
- Kalıtsal anemiler
- Çeşitli organ kanserleri
- İmmün yetersizlikler
- Kemik iliğinin çalışmadığı veya yetersiz çalıştığı durumlar

TÜRKÖK KÖK HÜCRE

KÖK HÜCRE

Yaşam boyu kendi kendini yenileme ve farklı, tamamen olgun hücrelere dönüşebilme kapasitesine sahip hücrelerdir. İhtiyaç olduğu zaman kendilerinden sonraki hücrelere farklılaşarak, hücrelerin gelişimini, olgunlaşmasını ve çoğalmasını sağlarlar.

Erişkin kök hücrelerden olan hematopoetik kök hücreler;

-Tüm kan hücrelerine farklılaşabilirler.
-Kemik iliği, kan ve göbek kordonundan elde edilirler.

-Uygun koşullarda dondurularak canlılığını korurlar.

Damar yolu ile verildiğinde kemik iliğine yerleşir ve hematopoezi (kan hücrelerinin oluşumu) başlatırlar.

HLA, bir kişinin dokusunun diğer bir kişiye ne kadar uyduğunu gösterir. HLA doku tipi kalıtsal olup, kişinin kardeşleri, varsa ikizi en iyi eşleşme ihtimali olan kişilerdir. Hastanın ailesi içerisinde eşleşme bulunamaz ise tarama sizin gibi akraba olmayan kişiler arasında yapılmaya başlanır. Bir bağışçının, bir hasta için uygun olduğunun belirlenmesi, HLA doku tiplerinin eşleşmesi ile olur. Bağışçı ve hastanın HLA sonuçlarının yüksek oranda eşleşmesi, en iyi nakil sonucunun alınmasına neden olur.

Çocuğunuzun faaliyetlerini gözlemlemek: ailelerin mutlaka bilmesi gereken unsurlar...

EBEVEYN KONTROLÜ

Ailelerin ısrarla gözlem yapmaya devam etmesi çocukları sağlıklı ve güvensiz bir gelecek tehlikesinden korur, riskleri azaltır.

■ Mehmet Özgür Zobar

Ergenlik çağındaki gençler için zaman; hızlıca büyüme, keşif ve risk almak için vardır. Risk almak; gençlere kim olduklarını anlamak, yeteneklerini ve becerilerini test etmek için fırsat verir. Ama sigara, uyuşturucu ya da alkol kullanımı, alkollü araç kullanmak ya da korunmasız cinsel ilişki gibi deneyimler gencin yaşamında uzun süreli ve büyük hasarlar yaratabilir. Ailelerin gençler üzerinde büyük etkileri vardır. Ebeveynler çocuklarıyla ilgili, ne yaptığı, kiminle olduğu, nerede oldukları gibi basit gözden geçirmeleri yapıyorsa, ileride oluşabilecek kaza, istenmeyen hamilelik, uyuşturucu, alkol ya da sigara kullanımı gibi risklerle karşılaşma ihtimalini düşürüyorlar demektir. Bu ebeveynler çocuklarının aktivitelerini ve davranışlarını gözlemlemektedirler.

EBEVEYN KONTROLÜ NEDİR?

- 1) Ailelerin çocuklarında görmek istedikleri davranışlar;
- 2) Ailelerin gözlem için kullandığı metotlar

3) Çocuğun kuralları yıktığında ailenin buna tepkisinden oluşur.

Çocuğunuza;

- Nereye gidiyorsun?
- Kiminle olacaksın?
- Ne zaman evde olacaksın? gibi sorular soruyorsanız ya da
- Ara sıra telefon ile kontrol ediyorsanız,
- Çocuğunuzun arkadaşlarının aileleri ile tanışmak istiyorsanız,
- Yaptığı ve yapmak istediği tercihleri taşıdığı riskler ve sonuçları açısından tartışabiliyorsanız,
- Çocuğunuz kurallarınızı, ödül ve cezalarını benimsemişse, Siz zaten ebeveyn kontrolü yapıyorsunuz demektir. Kontrol ve gözlem çocukluk evresinde başlayıp ergenliğin sonuna kadar devam etmelidir. Çocukluktan ergenliğe atılan adımlar ile birlikte aileler çocuklarının bağımsız olma isteklerini, gözlem ve kontrole karşı olduklarını fark edebilir. Ancak ısrarla gözlem yapmaya devam etmek onları sağlıklı ve güvensiz bir gelecek tehlikesinden korur, riskleri azaltır.

EBEVEYN KONTROLÜ FARK YARATIR MI?

Evet. Yapılan araştırmalar yeterli kontrol ve gözlem uygulayan ailelerin çocuklarında sigara, alkol, uyuşturucu, okuldaki kaçma, psikolojik sorunlar gibi problemlerin daha az yaşandığına dikkat çekiyor.

ETKİLİ BİR GÖZLEM İÇİN AİLELER NE YAPMALI?

- Aşağıdaki ipuçları çocuğunuzun gözlemlemenize ve riskli davranışlardan kaçınmasına yardımcı olacaktır.
- Çocuğunuzla kurallar ve beklentileriniz hakkında konuşun. Kurallara uymamanın sonuçlarını açıklayın.
- Nasıl hissettiğini, ne düşündüğünü anlamak için onu gerçekten dinleyin.
- Arkadaşlarıyla tanışın.
- Arkadaşları ile yaptıkları planlar hakkında konuşun. Okul çıkışında ne yaptığını, kimlerle nerelere gittiğini öğrenin.
- Eve zamanında gelmesi gerektiği, gelemeyecekse telefonla haber vermesi gerektiği hususlarında net olun.
- Arkadaşının evine gittiğinde evde bir yetişkinin olup olmayacağını bilin.
- Bir sevgilisi olup olmadığını öğrenin.
- Çocuğunuzun arkadaşlarının aileleriyle tanışın.
- Çocuğunu tanıyan herkesle (akra-

balar, öğretmenler ve diğer yetişkinler) çocuğunuz hakkında konuşun. Sizin fark etmediğiniz ama onların gözlemlediği olumsuz durum olabilir.

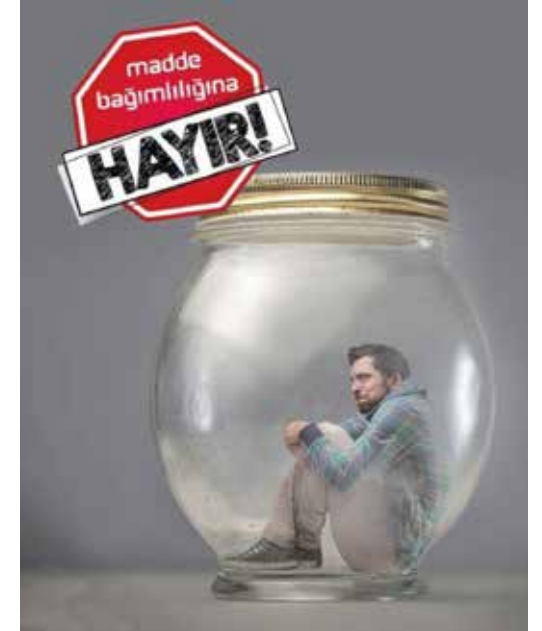
- Parasını nasıl harcadığını takip edin.
- İnternet güvenliği hakkında çocuğunuzun bilgilendirin. Bilgisayar ile kaliteli zaman geçirmesine özen gösterin.
- Çocuğunuzun duygusal ve ruhsal durum değişikliklerine dikkat edin. Her durumda yanlarında olacağını hissettirin.
- Bir kurala uymadığında vereceğiniz ceza adil ve orantılı olsun.

AİLELER NASIL BAŞARILI BİR GÖZLEM YAPABİLİR?

Ebeveyn kontrolü; eğer çocuğunuzla iyi, açık ve saygıya dayalı bir ilişki geliştirmişseniz gayet başarılı sonuçlar verecektir. Eğer sizi güvenir ve akıl danışılabilir olarak görürlerse daha rahat iletişime geçerler, dinlerler ve sorunlarını paylaşırlar. Sizinle

olan ilişkilerinde yeterince tatmin olurlarsa kurallara uyma konusunda hassasiyet gösterirler. Çocuğunuzla iyi ilişkiler kurmak ve sorunsuz bir şekilde gözlem ve kontrol yapmak istiyorsanız;

- onu dinleyin,
- ona sorular sorun,
- onun fikrini alın,
- gerekirse onlara yardım teklif edin,
- hayatında siz de yer alın.

ÇALIŞAN ANNE VE BABALAR NE YAPMALILAR?
Çalışan anne babalar olarak çocuklarımıza gereken ilgiyi göstermemiz için en çok ihtiyaç duyduğumuz şey zamandır. İş ya da diğer aktiviteleriniz sizleri evden ya da çocuklarınızdan uzaklaştırıyor olabilir. Arazedeki bağlantıyı koparmamak ve gerekli gözlemleri yapabilmek için e-posta, kısa mesaj gönderme ya da telefon ile arama yöntemlerini kullanabilirsiniz. Ayrıca diğer yakınlarınızdan, arkadaşlarınızdan, öğretmenlerden çocuğunuzun aktiviteleri ve davranışları hakkında bilgiler alabilirsiniz. Birçok kişi tarafından gözlem yapılması çocuğunuzun hatalı davranışlar sergileme ve bağımlılık gibi problemlerle karşılaşma ihtimalini azaltır.

Çocuğunuz yemek yemiyor mu?

Yemek yedirirken televizyon izletmek doğru bir alışkanlık değildir. Mutlaka '**aferin, gayet iyisin**' gibi onure edici cümlelerle çocuğu cesaretlendirmek gerekir. **Yemek yemenin süresi olmalıdır.** Bu süre tüm aile bireylerinin yemeklerini bitirerek masadan kalktığı süre olmalıdır. Her yemeği çocuğunuz yemek zorunda değildir. Tercihleri ve istekleri ile onu kabullenmeyi öğrenin.

Diyetisyen Renan Güneş

KAMU TÜRK
okuyucuları için yazdı...

- Türkiye genelindeki yeme bozuklukları neler ve bu alışkanlıkların üstesinden nasıl gelinebilir?

En önemli olanları anoreksiya nervoza, bulimia nervoza ve tıknırcasına yeme sendromu olarak söylenebilir. Kısaca bahsetmek gerekirse anoreksiya nervoza genel olarak 12-18 yaşları arasında başlayan ve şişmanlamaya karşı ağır korku yüzünden bilinçli olarak aşırı zayıf kalma çabaları ile belirlenen bir bozukluktur. En temel belirti aşırı kilo alma korkusudur. Bu durum kişinin yiyecek konusunda fobik olacak noktaya dek varmasına neden olabilir. Çok zayıf ve ince olsalar bile kendilerini şişman bulabilirler. Bulimia nervoza dönem dönem gelen aşırı yemek yeme kilo alma ve bir yandan da kilo almayı durdurma çabaları ile devam eden bir bozukluktur. Kişi aşırı yeme nöbeti başlayınca bütün çabalarına, korkularına, üzüntüsüne rağmen yeme tutkusunu durduramaz. Kilo almayı önlemek için kişi yediklerini kusar. İştah kesici, idrar söktürücü ilaçlar kullanır. Yeme tutkusu öyle ağır basar ki bir yandan gizlice yer gider çıkarır yine yerler.

Tıknırcasına yeme bozukluğu erişkinlerde en yaygın görülen yeme bozukluğudur. Tıknırcasına yeme bozukluğunda obeziteyle ilişkili tıbbi komplikasyonlar, yeme bozukluğuna bağlı psikopatolojiler ve başka ruhsal bozukluklarda görülebilmektedir. Tıknırcasına yeme bozukluğu olan birinin obez olması da şart değildir. Bu tarz hastalıkların tedavisinde bir ekip olarak hareket etmek gerekir. Psikiyatristler psikologlar endokrin uzmanı diyetisyen birlikte hareket etmelidir. Özellikle ağır vakalarda hastane yatışı zorunludur. Hastaya doğru beslenme ilkeleri doğrultusunda uygun programlar hazırlanarak tedaviye başlanır.

- Obez noktasına ulaşan kişilerin öncelikli yapması gerekenler nedir?

Önce obezite nedir bir göz atalım. Obezite genel olarak bedenin yağ kütlelerinin yağsız kütleyle oranının aşırı artması sonucu boy uzunluğuna göre vücut ağırlığının arzu edilen düzeyin üstüne çıkmasıdır. Obezite tedavisi bireyin kararlılığı ve etkin olarak katılımını gerektiren tedavisi zorunlu uzun ve süreklilik arz eden bir süreçtir. Bu nedenle obezite tedavisinde hekim, diyetisyen, psikolog, fizyoterapistten oluşan bir ekip gerekmektedir. Obezite tedavisi için bazı yöntemler vardır. Tıbbi beslenme tedavisinde uygulanacak zayıflama diyetleri yeterli ve dengeli beslenme ilkeleri ile uyumlu olmalıdır. Amaç bireye doğru beslenme alışkanlığı kazandırılması ve bu alışkanlığı sürdürmesidir. Egzersiz tedavisi fiziksel aktivitenin yağ dokusu ve karın bölgesinde ki yağlanmayı azalttığı diyet yapıldığında görülebilen kas kitlesi kayıplarını önlediği kesin olarak kabul edilmektedir. Davranış değişikliği tedavisi vücut ağırlığının denetiminde davranış değişikliği tedavisi, fazla ağırlık kazanımına neden olan yemek yeme ve fiziksel aktivite ile ilgili olumsuz davranışları olumlu yönde değiştirmeyi veya azaltmayı olumlu davranışları ise pekiştirerek yaşam biçimi haline gelmesini amaçlayan bir tedavi şeklidir. İlaç tedavisi obezite tedavisinde kullanılacak ilaçlar hafif ve orta derecede ağırlık fazlalığı olan bireyler için uygun değildir. obezite tedavisinin başarılı olması için hastanın ilaç tedavisinin yanısıra tıbbi beslenme tedavisi ve egzersiz tedavisini sürdürmeyi kabul etmesi düzenli olarak kontrollere gelmesi gerekmektedir. Cerrahi tedavi besinlerle alınan enerjinin azaltılmasına yönelik bariyatrik cerrahide hedef, besinlerin gastro intestinal sistemde emilimlerini azaltmaktır. Bu amaçla bypass,

gastroplasti, gastrik bantlama, gastrik balon vb yöntemleri kullanılır.

- Yeme alışkanlıklarının oturtulması bakımından çocukların beslenme alışkanlıkları nasıl yönlendirilebilir?

Yemek yeme hemen hemen her annenin yaşadığı stresli bir durumdur. Özellikle iştahsız çocuklar tam bir işkence gibidir. Bitmeyen tabaklar, ret edilen yemekler annenin hem vicdanen azap duymasına hem de çocuğun gelişimi ile ilgili yaşanan endişelere neden olur. Çocuklarda beslenme alışkanlığını doğru bir şekilde kazandırmak için ona uygun yöntemler kullanılmalıdır. Çocukta yeme arzusunun üç şey uyandırır.

Yemek yediği yer

Yemeği yedirenin tutumu

Ne yediği

Aslında bu üç şeyi doğru kullanırsanız çocuğunuzda doğru yemek yeme alışkanlığı kazandırabilirsiniz. Aslında ailenin yemek yeme tarzı da çocuğa yansır. Çocuk aile bireylerinin yemek yeme alışkanlığından etkilenmektedir.

Yemek yedirirken televizyon izletmek doğru bir alışkanlık değildir. Mutlaka aferin, gayet iyisin gibi onure edici cümlelerle çocuğu cesaretlendirmek gerekir.

Yemek yemenin süresi olmalıdır. Bu süre tüm aile bireylerinin yemeklerini bitirerek masadan kalktığı süre olmalıdır.

Her yemeği çocuğunuz yemek zorunda değildir. Tercihleri ve istekleri ile onu kabullenmeyi öğrenin. Ancak buradan reddettiği her şeye evet deyin demiyorum, kurallarınız ve sınırlarınız olsun.

Özellikle yemeklerde figürsel süzlemelere değişik şekiller ya da yaratıcı sanatsal yeteneğinizle daha da ilginç hale getirebilirsiniz. Açlık ve doymak kavramlarını öğretin. Çocuğun yemek yemesi için acıkmasını bekleyin. Unutmayın onlarda bir birey sizin sevdiklerinizi sevmek zorunda değil.

Emine ERGÜN

Çocuk Gelişimi ve Eğitimi
Uzmanı -Aile Danışmanı

emine@emineergun.com.tr

HER YÖNÜYLE DİSLEKSİ

DİSLEKSİ NEDİR

Disleksi; dinleme, konuşma, akıl yürütme, okuma, yazma, matematik yeteneklerinin kazanılması ve bilginin kullanılmasında güçlülüdür.

Disleksi doğuştan gelen yapısal bir durum olduğundan, yaşamın ilk yıllarından itibaren belirtilerini gösterir. Geç konuşmak, duyduklarını anlamakta güçlük çekmek, kelime hazinesinin az olması, sözcükleri yanlış söyleme, olay sırasına göre olay anlatamama küçük yaşlarda fark edilebilecek bazı belirtilerdir.

DİSLEKSİNİN KAÇ TÜRÜ VARDIR

1-DİSLEKSİ (okuma güçlüğü):

Okurken atlama, anlamı bozma, harf – ses uyumu bozukluğu, hızlı okuyamama, harflerin ya da hecelerin yerini değiştirme, heceleme ya da anlamama gibi bir takım bozukluklar görülür.

2-DİSGRAFİ (yazma güçlüğü)

Yazım hataları, okunaksız ve düzensiz el yazısı, bazı harf, rakam ve sözcükleri ters yazma, b-d, m-n, i-i, d-t, g-ğ, g-y gibi harfleri karıştırma, sözcükler arasında boşluk bırakmadan ya da sözcüğü birkaç parçaya bölerek yazma gibi bozukluklara rastlanır.

3-DİSKALKULİ

(Aritmetik bozukluk):

Matematik terimlerini, kavramları anlayamama, sayı ve sembollerini tanıyamama, gerekli sembollerini kullanma, eldeli sayıları toplamayı unutma, çarpım tablosunu öğrenmede zorluk yaşama, problem çözümünde izlenecek adımlara karar verememe biçiminde kendisini gösteren bozukluklarla karşılaşılır

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE DİSLEKSİ BELİRTİLERİ NELERDİR

- Küçük yaşlarda "pokratal, feştali" gibi kelimeleri yanlış telaffuz ederler.
- Günlük hayatta kullanılan basit kelimeleri hatırlayamazlar. Örneğin "Ne ile su içeriz" sorusuna "Bardak yerine sürahi" diyerek cevap verirler
- Arkadaşlarının isimlerini hatırlayamazlar
- Parmak ucunda yürürler
- Merdivenleri ayak değiştirerek inip çıkamazlar
- İnce motor becerilerde yetersiz olabilirler. Örneğin düğme ilikleme, makasla kesme, sınırlı boyama, çizim becerilerinde yaşlarına göre daha az başarılı olurlar

- Kaba motor becerilerde yetersiz olabilirler. Örneğin iki tekerlekli bisiklete binme, ritmik hareket etme, el çırpma gibi becerilerde yaşlarına göre daha az başarılı olurlar
- 5 yaşını geçmiş olmasına rağmen el tercihleri henüz oluşmayabilir
- Okul öncesi dönemde öğrenilmesi gereken temel kavramları öğrenmede güçlük yaşarlar. Zıt kavramlar, zaman kavramları, sayılar, sayıları sıralama, yer yön kavramlarını öğrenme ve günlük hayatta kullanmada güçlük yaşarlar
- Dikkat ve bellek sorunları yaşadıkları için şiir ezberleme, adres ezberleme, kendisine verilen yönergeyi aklında tutup yerine getirme becerilerinde desteğe ihtiyaç duyarlar.
- Dikkat gerektiren aktiviteleri çok fazla sürdüremezler, çabuk sıkılırlar ve kendi kendilerine oynamayı tercih ederler. Bu nedenle çoğu zaman dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu ile karıştırılabilir.
- Dislektik çocuklar akıllı görünen, yaşından büyük akıllıca sözler söyleyen ve davranışlarda bulunan; ancak yaşından beklenen akademik becerileri yerine getirmekte zorlanan çocuklardır.

OKUL DÖNEMİNDE DİSLEKSİ BELİRTİLERİ NELERDİR

- Okula hevesle başlarlar ama bu hevesleri çok sürmez, çizgi çalışmalarının başlaması ile birlikte okula gitmek istemezler.
- Yeni sesleri öğrenmede, okuma yazmayı sökmede güçlük yaşarlar
- Kitap okumayı sevmezler
- Ödev yapmaktan hoşlanmazlar.
- Okuma ve yazmada (D-B-P), (M-N), (F-V), (K-T) seslerini karıştırırlar
- Kelimeleri düz görmelerine rağmen, tersten okurlar. (Kocaman yerine Çokoman)
- Rakamları tersten okurlar. 35 yerine 53 gibi okurlar
- Okuduğu metni özetleme, metin ile ilgili sorulara cevap verme, metnin ana fikrini bulma gibi konularda sıkıntı yaşarlar
- Tahtada gördüklerini deftere yazma, düzenli defter tutma becerilerinde de zorluk yaşarlar
- Çarpım tablosu ve saat kavramı gibi kavramları öğrenmekte zorlanabilirler
- Problemleri dört işlem kullanarak çözmek yerine kendilerine göre geliştirdikleri yöntemleri kullanarak farklı şekillerde çözerler, ama yanlış çözerler

DİSLEKSİ TANISI NASIL KONUR

- Disleksi tanısı çocuk psikiyatrları tarafından konulabilir. Çocuğun ailesi, öğretmeni ya da gelişimini takip eden uzman, disleksiden şüphelenebilir, fakat tanılama süreci çocuk ruh sağlığının uzmanlık alanına girmektedir.
- Çocuk psikiyatrları, disleksi şüphesi olan çocuk ile değerlendirmeler yaparlar. Bu değerlendirmede çocuğun sözel, sayısal performansı, dikkati, odaklanması, dikte çalışmalarındaki düzeyi gibi birçok nokta göz önüne alınır.

DİSLEKSİ TANISI ALAN ÇOCUK NASIL BİR DESTEK ALMALIDIR

- Disleksi tanısı alan çocuk için, özel eğitim sürecinin başlatılmasında fayda vardır. Birebir destek eğitimleri ile, çocuğun özellikle akademik becerileri geliştirilmeye çalışılır.
- Okul öncesi dönemde tanı konduysa, okul öncesi dönme ait kavram becerileri üzerinde çalışılır.
- Renkler, şekiller, rakamlar
- Zıt kavramlar

- Benzerlik ve farklılıklar
- Çizim becerileri vb
- Okul döneminde tanı konduysa, akademik beceriler üzerinde çalışılır
- Ses bilgisi
- Ses temelli cümle yöntemiyle okuma yazma
- Okuduğunu anlama, sorulara cevap verme, özet çıkarma
- Dikte çalışması
- (Kendisine söylenenleri yazma)
- Temel matematik becerileri
- Dislektik çocuklarda bilişsel beceriler ve akademik başarıdan çok daha önemli olan nokta sosyal gelişimdir. Çünkü dislektik çocuklar başarısızlık duygusunu fazlasıyla yaşarlar. Özellikle de kendilerine yöneltilen “Yine mi anlamadın, bir daha mı anlatayım, herkes öğrendi bi sen öğrenemedin” gibi olumsuz mesaj içeren ifadeler, özgüven gelişimlerini etkiler

DİSLEKTİK ÇOCUĞU OLAN AİLELERE ÖNERİLER

- Çocuğunuzun durumunu kabul etmekle işe başlayın. Var olan durumu kabul etmek ve çözüm sürecini başlatmak başarıya giden en güzel yoldur.
- Çocuğunuz disleksi tanısı aldıysa, bu durumu öğretmeni ile paylaşın.
- Çocuğunuzla ders çalışırken ya da ödev yaptırırken, kızmadan sinirlenmeden davranmaya çalışın.
- Unutmayın çocuğunuz her zaman ilk seferde sizin gösterdiğiniz çözüm yöntemini uygulayamayabilir, ona ikinci belki üçüncü şansı vermelisiniz.
- Dislektik çocuklar diğer çocuklardan farklı olarak öğrenme stilleri ile öğrenme süreçlerini tamamlarlar. Onlar için görsel, işitsel ip uçları çok önemlidir.
- Matematik problemini ya da hayat bilgisinden bir konuyu somutlaştırarak görsel ve işitsel materyalleri kullanarak anlatmanız, öğrenme sürecini ve öğrendiklerini transfer etme sürecini kolaylaştıracaktır.
- Çocuğunuzun başarılı olduğu ve daha az başarılı olduğu alanları iyi belirleyin. Başarılı olduğu alanlara doğru yönlendirin ki, ihtiyacı olan başarı duygusunu yaşasın. Daha az başarılı olduğu alanlarda ise destek vermeye devam edin.
- Çocuğunuzla çalışırken aşağıdaki cümleleri kullanmamaya özen gösterin.

Çocuğunuzla çalışırken aşağıdaki cümleleri kullanmamaya özen gösterin. Bu cümlelerin cesaretini kırabileceği gibi, öğrenmeye olan ilgisini ve özgüvenini de zedeleyebilir.

- » Yine mi anlamadın
- » Daha kaç kere anlatacağım
- » İstesen yaparsın, canın istemiyor
- » Ders yerine bilgisayar olsaydı şimdi yapmıştın
- » Arkadaşların okumayı söktü sen daha heceliyorsun
- » Dikkat et diyorum sana

Karabük

Kastamonu

Amasya

KARABÜK İSTİŞARE TOPLANTIMIZ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Genel Başkanımız Önder Kahveci, TÜRKAV Genel Başkanı Ebubekir Korkmaz, konfederasyonumuza bağlı sendikalarımızın Genel Başkanları, Genel Merkez Yöneticileri, Şube Başkanlarımız, il temsilcilerimiz ve üyelerimizin katıldığı Karabük istişare toplantısında coşku ve heyecan doruğa çıktı.

TEŞKİLATIMIZ KASTAMONU'DA BİR ARAYA GELDİ

Genel Başkanımız Önder Kahveci, konfederasyonumuza bağlı sendikalarımızın Genel Başkanları, Genel Merkez Yöneticileri, Şube Başkanlarımız, il temsilcilerimiz ve üyelerimizin katıldığı Kastamonu istişare toplantısında konuşma yaparak gündemin önemli konularını değerlendirdi.

TÜRKİYE KAMU-SEN AMASYA İSTİŞARE TOPLANTISI BÜYÜK BİR COŞKUYLA TAMAMLANDI

Türkiye Kamu-Sen istişare toplantılarının sonuncusu yoğun bir katılımın olduğu Amasya ilimizde gerçekleştirildi.